

วารสารภาษาปริทัศน์ ที่ปรึกษา

ศ. เต็มศักดิ์ กฤษณามระ
ศ. ม.ล. บุญเหลือ เทพสุวรรณ
ศ. ดร. กระมล ทองธรรมชาติ
รศ. ดร. กำจัด มงคลกุล
รศ. ประสิทธิ์ ไชวโลกกุล
รศ. ดร. คุณกัญดา ธรรมมงคล
ผศ. จิตโสมนัส ศิวะดิษฐ์
ผศ. ดร. อัจฉรา วงศ์โสธร
ผศ. ศิริรัฐ ทองใหญ่ ณ อยุธยา

บรรณาธิการ

ผศ. ดร. กันชาทิพย์ สิงหะเนติ

กองบรรณาธิการ

ผศ. ดวงตา ลักษณะประสิทธิ์
ผศ. ทรงพร อิศโรวรกุล
อ. ทอรั้ง จรุงกิจอนันต์
ผศ. บุญศิริ ผ่องอักษร
อ. สุชาดา นิยมมานิตย์
อ. วัฒนวรรณ สงวนเรือง

ผู้จัดการธุรกิจ

สุมน บุญชะชัย

ฝ่ายสมาชิกและโฆษณา

อ. หฤทัย กิตติอำพน
อ. สุนันทา จตุรพิตร
อ. อุบลรัตน์ เต่งไตรรัตน์

ฝ่ายศิลปกรรมและฝ่ายภาพ

พินิจ แสงแก้ว
จรวข วงศ์เหลือง

วารสารภาษาปริทัศน์

เป็นวารสารวิชาการของสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เผยแพร่ความรู้ภาษาอังกฤษตลอดจนความก้าวหน้าทางวิชาการเกี่ยวกับการศึกษา การสอนภาษาอังกฤษ

2. เผยแพร่ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระหว่างครูอาจารย์ภาษาอังกฤษในสถาบันต่าง ๆ

3. ส่งเสริมให้อาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิเสนอผลงานทางวิชาการ และมีส่วนร่วมในด้านการเผยแพร่วิชาการ และให้บริการแก่สังคม

กำหนดออกปีละ 2 ฉบับ คือ
ภาคต้นของปีการศึกษา
ภาคปลายของปีการศึกษา

การตีพิมพ์บทความใด ๆ ในวารสารเล่มนี้ จะต้องได้รับการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากกองบรรณาธิการ “ภาษาปริทัศน์” ก่อน

บทความในวารสารเล่มนี้ เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนแต่ละท่าน คณะกรรมการจัดทำวารสาร “ภาษาปริทัศน์” ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

วารสารภาษาปริทัศน์ ได้รับเงินสนับสนุนค่าพิมพ์

จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนันตนาถการจาก
สถาบันภาษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Compliments of
Chulalongkorn University
Language Institute

บทบรรณาธิการ

ภาษาปริทัศน์ฉบับนี้เป็นบทความเกี่ยวกับการทดสอบซึ่งนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งสำหรับการเรียนการสอนภาษา เรามีบทความเกี่ยวกับทฤษฎีต่างในการทดสอบทางภาษา ซึ่งจะให้ความรู้อย่างกว้าง ๆ ทั้งในด้านทฤษฎีตลอดจนทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ในการทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางภาษา เรามีบทความเรื่อง “มิติสัมพันธ์ของการทดสอบทางภาษา” ซึ่งเป็นแม่แบบอันสำคัญในการเรียนการสอนและทดสอบเพราะได้รวมเอาการวิเคราะห์ทั้งทางภาษาศาสตร์เชิงโครงสร้าง ภาษาศาสตร์เชิงสังคม และทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาเข้ามาเป็นแนวกำหนดในการสร้างแบบทดสอบ ในการสร้างข้อสอบแบบปรนัยชนิดมีหลายคำตอบให้เลือกซึ่งเป็นข้อสอบที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมากชนิดหนึ่งนั้น ผู้สร้างข้อสอบจะต้องพิถีพิถันเป็นพิเศษเกี่ยวกับการสร้างตัวเลือกต่าง ๆ ที่ให้เลือก บทความเรื่อง “ข้อคิดบางประการในการสร้างตัวเลือก” จะให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่านเป็นอย่างดีในเรื่องนี้ บทความเรื่อง “แนวทางสำหรับตรวจเช็คการเขียนข้อสอบ” จะเป็นแนวให้ผู้เขียนข้อสอบได้ผ่านการตรวจตราขั้นสุดท้ายก่อนที่จะลงใช้แบบทดสอบนั้น การเขียนถือเป็นทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนภาษาอังกฤษ บทความเรื่อง “การวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย” จะช่วยการตัดสินใจของผู้ออกข้อสอบว่าควรจะใช้ข้อสอบแบบใดดี สำหรับผู้ที่ต้องการทราบวิธีการใหม่ ๆ ในการประเมินผลการเขียนเรียงความ ขอให้ลองอ่านบทความเรื่อง “วิธีการแบบใหม่ในการประเมินผลการเขียนเรียงความ” นอกจากนี้เรายังมีบทความเกี่ยวกับ “การออกข้อสอบแบบวิธีโคลซ” ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่นิยมกันอยู่ในปัจจุบันนี้ ตลอดจนข้อสรุปข้อเสนอแนะของการใช้ข้อสอบแบบโคลซนี้กับนักเรียนไทยในระดับมหาวิทยาลัย

นอกจากบทความที่เกี่ยวกับการทดสอบทางภาษาในแง่มุมต่าง ๆ แล้ว เราขอแนะนำหนังสือดี ๆ ที่เหมาะเป็นคู่มือในการสร้างข้อสอบต่าง ๆ สละสลวยกัน บางเล่มถือได้ว่าเป็นคัมภีร์ของการทดสอบการสร้างข้อสอบก็ว่าได้

ในฉบับนี้อาจารย์ Maurice Broughton ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาจากประเทศอังกฤษให้เกียรติมาตอบปัญหาที่สมาชิกภาษาปริทัศน์ท่านหนึ่งได้เขียนถามมา และท้ายที่สุดนี้สำหรับคอลัมน์ประจำสำคัญของเรา เราจะพาท่านผู้อ่านมาพบกับ ศ.ดร. เกษม สุวรรณกุล รัฐมนตรีทบวงมหาวิทยาลัยหลายสมัย และอธิการบดีจุฬาฯ หลายสมัย ท่านได้ให้แง่คิดเกี่ยวกับการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย จากมุมมองของนักบริหารที่คลุกคลีอยู่ในแวดวงวิชาการมาเป็นเวลานาน

อนึ่งวารสารภาษาปริทัศน์ฉบับที่แล้วเขียนพาดหัวไว้ว่า เป็น “ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม-พฤษภาคม 2524” นั้นอันที่จริงแล้ว เป็น “ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 ภาคปลายปีการศึกษา 2523” ฉะนั้นท่านสมาชิกทั้งหลายกรุณาเข้าใจตามนี้ด้วย บรรณาธิการขออภัยขอโทษผิดพลาดนี้ไว้แต่ผู้เดียว

เนื่องจากต้นทุนในการพิมพ์วารสารได้ขยับสูงขึ้นในระยะเวลาที่ผ่านมา เรามีความจำเป็นจะต้องขอขึ้นราคาวารสารจากฉบับละ 15 บาท เป็น 20 บาท โดยสมาชิกทั้งปีก็เสียเพิ่มจาก 30 บาท เป็น 40 บาท ค่าส่งฟรีตามเดิม หวังว่าสมาชิกทุกท่านคงเห็นใจและให้การสนับสนุนเราเหมือนเช่นเคย

กัณฑ์ทิพย์ สิงหะเนติ

สารบัญ

บทบรรณาธิการ

หน้า

ทฤษฎีต่าง ๆ ในการทดสอบทางภาษาและปัญหา

ยึดถือในการทดสอบสัมฤทธิ์ผล

สุพัฒน์ สุขมลสันต์ 1

มิติสัมพันธ์ของการทดสอบทางภาษา

อัจฉรา วงศ์โสธร 26

ข้อคิดบางประการในการสร้างตัวลอง

ผ่าน บาลโพธิ์ 33

แนวทางสำหรับตรวจเช็คการเขียนข้อสอบ

มยุรี ศุภะพันธ์ 42

การวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเป็น

บังอร สว่างวโรธ 49

ภาษาต่างประเทศโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย

และ เขียวภา พุกกะคุปต์

วิธีการแบบใหม่ในการประเมินผลการเขียนเรียงความ

นันทิกา ถนอมสัถย์ 61

ข้อทดสอบแบบโคลซ

อ้อยทิพย์ กรมกุล 71

การใช้ข้อทดสอบแบบโคลซกับนักเรียนไทยระดับมหาวิทยาลัยเพื่อวัด

บังอร สว่างวโรธ 81

ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

และ กัญจน์วิภา ฤทธิประศาสน์

แนะนำหนังสือ

Research in Language Testing

ภามณี ขจรบุญ และ อุบลรัตน์ เต็งไตรรัตน์ 92

Writing English Language Test

สุนันtha จตุรพิตร และ อุบลรัตน์ เต็งไตรรัตน์ 99

Testing of English as a Second Language

เสาวภา จึงพัฒนาพงษ์ 102

Language Test at School

ศุภวรรณ ลีลาวิวัฒน์ 110

ตอบปัญหาจากผู้อ่าน

Maurice M. Broughton 113

สนทนากับศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล ทอรั้ง จรุงกิจอนันต์ และ อ้อยทิพย์ กรมกุล 115

ทฤษฎีต่าง ๆ ในการทดสอบทางภาษา และปัญหาที่ยืดเยื้อในการทดสอบสัมฤทธิ์ผล

(Theories in Language Testing and Persistent Problems in Testing the Achievement)

ผ.ศ. สุพัฒน์ สุขมลสันต์

การทดสอบทางภาษานั้นมักต้องอิงอยู่กับแนวความคิดหรือความเชื่อเกี่ยวกับทฤษฎีทางภาษาเสมอ ดังนั้นก่อนที่จะกล่าวถึงทฤษฎีต่าง ๆ ในการทดสอบทางภาษา จึงมีความจำเป็นที่ต้องกล่าวถึงทฤษฎีทางภาษาควก่อนไปด้วย ก่อนที่จะกล่าวถึงปัญหาในการทดสอบในภายหลัง

ก. ทฤษฎีต่าง ๆ ทางภาษาศาสตร์

1. ทฤษฎีทางภาษานั้นมีอยู่มากมาย แต่พอจะแบ่งออกได้เป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้อย่างไรบ้าง?

ทฤษฎีทางภาษามีอยู่มากมายก็จริงแต่พอที่จะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ได้ดังนี้ (Morrow, 1977:1):

1.1 กลุ่มที่นิยมการแยกภาษาออกจากสังคมอย่างเด็ดขาด (Strict-Separatists)

นักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้มีทัศนะต่อภาษาว่า ภาษามีลักษณะเหมือนกับวัตถุชิ้นหนึ่งที่ยกตัวออกจากสังคมเป็นอิสระได้อย่างเด็ดขาด ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาคือการเรียนความจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษา เช่น การเรียนวรรณคดีสมัยเก่า หรือการศึกษาที่มาของคำศัพท์ต่าง ๆ เป็นต้น โดยคิดว่าส่วนย่อย ๆ เหล่านี้ประกอบกันเป็นภาษา โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในการใช้ภาษาในสังคมที่ต่างกันไป พวกนี้มอง “ศึกษาภาษา” (Language Study)

1.2 กลุ่มที่นิยมการแยกภาษาออกเป็นส่วนย่อย ๆ ที่มีฐานะเท่าเทียมกัน (Separate-But-Equalists)

นักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้คิดว่าภาษานั้นสามารถแยกออกเป็นส่วนย่อย ๆ ที่มีฐานะเท่าเทียมได้ คือ ด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน แต่ละส่วนมีลักษณะอิสระ แต่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมด้วย โดยคิดว่าภาษาเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่อาจเรียนรู้ได้ด้วยการตอบสนองต่อสิ่งเร้า นักภาษาศาสตร์พวกนี้มีแนวความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนภาษา เช่นเดียวกับพวกนักพฤติกรรมนิยม (Behaviorists) นักภาษาศาสตร์พวกนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นพวกโครงสร้างนิยม (Structurists) พวกนี้มุ่งศึกษา “การใช้ภาษา” (Language Usage)

1.3 กลุ่มที่คิดว่าภาษานั้นมีสภาพรวมกันอยู่กับสิ่งอื่น ๆ (United-Linguists)

นักภาษาพวกนี้คิดว่า ภาษานั้นมีความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ๆ อีกมาก เช่น วัฒนธรรม ฐานะทางสังคม สภาพของจิตใจ และความพร้อม เป็นต้น และคิดว่าภาษานั้นไม่สามารถแยกออกเป็นส่วนย่อย ๆ ได้อย่างอิสระรวมทั้งคิดว่าภาษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ นักภาษาศาสตร์พวกนี้มุ่งศึกษา “ภาษาที่ใช้” (Language Use) กลุ่มนี้รวมเรียกว่าพวกปฏิวัติ (Transformationists) จากแนวความคิดของนักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้ทำให้เกิดมีศาสตร์ทางภาษาอีกหลายอย่างเช่น จิตภาษาศาสตร์ (Psycholinguistic) สังคมภาษาศาสตร์ (Sociolinguistic) และ Paralinguistic เป็นต้น ซึ่งศาสตร์ใหม่ๆ เหล่านี้อาจเรียกรวม ๆ กันว่า “มหภาษาศาสตร์” (Macro-Linguistics) ส่วนศาสตร์ทางภาษาดั้งเดิมนี้รวมเรียกว่า “จุลภาษาศาสตร์” (Micro-Linguistics)

2. แนวความเชื่อทางภาษาเหล่านี้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และการสอบทางภาษาอย่างไร?

แนวความเชื่อของนักภาษาศาสตร์ทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าวแล้วเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และการทดสอบมาก แต่ผู้เขียนจะขอกล่าวแต่พอเข้าใจถึงแสดงไว้ในตารางเปรียบเทียบของทั้ง 3 กลุ่มดังต่อไปนี้

กลุ่ม	ทฤษฎีทางภาษา	ลักษณะของหลักสูตร	ลักษณะของการเรียน
Strict-Separatists	- ภาษามีลักษณะเฉพาะตัวชัดเจนซึ่งมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของมันเอง และไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม หรือพฤติกรรมอื่นใด	- หลักสูตรโดยมากจะเป็นการศึกษาวรรณคดีชนชั้นสูง การศึกษาความเป็นมาของคำศัพท์ และการศึกษาไวยากรณ์ของภาษา โดยมากหลักสูตรไม่มีความสัมพันธ์กัน และไม่มีการวางแผนต่อเนื่องกัน	- การเรียนภาษาเป็นไปอย่างจริงจังใช้พัฒนาสมอง ดังนั้น การเรียนภาษาจึงเป็นการเรียนเรื่องราวของภาษา
Separate-But-Equalists	- ภาษามีลักษณะเฉพาะตัวชัดเจนหนึ่งแต่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมจึงถือว่าภาษาเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ และสามารถแยกภาษาออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้ โดยแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กัน	- หลักสูตรเป็นแบบ form-based grammatical syllabus (หลักสูตรที่มุ่งศึกษาโครงสร้างทางไวยากรณ์) เพราะเป็นพวกโครงสร้างนิยม มุ่งสอนลักษณะย่อยๆ ของภาษาทีละจุดๆ แล้วนำแต่ละจุดมาสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม	- การเรียนภาษาเป็นการเรียนรู้ของนิสัย โดยการเรียนรู้แบบตอบสนทนาคือสิ่งสำคัญเสมอๆ ด้วยการใช้การฝึกฝนการใช้กระบวน (Pattern) ทางภาษาเพื่อให้สามารถใช้ชุดของนิสัยที่ต้องการได้อย่างอัตโนมัติ
United-Linguists	- ภาษามีลักษณะรวมผลกับพฤติกรรมอื่น ๆ และสิ่งแวดล้อมที่แยกออกจากกันไม่ได้ และภาษามีการเจริญเติบโตหรือเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	- หลักสูตรเป็นแบบ rule-based grammatical syllabus (หลักสูตรที่มุ่งศึกษากฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ที่แฝงอยู่ในโครงสร้างเล็ก) โดยการศึกษาภาษากับสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กัน	- การเรียนภาษามุ่งให้เกิดมี "ความสามารถในการสื่อสาร" (Communicative Competence) ในตัวผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างและเข้าใจประโยคต่างๆ ได้อย่างไม่จำกัดจำนวน รวมทั้งสามารถใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นจริง

กลุ่ม	ลักษณะของการสอน	ตัวอย่างแนวความเชื่อ
Strict-Separatists	- สอนวรรณคดี การแปล การตีความข้อความในวรรณกรรมที่เห็นชัดเด่น - สอนให้ศึกษาที่มาของคำศัพท์ - อธิบายกฎเกณฑ์ต่างๆ ทางภาษา เพื่อให้ผู้เรียนจำกฎเกณฑ์เหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ - สอนแบบนิรนัย (Deduction) คือ สอนส่วนย่อยๆ ไปหาส่วนใหญ่ ในลักษณะสอนไวยากรณ์ (Grammatical Approach) โดยเน้นหนักเรื่อง “การศึกษารายละเอียด” (Language study)	ภาษาคือสิ่งที่บันทึกไว้ (A language is what is written.)
Separate-But-Equalists	- สอนตามแนวความเชื่อของพวกพฤติกรรมนิยม โดยการใช้การฝึกฝนกระบวน (Pattern drills) เป็นต้น บางครั้งก็ใช้บทสนทนาด้วย แต่ก็ควบคุมโครงสร้างทางภาษา ซึ่งมักจะทำให้ง่ายขึ้น (Simplified text) - หลีกเลี่ยงการท่องจำกฎเกณฑ์ทางภาษา แต่ให้จำประโยคไปใช้ได้อย่างอัตโนมัติ - สอนแบบอุปนัย (Induction) โดยการเรียนรู้จากตัวอย่าง เพื่อให้สรุปกฎเกณฑ์ทางภาษาได้เอง ในลักษณะสอนโครงสร้างของภาษา (Structural approach) โดยเน้นหนักเรื่อง “การใช้ภาษา” (Language Usage)	ภาษาคือชุดของนิสัย (A language is a set of habits.) จึงสอนภาษา ไม่ใช่สอนเรื่องราวของภาษา (Teach the language, not about the language.)

กลุ่ม	ลักษณะของการสอน	ตัวอย่างแนวความเชื่อ
United-Linguists	- คัดค้านการฝึกเหมือนเครื่องจักรยนต์ (Mechanical Drills) แต่ใช้การแก้ปัญหาแทน - นิยมใช้ การเล่นสมมติ (Role-Play) เพื่อการสอน - อธิบายกฎเกณฑ์ทางภาษาเมื่อจำเป็นเท่านั้น - เน้นเรื่องความหมาย (Meaning) มากกว่ารูปแบบ (Form) และนิยมใช้ภาษาต้นแบบ (Authentic text) - การสอนใช้แบบอาศัยหัวข้อเรื่องหรือหน้าที่ของภาษา (Notional/Functional approach) หรือแบบอาศัยสถานการณ์ (Situational approach) โดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดมี “ความสามารถศึกษาในการสื่อสาร” (Communicative competence) - มุ่งศึกษา “ภาษาที่ใช้” (Language use)	- ภาษาคือคำพูด ไม่ใช่สิ่งที่บันทึกไว้ (Language is speech, not writing.) - ภาษาย่อมแตกต่างกัน (Languages are different.) - ภาษาคือสิ่งที่เจ้าของภาษาพูด ไม่ใช่สิ่งที่คนอื่นคิดว่าเจ้าของภาษาเขาจะพูด (A language is what its native-speakers say, not what someone thinks they ought to say.)

กลุ่ม	ทฤษฎีการทดสอบ	สิ่งที่ทดสอบ	วิธีการทดสอบ
Strict-Separatists	— ทฤษฎีการทดสอบของกลุ่ม ไม่ได้แบ่งออกเป็นข้อใดข้อหนึ่ง แต่เป็นที่เข้าใจกันว่า “ทดสอบเรื่องราวของภาษา” (Test about the language)	— ทดสอบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางภาษา โดยมุ่งถึงเรื่องความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เช่น การใช้ Shall และ Will เป็นต้น — ทดสอบการแปล และการวิจารณ์วรรณกรรมที่ศึกษาในชั้น — ทดสอบข้อความที่กำหนดให้ท่องจำ เช่น บทอาขยาน หรือคำศัพท์	— ทดสอบด้วยแบบทดสอบปรนัย เช่น การแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ การแปลข้อความ การวิจารณ์วรรณกรรม หรือการเขียนข้อความที่ให้อำนาจไว้
Separate-But-Equalists	— ผู้นำคนสำคัญทาง การทดสอบของกลุ่ม คือ Robert Lado (โดยเฉพาะการทดสอบภาษาที่สอน) ผู้ซึ่งเชื่อว่า : (Lado, 1960) — ผู้เรียนปัญหาในการเรียน ทำานจนพบปัญหานั้น แล้วทำการทดสอบ — การวิเคราะห์ความแตกต่างมีความจำเป็นสำหรับการค้นพบปัญหา — จึงทดสอบสิ่งที่สอน แต่จึงทดสอบเฉพาะปัญหาในการเรียนครั้งละปัญหา ๆ	— ทดสอบส่วนประกอบทางภาษา 4 อย่าง คือ การออกเสียง ไวยากรณ์ โครงสร้างและศัพท์ ทั้งในความหมายทางวัฒนธรรม ด้วย ทงนี้ โดยการทดสอบ 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน — ทำการทดสอบส่วนประกอบย่อย ๆ ของส่วนประกอบทางภาษาทาง 4 อย่าง จากระดับประโยค จนถึงระดับหน่วยเสียง	— ทดสอบด้วยแบบทดสอบปรนัย เช่น การเลือกตอบ การเติมคำในช่องว่าง การจับคู่ การเรียงส่วนของประโยค และเลือกข้อถูกผิด เป็นต้น — ทดสอบส่วนประกอบของภาษาด้วยข้อสอบวัตถุจุกย่อย (Discrete-Point items) โดยเน้นหนักกับการทดสอบปัญหาในการเรียนภาษาที่รู้ได้จากการเปรียบเทียบระหว่างภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง

กลุ่ม	ทฤษฎีการทดสอบ	สิ่งที่ทดสอบ	วิธีการทดสอบ
	- ความตรงเชิงสัมพันธ์ (Concurrent Validity) ของแบบทดสอบ เป็นสิ่งจำเป็น - ผู้เรียน ไม่สามารถที่จะเรียกได้ว่ารู้ภาษา จนกว่าเขาจะใช้ภาษานั้นได้อย่างอัตโนมัติและจับไว้ในสถานการณ์ปกติ		- ทดสอบด้วยข้อทดสอบจำนวนมาก เพราะต้องการ ให้มีความเที่ยงตรง (Validity) และต้องการทดสอบความรวดเร็วในการใช้ภาษาด้วย - นิยมทำการทดสอบด้วยข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple-choice test) ที่มี ความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) สูง
United-Linguists	- ผู้นำของกลุ่มนี้เกี่ยวกับ การทดสอบทางภาษา คือ Carroll ผู้ซึ่งเชื่อว่า: “เราต้องตระหนักว่าการแสดงออกทางภาษาของบุคคลมีความเกี่ยวพันกับความ สามารถ ทัศนคติ และความ สามารถจริง ทางภาษาของเขาในลักษณะที่ผสมผสานกัน เช่น การเข้าใจความ” (Carroll, 1968:56) นักทดสอบกลุ่มนี้มีความเชื่อว่าภาษาแบ่งออกเป็นส่วนย่อยๆ ไม่ได้เว้นแต่ จะเป็นภาษาในระดับ “จุลภาษา” (Micro-Language)	- ทดสอบความสามารถทางภาษา (Linguistic Competence) ในระดับ “จุลภาษา” - ทดสอบความสามารถทาง การสื่อสาร (Communicative Competence) ในระดับ “มหภาษา” - ในทางปฏิบัติ^๕ การทดสอบ คำนี้ถึงเรื่อง ปฏิสัมพันธ์ (interaction) เนื้อเรื่อง (context) ฉาก (setting)	- ทำการทดสอบในระดับ “จุลภาษา” ด้วยข้อสอบวัดจุดย่อย (Discrete-point items) ที่มีลักษณะเป็นปรนัย - ทำการทดสอบในระดับ “มหภาษา” ด้วยข้อสอบวัดรวมสรุป (Global items) ที่มีลักษณะเป็นปรนัย หรือ อัตนัย - การทดสอบทั้งสองระดับ ทำการทดสอบทั้งความสามารถ^๕ และความ สามารถจริง

กลุ่ม	ทฤษฎีการทดสอบ	สิ่งที่ทดสอบ	วิธีการทดสอบ
	แต่ในการสื่อความหมายนั้น เราต้องใช้ภาษาในระดับ “มหภาษา” (Macro-Language) ซึ่งต้องใช้ในลักษณะรวมกันหลาย ๆ อย่าง (integrated skills) ดังนั้น การทดสอบก็ต้องมุ่งทำการทดสอบทักษะรวมเหล่านั้นพร้อม ๆ กัน เพราะว่า 1. การทดสอบรวมทักษะนี้ ทำให้สามารถทดสอบตัวอย่างของส่วนประกอบทางภาษาได้กว้างขวางยิ่งขึ้น 2. การทดสอบแบบนี้ทำให้การตีความหมายของคะแนน การสอบง่ายขึ้น 3. การทดสอบแบบนี้ไม่จำเป็นต้องทำ “การวิเคราะห์ความแตกต่าง (Contrastive analysis) ระหว่างภาษาให้เสียเวลา” ทฤษฎีการทดสอบนี้ได้แนวความคิดมาจากความหมายของคำว่า “ความสามารถ” (Competence) และ “สามารถ” (Performance) ของ Chomsky (1965)	- เรื่อง (topic) - หน้าที่ (function) - ความน่าจะเป็นไปได้ (modality) - บทบาท (role) - การรู้ล่วงหน้า (pre-supposition) - พิธีการ (formality) - สถานะ (status) - อารมณ์ (mood) - การยอมรับได้ (acceptability) - ทางด้านภาษา (linguistically) - ทางด้านสังคม (socially) - ทางด้านเนื้อเรื่อง (contextually) และ - ทางด้านประเพณี (culturally)	- นิยมทำการทดสอบด้วยการเขียนตามคำบอก และข้อสอบแบบปิด (close tests) (โปรดดูตัวอย่างแบบทดสอบตามแนวความคิดของนักภาษาศาสตร์กล่มนทายบทความ) - นิยมใช้ภาษาต้นแบบ (authentic text) ในการทดสอบ

กลุ่ม	ข้อดีของการทดสอบตามทฤษฎี	ข้อเสียของการทดสอบตามทฤษฎี
Strict-Separatists	- ออกข้อสอบง่าย - ทำการทดสอบความรู้และความสามารถได้อย่างกว้างขวาง - มีประโยชน์ในการทดสอบ ความรู้ ความจำ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ทางภาษา	- ออกไม่ครอบคลุมความคิดรวมยอดของ “การรู้ภาษา” - ให้คะแนนยุติธรรมได้ยาก - เสียเวลาในการตรวจสอบแบบทดสอบมาก - หาค่าทางสถิติ เช่น ความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ยาก
Separate-But-Equalists	- ตรวจสอบความ - มีความยุติธรรมในการให้คะแนน - ออกคลุมเนื้อหาตามโครงสร้างลึก (Deep Structures) ได้ไม่ยาก - หาค่าความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของข้อสอบได้ง่าย และสามารถปรับค่าสถิติเหล่านั้นได้ด้วย - มีประโยชน์มากในการทดสอบระดับ “จุลภาษา” - มีประโยชน์มากในการทดสอบ ความรู้ ความจำ และการวิเคราะห์	- ค่าความเที่ยงตรง และค่าความเชื่อมั่น เป็นค่าทางสถิติที่แทนกัน จะยิ่งมีค่ามากขึ้นได้ ต้องคำนึงถึงที่มาของค่าเหล่านั้นด้วย (เพราะอาจบอกความหมายได้ลึก ๆ และอาจปรับปรุงได้ด้วย) - ออกคลุมเนื้อหาตามโครงสร้างผิว (Surface Structures) ได้ยาก - ภาษาไม่ใช่ผลผลิตของส่วนย่อย ๆ ทางภาษา - เสียเวลาในการสร้างแบบทดสอบนั้นมาก และมีปัญหาเรื่อง Security ของข้อทดสอบ - แบบสอบแต่ละชุดใช้ได้ ในวงจำกัดเท่านั้น เพราะต้องสร้างจากปัญหาที่ได้จากการเปรียบเทียบระหว่าง 2 ภาษา ผู้สอบอาจมีพื้นฐานทางภาษาที่ 1 แตกต่างกันมาก - ใช้ทดสอบระดับ “มหภาษา” ได้ยาก - ทำการทดสอบความสามารถด้านการสังเคราะห์ได้ยาก - แนวความคิดทางภาษาขัดแย้งกับแนวความเชื่อทางภาษาศาสตร์และทางจิตวิทยา ในปัจจุบันที่ว่า “ภาษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และการเรียนรู้ภาษาเกิดจากการสังเคราะห์ทางภาษา ไม่ใช่เกิดจากการวิเคราะห์ (Morrow, 1977 : 17-18)

กลุ่ม	ข้อดีของการทดสอบตามทฤษฎี	ข้อเสียของการทดสอบตามทฤษฎี
United-Linguists	- สามารถใช้วัดความรู้และความสามารถทางภาษาได้ทั้งระดับ “จุลภาษา” และ “มหภาษา” - การตีความหมายของคะแนนทำได้สะดวก - ข้อสอบบางชนิด เช่น การเขียนตามคำบอก และข้อสอบแบบปิด (Close tests) ออกได้ง่าย และทดสอบความรู้ความสามารถทางภาษาได้อย่างกว้างขวาง - การทดสอบมีแนวคิดคล้อยตามแนวความคิดทางภาษาศาสตร์ และจิตวิทยาสมัยใหม่ - การใช้ข้อสอบแบบปรนัยและอัตนัย ในการทดสอบพร้อมกัน ทำให้สามารถวัดความสามารถด้านวิเคราะห์และสังเคราะห์ทางภาษาได้ด้วย (นอกจากความสามารถด้านอื่น ๆ) - การใช้ภาษาต้นแบบ (Authentic text) ทำให้สามารถวัดความรู้ความสามารถทางภาษาได้ตรงตามความเป็นจริงยิ่งขึ้น	- การทดสอบแบบปรนัยทำให้ทราบแต่ความแตกต่างของเกณฑ์ปกติ (Norm) ของภาษา ของผู้สอบ และของผู้ออกข้อสอบเท่านั้น ไม่ได้ใช้เกณฑ์ปกติ (Norm) ที่แท้จริงของผู้สอบ - แบบทดสอบบางอย่างตรวจยาก เช่น การเขียนตามคำบอก หรือข้อสอบแบบปิด (Close tests) อาจทำให้ขาดความยุติธรรม และเสียเวลามาก (ปัจจุบันนิยมใช้ modified close test แทน) - การสร้างข้อทดสอบที่ดีนั้น ผู้สร้างต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษา (ท 2) เป็นอย่างดี และต้องรู้ศาสตร์หลายด้าน เช่น ต้องมีความรู้ด้านไวยากรณ์ประวัติ สังคมภาษาศาสตร์ และจิตภาษาศาสตร์ด้วย จึงจะเป็นการดี เพราะการเรียนรู้และการทดสอบทางภาษาเกี่ยวข้องกับศาสตร์เหล่านั้น ซึ่งอาจเป็นการยากทว่าๆ ไปจะพึงปฏิบัติได้ เช่น ความรู้ ความเข้าใจเรื่องโครงสร้างลึก (Deep Structures) โครงสร้างผิว (Surface Structures) การยอมรับได้ (Acceptability) การพูด (Speech acts) หน้าที่ของการพูด (Speech functions) ความสามารถถ้อย (Competence), ความสามารถถนัด (Performance) และระบบใหม่โมเพคั้น (Idealized system) ต่างมีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างข้อสอบที่ใช้วัดความสามารถถ้อยในการสื่อสาร (Communicative competence) - แนวความคิดบางอย่างของทฤษฎียังไม่แพร่หลาย ทำให้ผู้ประสงค์จะนำไปใช้มีความรู้ยังไม่เพียงพอ

3. ข้อทดสอบแบบ Discrete-Point Test และ Global Test แตกต่างกันอย่างไรบ้าง ?

ข้อทดสอบแบบสอบวัตถุย่อย (Discrete-point Test) และแบบสอบวัตถุรวมสรุป (Global Test) นั้น แตกต่างกันมากทั้งในด้านรูปแบบและจุดประสงค์ในการใช้ ทั้งนี้เพราะแบบสอบชนิดแรกมุ่งทำการทดสอบทางภาษาตามแนวความเชื่อของนักภาษากลุ่มที่ 2 ส่วนแบบที่ 2 นั้นเป็นแนวการทดสอบของนักภาษากลุ่มที่ 3 ซึ่งบางครั้งยังคงอาศัยแบบทดสอบตามแนวแบบสอบวัตถุย่อย (Discrete-Point Test) มาใช้ด้วยสำหรับการทดสอบความสามารถระยะแรก เพื่อให้เข้าใจความแตกต่างของแบบทดสอบทั้ง 2 ชนิดดังกล่าวแล้ว พร้อมทั้งแนวความเชื่อเบื้องหลังไปรคศึกษาจากตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ข้อเปรียบเทียบระหว่าง Discrete-Point Test และ Global Test

Discrete-Point Test (แบบทดสอบจุดย่อย)	Global Test* (“แบบทดสอบรวมสรุป”)
1. เป็นการทดสอบเกี่ยวกับความรู้เชิงวิเคราะห์ภาษา (Analytical) 2. เป็นการทดสอบแบบจุดๆ (Discrete point) 3. นิยมใช้ประเมินผลด้วยการอิงกลุ่ม (Norm Referenced) 4. มักใช้ทำการทดสอบด้านการรับรู้ (Reception) เช่น การฟัง และไวยากรณ์ 5. ใช้ทดสอบ “ความสามารถด้านภาษา” (Linguistic Competence) เช่น ไวยากรณ์ ระบบการออกเสียง และระบบหน่วยคำ เป็นต้น 6. เป็นการทดสอบระดับ “จุลภาษา” (Micro-Language) 7. นิยมใช้เพื่อ “ประเมินผลรวมยอด” (Summative Evaluation) เช่น การทดสอบใช้แบบสอบสัมฤทธิ์ผล (Achievement Tests) เป็นต้น 8. มุ่งทำการทดสอบด้านโครงสร้าง (Form) ของภาษา 9. เน้นหนักในการทดสอบ “การใช้ภาษา” (Language Usage) 10. การประเมินผลอิงอยู่กับทฤษฎีทางสถิติ (Idealization) 11. มักใช้เพื่อทดสอบโครงสร้างลึก (Deep Structures) 12. แบบทดสอบคำนึงถึงความเชื่อมั่น (Reliability) มากกว่าอย่างอื่น	1. เป็นการทดสอบเกี่ยวกับการสังเคราะห์ภาษา (Synthetical) 2. เป็นการทดสอบภาษาหลายๆ ด้านรวมกัน (Wholistic) 3. นิยมใช้ทำประเมินผลด้วยการอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced) 4. มักใช้ทำการทดสอบด้านการแสดงออก (Production) เช่น การพูด และการเขียน 5. ใช้ทดสอบ “ความสามารถด้านการสื่อสาร” (Communicative Competence) เช่น การพูด และการเขียน เป็นต้น 6. เป็นการทดสอบระดับ “มหภาษา” (Macro-Language) 7. นิยมใช้เพื่อ “ประเมินผลความก้าวหน้า” (Formative Evaluation) เพื่อรู้ความบกพร่องของการเรียน เช่น การทดสอบใช้แบบสอบวินิจฉัย (Diagnostic Tests) 8. มุ่งทำการทดสอบด้านหน้าที่ (Function) ของภาษา 9. เน้นหนักในการทดสอบ “ภาษาที่ใช้” (Language Use) 10. การประเมินผลอิงอยู่กับคะแนนดิบ (Raw Data) 11. มักใช้เพื่อทดสอบโครงสร้างผิว (Surface Structures) 12. แบบทดสอบคำนึงถึงความเที่ยงตรง (Validity) มากกว่าอย่างอื่น * หมายเหตุ แบบทดสอบนี้อาจเรียกว่า Wholistic Test หรือ Integrated Test ก็ได้

ผู้เขียนเชื่อมั่นว่าผู้อ่านคงจะเคยชินกับแบบทดสอบตามแนวนักทฤษฎีทางการทดสอบ กลุ่มที่ 1 (Strict-Separatists) และกลุ่มที่ 2 (Separate-Equalists) แล้ว จึงขอเสนอแต่เพียง ตัวอย่างแบบทดสอบของพวกกลุ่มที่ 3 (United-Linguists) เท่านั้น แม้ว่ารูปแบบของแบบทดสอบจะคล้ายกับของพวกกลุ่มที่ 2 แต่ลักษณะคำถามแตกต่างกัน ผู้อ่านที่สนใจโปรดศึกษาได้จาก ภาคผนวก ท้ายบทความนี้

โดยมากในการทดสอบทางภาษาโดยเฉพาะภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนมักจะสนใจที่จะทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมากกว่าเพื่อจุดประสงค์อื่น ปัญหาที่ผู้เขียนต้องการจะกล่าวต่อไปก็คือปัญหายืดเยื้อในการทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาเพื่อที่ว่าท่านผู้อ่านจะได้ตระหนักไว้บ้างในการทดสอบ

ข. ปัญหายืดเยื้อในการทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางภาษา

เพื่อให้เข้าใจปัญหาในการทดสอบสัมฤทธิ์ผล ผู้อ่านควรเข้าใจเกี่ยวกับแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลเสียก่อน

1. แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลคืออะไร ?

แบบสอบสัมฤทธิ์ผล (Achievement Test) คือ “เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อวัดผลจากการสอนหรือการอบรมรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง” (Anastasi, 1963 : 33) ในการใช้แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลนั้น “เราสนใจแต่เพียงผลที่เกิดขึ้นภายในกรอบของหลักสูตรที่เรารู้แล้วเท่านั้น” (Davies, 1972 : 22) ทั้งนี้ เพื่อทดสอบว่านักเรียนเรียนรู้มากน้อยเท่าใด ดังนั้นในการทดสอบทางภาษาเราถือว่า แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลนั้นคือ “เครื่องมือที่จะได้มาซึ่งข้อมูลที่บ่งบอกว่า นักเรียนเรียนรู้มากน้อยเท่าใดจากการเรียนรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง” (Clark, 1972 : 3)

ในทางทฤษฎีแล้ว แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผล (Achievement test) และแบบทดสอบวินิจฉัย (Diagnostic test) นั้น แตกต่างกัน 3 ลักษณะคือ (Diagnostic test คือแบบทดสอบที่มุ่งในการทดสอบการเรียนรู้ในอดีตและในอนาคตว่ามีอะไรบ้างที่ผิดพลาดในการเรียนรู้ และเพื่อจะได้ใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการเรียนซ่อมเสริม-Davies, 1972 : 23) :

1. หน้าที่
2. เนื้อหา
3. วิธีการวิเคราะห์ข้อสอบ

ลักษณะเฉพาะ	แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผล	แบบทดสอบวินิจัย
1. หน้าที่	– เพื่อใช้ทดสอบว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง	– เพื่อใช้ทดสอบว่าผู้เรียนยังไม่ได้เรียนรู้อะไรอีกบ้าง
2. เนื้อหา	– มีเนื้อหาเพื่อทดสอบอย่างกว้างขวาง	– มีเนื้อหาเพื่อทดสอบในวงแคบแต่ใช้จำนวนข้อทดสอบมาก
3. วิธีการวิเคราะห์ข้อทดสอบ	– เน้นหนักในการวิเคราะห์หาความเป็นวิวิธพันธ์ (heterogeneity) ของข้อสอบ (ข้อสอบที่แต่ละข้อมุ่งทดสอบสิ่งที่ต้องการสอบต่างกัน)	– เน้นหนักในการวิเคราะห์หาความเอกพันธ์ (homogeneity) ของข้อสอบ (ข้อสอบที่มุ่งทดสอบสิ่งเดียวกัน แต่ถามในหลายๆ ด้านต่างกัน)

อย่างไรก็ตามในการใช้แบบสอบถามเพื่อวัดว่า “นักเรียนได้เรียนรู้มากเท่าใด” ก็หมายความว่าในอีกนัยหนึ่งว่า “นักเรียนยังไม่ได้เรียนรู้อีกมากน้อยเท่าใด” ดังนั้น นักทดสอบบางท่านเรียก แบบทดสอบทุกชนิดที่วัดผลการเรียนรู้ภายในกรอบของหลักสูตรที่วางไว้ว่า แบบสอบวินิจัย (Davies, 1972 : 23) แต่นักทดสอบบางคนเช่น Clark (Clark, 1972 : 3) กลับเรียกแบบทดสอบที่มีลักษณะดังกล่าวแล้วว่า แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผล ซึ่งเขาแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลเชิงวินิจัย (diagnostic achievement test) และแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลทั่วไป (general achievement test) แบบทดสอบทั้ง 2 ชนิดนี้แตกต่างกันดังนี้

ลักษณะเฉพาะ	แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลเชิงวินิจัย	แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลทั่วไป
1. หน้าที่	– เพื่อใช้วัดสัมฤทธิ์ผลในการเรียน “จุลภาษา” micro-language ได้แก่ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับระบบหน่วยเสียง หน่วยคำ วากยสัมพันธ์ และความสัมพันธ์ระหว่างระบบเหล่านี้ กับระบบความหมายของคำ หรือ ความสามารถศักยภาพทางภาษา (linguistic competence ; Rivers, 1972 : 33)	– เพื่อใช้วัดสัมฤทธิ์ผลในการเรียน “มหภาษา” (macro-language) ได้แก่การใช้ภาษาเพื่อประโยชน์ในการสื่อสารรวมทั้งการให้และการรับ โดยการพูดและการเขียน หรือความสามารถจลน์ทางภาษารวม (integrated language performance ; Rivers, 1972 : 33)
2. โครงสร้าง	– ประกอบด้วย “จุลภาษา”	– ประกอบด้วย “มหภาษา”
3. การทดสอบ	– ทดสอบด้วยข้อทดสอบแบบวัดจุดย่อยเพื่อทดสอบว่าผู้เรียน “สัมฤทธิ์ผล” หรือว่า “ไม่สัมฤทธิ์ผล” ในการเรียนแต่ละจุดย่อยของเนื้อหาที่ต้องการทดสอบ เช่น ทดสอบด้วยแบบทดสอบแบบเลือกตอบ เป็นต้น	– ทดสอบด้วยข้อทดสอบแบบวัดรวมสรุป โดยมีได้มุ่งหวังว่าจะทดสอบแต่ละจุดย่อยของเนื้อหา เช่น การทดสอบด้วยการเขียนเรียงความ และแบบสอบปิด (close tests) เป็นต้น

ดังนั้น เราอาจสรุปได้ว่าแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลคือ เครื่องมือที่มุ่งทำการทดสอบว่านักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างในระดับ “จุลภาษา” โดยการสอบด้วยแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลเชิงวินิจัย และได้เรียนรู้อะไรบ้างในระดับ “มหภาษา” โดยการทดสอบด้วยแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลทั่วไป ทั้งนี้การทดสอบทำในกรอบของหลักสูตรที่วางไว้เท่านั้น

ปัญหาที่ตามมาในการทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนก็คือ “สัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษา คืออะไร?”

2. สัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาคืออะไร ?

ตามลักษณะของหน้าที่ของแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลนั้น เราสามารถที่จะกล่าวได้ว่า สัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาในรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งนั้น ก็คือ สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานั้นๆ ในระดับ “จุลภาษา” หรือ “มหภาษา” หรือในทั้งสองระดับ แล้วแต่จุดมุ่งหมายในการสอนแต่ละรายวิชา

3. เราสามารถจะวัดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาหรือไม่ ?

คำถามนี้ตอบยาก เพราะมีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้องจนกลายเป็นปัญหายืดเยื้อในการทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษา ก่อนที่จะตอบคำถามนี้เราควรทำความเข้าใจกับปัญหายืดเยื้อดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ปัญหาเกี่ยวกับความเที่ยงตรงในการทดสอบ

ในการทดสอบทางภาษานั้นเป็นการยากมากที่จะรู้ว่า สิ่งที่เราทดสอบนั้นคือสิ่งที่เราต้องการทดสอบอย่างแท้จริงหรือไม่ หรือพูดอีกประการหนึ่งก็คือ เป็นการยากที่จะรู้ว่าข้อทดสอบของเรานั้นมีความเที่ยง (Validity) หรือไม่ แม้ว่าแบบทดสอบจะมีความเชื่อมั่น (Reliability) สูงมากเพียงใดก็ตาม (เพราะว่าความเชื่อมั่นสามารถเพิ่มหรือลดได้โดยวิธีสถิติ) การหาความเที่ยงตรงของข้อสอบนั้น เราไม่มีวิธีการที่จะหาได้อย่างแท้จริง โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ แต่เราหาได้แต่เพียงการอ้างอิงเกณฑ์อื่น หรืออาศัยตรรกวิทยาเท่านั้น (Carroll, 1972 : 8) ที่เรารู้แน่ไม่ได้ก็คือสิ่งที่เราทดสอบนั้น คือ สิ่งที่เราต้องการทดสอบหรือไม่ เพราะว่า เป็นการยากที่จะรู้ว่า สัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาแต่ละด้านนั้นประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทดสอบในระดับ “มหภาษา” เช่น การอ่านเข้าใจความ และการฟังเข้าใจความ (reading comprehension and listening comprehension) เป็นต้น เพราะว่า เป็นการยากที่จะรู้ว่า “การเข้าใจความ” นั้น ประกอบด้วยส่วนประกอบทางภาษาอะไรบ้าง? นักทดสอบทางภาษาก็มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องส่วนประกอบของภาษาในแต่ละด้าน ยกตัวอย่างเช่น Davies และ Widdowson (Davies and Widdowson, 1974 : 168–176) เชื่อว่า การอ่านเข้าใจความสามารถในเรื่องเกี่ยวกับ

ก. การอ้างอิงโดยตรง (direct reference)

ข. การสรุปนัยของข้อความ (inference)

ค. การสร้างสมมติฐาน (supposition)

ง. การประเมินผล (evaluation)

แต่ว่าการทดสอบการอ่านเข้าใจความของ TOEFL (Test of English as a Foreign Language) นั้นจะทำการทดสอบเกี่ยวกับความรู้และความสามารถในการฟังต่อไปด้วย คือ

ก. การตีความหมายของเนื้อหา (paraphrasing)

ข. การทดสอบศัพท์ในและนอกเนื้อเรื่อง (Vocabulary testing in and out of the context) และ

ค. การสรุปผลของเนื้อเรื่อง (conclusion)

ดังนั้น เป็นการยากที่จะกล่าวได้ว่า สิ่งที่เราทดสอบนั้นคือสิ่งที่เราต้องการทดสอบอย่างแท้จริงหรือไม่ เพราะเป็นการยากยิ่งที่จะรู้ส่วนประกอบที่แท้จริงของเนื้อหาบางอย่างทางภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทดสอบระดับ “มหัภาษา” แม้ว่าเราจะหาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบได้หลายวิธีก็ตาม (Cronbach, 1960 : 106) เช่น

1. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการเปรียบเทียบข้อทดสอบกับเนื้อหาของหลักสูตร
2. ความเที่ยงตรงเชิงสัมพันธ์ (Concurrent validity) โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างผลของการทดสอบกับผลของการทดสอบของแบบทดสอบที่มีอยู่แล้ว
3. ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive validity) โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างผลของการทดสอบนั้น กับผลิตผลสุดท้ายที่ใช้เป็นเกณฑ์ในอนาคต
4. ความเที่ยงตรงเชิงความเชื่อ (Construct validity) โดยการเปรียบเทียบของการทดสอบกับแนวความเชื่อหรือทฤษฎีที่ตั้งขึ้น

แต่ว่าการหาความเที่ยงตรงโดยวิธีทางสถิติก็ไม่ใช่หลักประกันว่า สิ่งที่เราทดสอบนั้นคือสิ่งที่เราต้องการทดสอบอย่างแท้จริง แม้ว่าจะเป็นแนวทางที่บ่งให้รู้ถึงแนวโน้มว่าสิ่งที่เราต้องการทดสอบนั้นคืออะไร (Carroll, 1972 : 9)

ดังนั้น เราจึงสามารถสรุปได้ว่า การหาความเที่ยงตรงของสิ่งที่เราต้องการวัดนั้นอาจสามารถทำได้ในการทดสอบภาษาระดับ “จุลภาษา” ส่วนในระดับ “มหัภาษา” นั้นทำได้ยาก โดย

เฉพาะอย่างยิ่งการทดสอบ “ความสามารถศักยภาพในการสื่อสาร” (Communicative Competence) คือความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยการเลือกใช้รูปแบบของภาษา (registers) และ สำนวนที่ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาได้อย่างเหมาะสม และถูกต้องตามความหมายของเนื้อหาที่สื่อสารในสถานการณ์ที่เป็นจริง (Jakobovits, 1970)

3.2 ปัญหาเกี่ยวกับข้อบ่งชี้ของเนื้อหา

นอกจากนี้ปัญหายืดเยื้อในการทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาก็คือ เราไม่ทราบแน่ชัดว่า “เราจะต้องทำการทดสอบเนื้อหาในการสอนนั้นมากน้อยสักเท่าใด” จึงจะครอบคลุมกับความถี่ครบยอเกี่ยวกับความสามารถอย่างแท้จริงในการใช้ภาษาต่างประเทศ “และเราก็ไม่รู้แน่ ว่าภาษานั้นสามารถที่จะแยกออกเป็นส่วนประกอบย่อย ๆ เพื่อการทดสอบได้หรือไม่ (Carroll, 1972 : 11) ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะว่า ค่าสหสัมพันธ์ของผลการทดสอบทักษะต่าง ๆ อาจจะแตกต่างกันได้แล้วแต่ว่าการสอนและการสอบจะเน้นหนักไปในแนวทางใด ยกตัวอย่างเช่น ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเข้าใจความ และการฟังเข้าใจความสูง ไม่ได้หมายความว่า ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนทักษะทั้งสองเท่า ๆ กัน (เพราะค่าเฉลี่ยของการทดสอบนั้นอาจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญก็ได้)

นอกจากนี้ “ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ไม่ใช่ผลิตผลของส่วนย่อยต่าง ๆ ทางภาษา” (Rivers, 1972 : 32) ทั้งนี้ก็เพราะว่า ผู้ที่มีความสามารถในระดับ “มหภาษา” สามารถที่จะมีสัมฤทธิ์ผลในระดับ “จุลภาษา” ได้ด้วย แต่ผู้ที่มีความสามารถในระดับ “จุลภาษา” อาจจะไม่มีสัมฤทธิ์ผลในระดับ “มหภาษา” ในระดับที่ยอมรับได้ก็เป็นได้

3.3 ปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทดสอบ

ปัญหายืดเยื้ออีกประการหนึ่งก็คือ ปัญหาเกี่ยวกับการทำการทดสอบ เช่น การเก็บรักษาข้อทดสอบไว้เป็นความลับ ค่าของเวลาและพลังงานในการสร้างข้อทดสอบ การทำการทดสอบ การให้คะแนน และการให้ระดับคะแนน เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่มีผลโดยตรงกับความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น และประสิทธิภาพของแบบทดสอบด้วย ยกตัวอย่างเช่น “การที่จะทำให้แบบทดสอบมีความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นมากขึ้น เวลาในการทดสอบต้องมีเพียงพอ และควรต้องใช้โสตทัศนอุปกรณ์ช่วยด้วย” (Carroll, 1972 : 14)

3.4 ปัญหาเกี่ยวกับการทดสอบเนื้อหาที่ทำการสอน

มีบ่อยครั้งที่ผู้สอน “สอนตามข้อสอบ” ทำให้ผลที่ได้คือความไม่สมบูรณ์ของการเรียน เพราะว่าข้อสอบนั้นอาจไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่สอน หรืออาจจะมีเป้าประสงค์ที่แตกต่างกับเป้าประสงค์ของรายวิชาที่สอนก็ได้ ปัญหายืดเยื้อเช่นนี้เกิดขึ้นได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนเพื่อสอบข้อสอบที่ผู้อื่นสร้างขึ้น

3.5 ปัญหาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ทฤษฎี

มีบ่อยครั้งเช่นกันที่ทฤษฎีเกี่ยวกับการทดสอบยากแก่การนำมาประยุกต์ใช้ได้ อาจจะเป็นเพราะผู้สอนขาดความรู้ในทฤษฎี หรือขาดความชำนาญในการประยุกต์ใช้ทฤษฎี นอกจากนี้ปัญหานี้อาจเกี่ยวกับเวลาและค่าใช้จ่ายในการใช้แบบทดสอบด้วย เลยทำให้ยากแก่การนำมาประยุกต์ใช้ เช่น การสัมภาษณ์เพื่อทดสอบการฟังและการพูดนักเรียนจำนวนมาก ทำให้เสียเวลามาก ถ้าหากว่าจะใช้เครื่องบันทึกเสียงห้องปฏิบัติการภาษาก็คงแพง และผู้สอนบางคนไม่มีความรู้ในการควบคุมเครื่อง เป็นต้น

4. บทสรุป

ดังนั้น เราสามารถที่จะพูดได้ว่า การทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษานั้นยากมาก แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะทำไม่ได้ วิธีหนึ่งที่เราจะทำได้ในขณะนี้คือการทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางภาษาผ่านการทดสอบ ส่วนประกอบของความสามารถจลน์ (performance) และความสามารถศักยภาพ (competence) ทางภาษา ยกตัวอย่างเช่น การทดสอบ การอ่านเข้าใจความด้วยการทดสอบผ่านส่วนประกอบ 5-6 อย่างดังกล่าวแล้ว หรือในการทดสอบผลผลิตทางภาษา (language production เช่น การเขียน และการพูด เป็นต้น) อาจทำได้ด้วยการวัดความสามารถในการใช้ ส่วนประกอบทางภาษาได้อย่างยืดหยุ่น หรือความสามารถในการให้ความหมายแก่ข้อความหรือเนื้อความได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

นอกจากนี้ เนื้อหาทางภาษาที่ทำการทดสอบจะต้องมีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงด้วย กล่าวคือ ผู้สอนจะต้องคำนึงว่าภาษาที่ใช้นั้นเป็นภาษาที่ง่ายขึ้น (simplified text) หรือว่าเป็นภาษาที่ทำให้ยากขึ้น (complexified text) หรือว่าเป็นภาษาต้นแบบ (authentic text) ภาษาที่ใช้ประกอบด้วยส่วนประกอบทางภาษา (linguistic components) ที่ใช้กันอยู่เสมอ หรือว่า

เป็นภาษาที่ไม่ค่อยมีคนนิยมใช้ ในการสอนนั้นควรจะเน้นหนักไปในทางส่วนประกอบใด และจะต้องตระหนักเสมอว่าการเรียนรู้ภาษานั้นจะต้องคำนึงถึงความสามารถในเชิงของความเร็วและความถูกต้องด้วย ไม่ใช่แต่เพียงความรู้ความสามารถในเชิงเนื้อหาเท่านั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าแนวโน้มในการทดสอบในปัจจุบันนี้ มุ่งทำการสอนและสอบ “ภาษาต้นแบบ” ที่ประกอบด้วยส่วนประกอบทางภาษา (linguistic components) ที่นิยมใช้กันอยู่อย่างแพร่หลาย แทนที่จะเป็นเนื้อหาจาก “ภาษาที่ทำความง่ายขึ้น” หรือ “ภาษาที่ทำความยากขึ้น”

ในการทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนนั้น ควรทำการทดสอบทั้งในระดับ “จุลภาษา” ด้วยแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลเชิงวินิจฉัย (diagnostic achievement tests) และในระดับ “มหภาษา” ด้วยแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลทั่วไป (general achievement tests) แบบของการทดสอบควรจะเป็นทั้งแบบทดสอบจุดย่อย (discrete-point tests) และแบบทดสอบรวมสรุป (global tests) ทั้งแบบอัตนัยและปรนัยด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการทดสอบหลายๆ ด้าน และถ้าเป็นไปได้ควรเป็นการทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-reference tests) มากกว่าจะเป็นการทดสอบอิงกลุ่ม (Norm-reference tests) ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจด้วย ทั้งนี้เพราะว่า อย่างน้อยจะทำให้แบบทดสอบที่สร้างขึ้นใช้นั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และอาจมีความเชื่อมั่น (Reliability) ในระดับสูงได้ด้วย

ดังนั้น เราจะเห็นว่า เราต้องเผชิญกับปัญหาที่ยากในการทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาต่อไปอีกนานเท่านั้น “จนกว่าเราจะรู้แน่ชัดว่าสิ่งที่เราตั้งใจสอนนั้นคืออะไร ไม่เช่นนั้นแล้วเราจะไม่สามารถวัดผลความสำเร็จในการเรียนได้” (Rivers, 1972 : 33 by Valette)

ภาคผนวก

ตัวอย่างข้อทดสอบของ United-Linguists

I. Discrete-Point Tests

- * 1. Multiple-Choice Item (แบบเลือกตอบ)
- * 2. Matching-Item (แบบจับคู่)

II. Global Tests

1. Dictation (การเขียนตามคำบอก)
 2. Close Test (แบบทดสอบ “ปิด”) และ Modified-Close Test (แบบทดสอบ “ปิดชนิดปรับปรุง”)
 - * 3. Answering Question Test (แบบตอบคำถาม)
 - อาจมีการตอบคำถามโดยตรง หรือ
 - ตอบคำถามจากเครื่องบันทึกเสียงหรือข้อมูลที่ให้
 4. Asking Question Test (แบบถามคำถาม)
 - ให้ดูภาพหรืออ่านเรื่องแล้วให้ถามคำถามที่เกี่ยวข้อง
 5. Interaction Participation Test (แบบทดสอบที่ผู้สอบและผู้ถูกทดสอบมีกิจกรรมร่วมกัน “แบบทดสอบกิจสัมพันธ์”)
 - ครูอ่านบทสนทนาแล้วให้นักเรียนพูดตอบ (เรียกว่า แบบโครงสร้างหรือ Structured Test)
 - * – ให้บทสนทนาที่ไม่สมบูรณ์แล้วให้ผู้สอบเติมให้สมบูรณ์ เช่น อาจละบทของใครคนหนึ่งในบทสนทนา (เรียกว่าแบบกึ่งโครงสร้าง Semi-Structured Test)
 - แบบสัมภาษณ์
 6. Narration Test (แบบบรรยายความ)
 - แบบเรียงความอิสระ (Free-Composition Test)
 - แบบเรียงความชนิดควบคุม (Controlled-Composition Test) นิยมใช้สถานการณ์ หรือภาพเป็นสิ่งควบคุม แทนที่จะใช้โครงสร้างหรือศัพท์ (ซึ่งเป็นแนวความคิดของพวกโครงสร้างนิยมในกลุ่มที่ 2)
- ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างแบบทดสอบที่มีเครื่องหมาย * นอกนั้นคิดว่าท่านคงจะคุ้นเคยแล้ว

ตัวอย่างข้อทดสอบ

1. Multiple-Choice Test

Presentation : Oral (tape-recorded) or Written

Type : Identification

Present :

Excuse me, do you know where the nearest post-office is, please ?

1. (Setting) Where might somebody ask you that question?
 - a. In your house.
 - b. In your office.
 - c. In the street.
 - d. In a restaurant.
2. (Topic) What is the person asking you about?
 - a. The price of stamps.
 - b. The age of the post-office.
 - c. The position of the post-office.
 - d. The size of the post-office.
3. (Function) Why is the person speaking to you?
 - a. To ask your advice.
 - b. To thank you.
 - c. To ask for information.
 - d. To warn you.
4. (Modality) Does the speaker think that you know the answer to the question?
 - a. He is sure that you do.
 - b. He is sure that you don't.
 - c. He doesn't know if you do or not.
 - d. He thinks you really ought to know the answer.
5. (Pre-supposition) Would you understand from the question
 - a. that you are the first person the speaker has asked?
 - b. the speaker already knows where there is a post-office?
 - c. the speaker has already asked somebody else but has not found out the information?
 - d. the speaker just wants to check what he already knows? (N.B. stress : Excuse me, do you know....)
6. (Role) Who is the speaker?
 - a. A friend of yours.
 - b. A person you met recently.
 - c. A person you have never met before.
 - d. A very close friend.

7. (Formality) How would you describe the attitude of the speaker?
- Very, very polite.
 - Very friendly.
 - Polite.
 - Unfriendly.
8. (Status) Is the speaker treating you
- as a friend?
 - as somebody very important?
 - as an equal?
 - as somebody who is less important than he is?
9. (Mood) How would you describe the mood of the speaker?
- Bored.
 - Anxious.
 - Depressed.
 - Excited.
- (Note : With appropriate intonation, etc. This could only be used with a taped presentation.)

2. Matching Test

Presentation : Oral (tape-recorded) or Written

Type : Matching

Present :

The manager will see you now, sir.

1. (Setting) Where might you hear this? Put a tick by any of the following expressions you might hear in the same place.
- Stop talking.
 - Would you care to take a seat?
 - I'm afraid he's not in at the moment.
 - Look, I've told you before. Don't do that.
2. (Topic) Listen to/Look at these comments. In some of them the speaker is talking about a train journey he has just made. Put a tick next to the ones which refer to this
-and we took off on time, despite the fog in New York.
 - So by the time we got there we were running over half an hour late.
 - The guard was very helpful. He found us a seat in a non-smoker.
 - The trouble was we got a puncture, so that held us up.

3. (Function) Look at these two columns. Join appropriate sentences from each together to make one utterance:

I'm sorry but it just isn't
good enough
I really do appreciate what
you've done
I'm not sure if I like it
or not
It really was fantastic
Excuse me please

I can't thank you enough

Is this the way to the town
centre?
It should have been ready yester-
day
What do you think?
I enjoyed every minute of it

3. Close Tests

A close test consists simply of a passage of language from which certain words are deleted and must be supplied by the learner. The words to be deleted _____ chosen at random by deleting _____ the word. Originally this procedure _____ developed to assess the "readability" _____ a given passage, i.e. how _____ or difficult it is for _____ native speaker to read and _____. But its potential as a _____ of overall language proficiency was _____ noted. Oller (1973) claims that _____ tests of L₂ proficiency have _____ following characteristics:

1. Internal consistency;
2. Reliability;
3. Validity;
4. Ease of construction and administration;
5. Ease of standardisation.

4. Answering Question Test

Prior to the test the candidate is given a card which outlines a situation. He must invent a number of questions he would want to ask in that situation. (The situations being derived from the specified exam, syllabus.)

e.g. you arrive at Victoria Station in London to catch the train to Paris. You want to find out something from each of these people. What would you say?

1. A passer-by in the station entrance.
2. The booking clerk.
3. Your friend who is travelling with you.
4. The ticket collector.

5. Semi-Structured Test

A sample of the type of dialogue which might be used is as follows:

A: Hello, I haven't seen you for ages. How are you?

B: _____

A: That is a shame. What happened?

B: _____

A: Was anyone else in the car?

B: _____

A: Was she hurt?

B: _____

A: Well I'm glad to hear that. Look, I have to go now but why don't we have lunch together on Friday?

B: _____

A: Right, I'll see you at 12.30 on Friday then. Bye.

หนังสืออ้างอิง

1. Allen, J.P.B. and Davies, A., *Testing and Experimental Methods*, (The Edinburgh Course in Applied Linguistics, Volume 4.) London: OUP 1977
2. Anastasi, A., *Psychological Testing*. N.Y.: The Macmillan Co., 1965
3. Carroll, J.B., "Foreign Language Testing: Will the persistent problems Persist?" in *Testing in Second Language Teaching New Dimensions* by M.C. O'Brien (ed.), Ireland, ATESOL, 1972.
4. Clark, J.L.D., *Foreign Language Testing: Theory and Practice*, Pa: The Center for Curriculum Development, 1972
5. Cronbach, L.J., *Essentials of Psychological Testing*, N.Y.: Harper and Brothers, 1960
6. Davies, A., "Language Proficiency Testing and the Syllabus" in *Testing in Second Language Teaching: New Dimensions* by M.C. O'Brien (ed.), Ireland, ATESOL, 1972
7. Davies, A. and Widdowson, H.G. "Reading and Writing" in *Techniques in Applied Linguistics*, London: OUP 1974
8. Davies, A., *Language Testing Symposium A Psycholinguistic Approach*, London: OUP 1976
9. Davies, A., "Survey article" in *Language and Linguistics*, 1979.
10. Jakobovits, L.A., *Foreign Language Learning: A Psycholinguistic Analysis of the Issues*, Rowley, Mass: Newbury House, 1970
11. Lado, R., *Language Testing*, London: Longman, 1977. (Ninth Edition)
12. Morrow, K., *Techniques of Evaluation for a Notional Syllabus*, University of Reading, 1977.
13. Rivers, W.M., "Testing and Student Learning" in *Testing in Second Language Teaching: New Dimensions* by M.C. O'Brien (ed.), Ireland, ATESOL, 1972

มิตีสัมพันธ์ของการทดสอบทางภาษา

ดร. อัจฉรา วงศ์โสธร

หลักการ

ภาษาใช้เพื่อสื่อความหมาย วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาก็เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการฟังและการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทักษะในการสื่อความหมายโดยการพูด เขียนและในบางครั้งโดยการแปล ความสามารถในการสื่อความหมายให้ได้คืออาศัยพื้นฐานทาง เสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ของภาษา และความเข้าใจระเบียบปฏิบัติทางสังคมของผู้ใช้ภาษาร่วมกัน คือทั้งผู้ที่สื่อภาษาและผู้ที่ได้รับสื่อ ตลอดจนความสามารถในการปฏิบัติตนเพื่อการใช้ภาษา เช่น ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การใช้กริยา ท่าทาง สีหน้า และน้ำเสียงประกอบการสื่อความหมายทางภาษา จะเห็นได้ว่าการใช้ภาษามีได้มีความหมายเพียงความสามารถในการใช้ส่วนประกอบของภาษาได้อย่างถูกต้อง แต่รวมความถึงความเข้าใจทางจิตวิทยา และสังคมวิทยาของการใช้ภาษา^{๒๕} ซึ่งเป็นเพราะภาษาเกิดขึ้นในสังคมโดยผู้ใช้เป็นคนที่มีชีวิตจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด

ฉะนั้นในการเรียนการสอนและการสร้างแบบทดสอบทางภาษาเพื่อวัดและประเมินความสามารถในการใช้ภาษา (language proficiency) จึงควรได้มีการสร้างมิตีสัมพันธ์ (matrix) ซึ่งมีส่วนประกอบ ของการใช้ภาษาที่อิงการวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์เชิงโครงสร้าง ทางภาษาศาสตร์เชิงสังคม และทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา อันจะทำให้มิตีสัมพันธ์สมบูรณ์แบบและเป็นแม่แบบที่มีความสมจริงตามการใช้ภาษาซึ่งมีการสื่อความหมาย (production) และการรับสารที่สื่อ (reception)

เกณฑ์การกำหนดเนื้อหา

ในการกำหนดเนื้อหาเพื่อสร้างแบบทดสอบ ควรคำนึงถึงเกณฑ์ดังต่อไปนี้.—

1. บริบท อันได้แก่ เวลา สถานที่ ที่เกิดการใช้ภาษา เช่น ในชั้นเรียนชั่วโมงบรรยาย หรือในสถานีรถไฟก่อนรถไฟออก เป็นต้น

2. หัวใจเรื่อง คือใจความสำคัญ หรือหัวข้อของการใช้ภาษาในการต่อรองราคา การติดต่อกิจ การลงนามในสนธิสัญญา การบรรยายเกี่ยวกับชีววิทยา การโฆษณาสินค้า เป็นต้น

3. หน้าที่ของภาษา (function) และโวหาร หมายถึง หน้าที่ของภาษาได้แก่การใช้ภาษาเพื่อการทำงาน หรือเพื่อส่วนตัว การใช้ภาษาแบบขยายความ (elaborated) หรือแบบจำกัดความ (restricted) การใช้ภาษาเพื่อชี้บ่ง (referential) เพื่อสั่งการหรือให้แนวทาง (directive) เพื่อสุนทรียภาพทางภาษา (poetic) เพื่อรูปแบบทางภาษา (phatic) เพื่อประกอบนอกเหนือการสื่อความหมายทางภาษา (metalinguage) และเพื่อสวดมนต์อุปมาและสาธกเป็นทำนองหรือลีลา การใช้ภาษาตามหน้าที่ต่างๆ กัน เป็นต้น ส่วนโวหารหมายถึงพรรณนา บรรยาย เทศนา

4. ทักษะมาลา (modality) คือการสื่อภาษานั้นเป็นการฟัง การพูด ซึ่งเป็นทักษะมาลาทางเสียง (oral mode) หรือการอ่าน การเขียน ซึ่งเป็นทักษะมาลาทางตัวอักษร (graphic mode)

5. ประเภท (genre) คือลักษณะของการใช้ทักษะว่าเป็นในรูปแบบใดเช่นเขียนเรียงความ เขียนจดหมาย เขียนข้อความ จดรายงาน เขียนโทรเลข พุทธไตรศัพท อ่านหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

6. บทบาท (role) การประสานสัมพันธ์ (interaction) อันเกิดจากสถานะของการใช้ภาษา ซึ่งมีทั้งผู้สื่อภาษา และผู้รับสื่อภาษาซึ่งต่างก็มีบทบาทของตนเอง เช่นเป็นครู เป็นนักเรียน เป็นพ่อเป็นลูก เป็นผู้จัดการ เป็นเสมียนพิมพ์ติด เป็นต้น

7. สถานะ (status) ความแตกต่างและความเหลื่อมล้ำในสังคม อันเกิดจากสภาพทางเศรษฐกิจและชาติกำเนิดก็เป็นตัวกำหนดการใช้ภาษา เช่น รูปแบบการใช้ภาษาที่มหาราชใช้กับสงฆ์ ราษฎรใช้กับพระบรมวงศ์ นายใช้กับบ่าว เป็นต้น

8. ข้อสมมติล่วงหน้า (pre-supposition) การคาดการณืล่วงหน้า (anticipation) เป็นลักษณะทางจิตวิทยาของการใช้ภาษามีพื้นฐานจากประสบการณ์ของผู้ใช้ภาษา เช่นความสนิทสนมระหว่างผู้ใช้ภาษาจะทำให้ผู้รับสื่อตั้งข้อสมมติล่วงหน้าได้ว่าผู้ที่สื่อภาษาจะพูดเรื่องอะไร และด้วยถ้อยคำทำนองใด และผู้ที่สื่อภาษาก็จะตั้งข้อสมมติล่วงหน้าได้ว่าผู้ที่ฟังหรือผู้อ่านจะมีปฏิกิริยาเช่นใด ความสามารถในการตั้งข้อสมมติล่วงหน้าได้แม่นยำช่วยในการสื่อความหมายทางภาษาได้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ช่องทาง (channel) ของการสื่อสารมีการรบกวน เช่นเสียงโทรศัพท์ไม่ชัดเจน ลายมือหวัดอ่านไม่ออก การตั้งข้อสมมติล่วงหน้าได้จะช่วยในการแกะความหมาย (decoding) ได้

9. อารมณ์ (mood) และทัศนคติ (attitude) ของผู้ใช้ภาษาจะเป็นเกณฑ์กำหนดเนื้อหาภาษาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เช่น ผู้พูดหรือผู้เขียนมีอารมณ์ขัน มีความเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย มีอารมณ์โกรธ เขียนเพื่อเยาะเย้ยถากถางเพื่อเสียสย หรือว่าผู้ใช้ภาษามีความจริงใจมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องที่พูดถึง หรือต่อผู้รับสื่อ เป็นต้น

10. รูปแบบ (formality) หมายถึงระดับภาษาที่ใช้ว่าเป็นทางการหรือแบบกันเองเป็นภาษามาตรฐานคือภาษาที่ถูกต้องตามระเบียบของภาษา ไม่สูงเกินไปจนยากที่จะเข้าใจได้และไม่ต่ำเกินไปจนเป็นภาษาตลาด ภาษาสูงกว่ามาตรฐาน เป็นภาษาทางวิชาการแขนงต่าง ๆ ภาษาราชการศัพท์ และภาษาต่ำกว่ามาตรฐาน เช่น คำตลาด คำหยาบ คำแสลง เป็นต้น

เกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหาเพื่อทดสอบดังกล่าวข้างต้นประมวลเข้าด้วยกันเป็นหน่วยของความหมาย (unit of meaning) เพื่อการเตรียมสร้างข้อสอบแต่ละข้อให้มีความสมจริง (authenticity) ได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ หน่วยของความหมายนี้ประกอบไปด้วย

1. สถานการณ์ เช่น นักศึกษาเข้าฟังการบรรยายทางสาขาวิชาชีววิทยา
2. กิจกรรมทางภาษา นักศึกษาถามอาจารย์
3. หน้าที่ของภาษา คำถาม
4. สីลาภาษา สุภาพ ภาษาทางการ เป็นงานเป็นการ

หน่วยของความหมาย คำถาม [+ สุภาพ], [+ แบบทางการ]

ถ้อยคำที่สื่อความหมาย

Excuse me, I wonder if you could explain again the nucleus of bacteria,

การกำหนดหน่วยความหมายวิธีนี้มีสังคมวิทยาและจิตวิทยาของการใช้ภาษาเป็นพื้นฐาน เหมือนกับฉากของการแสดงซึ่งมีภาษาเป็นตัวสื่อ การสร้างข้อทดสอบโดยวิธีนี้เป็นการวัดความสามารถในการสื่อความหมาย (communicative competence) ซึ่งมีไว้แต่เพียงความสามารถด้านภาษา (linguistic competence) แต่อย่างเดียว แต่วัดความสามารถในการใช้ทักษะมารูปแบบ และความผันแปรของภาษาตามกาลเทศะต่าง ๆ

มิติสัมพันธ์ของการทดสอบทางภาษา

การกำหนดมิติสัมพันธ์ (matrix) ของการทดสอบทางภาษาเท่าที่ใช้กันมา อาศัยภาษาศาสตร์เชิงโครงสร้าง เป็นหลัก เช่น มิติสัมพันธ์ของ Harris เป็นต้น ดังนี้.—

‘Traditional Matrix’

ส่วนประกอบของภาษา Language Components	ทักษะทางภาษา Language Skills			
	ฟัง	พูด	อ่าน	เขียน
เสียง-ตัวอักษร (phonology-orthography)	✓	✓		
ศัพท์ (lexis)	✓	✓	✓	✓
โครงสร้าง (structure)	✓	✓	✓	✓
ความคล่องในการใช้ภาษา (rate and general fluency)		✓	✓	✓

มิตติมพันธ์์อาศัยการวิเคราะห์เป็นพื้นฐานโดยจำแนกการใช้ภาษาเป็น 4 ทักษะคือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน และเป็นส่วนประกอบของภาษา 3 ส่วน คือ เสียง-ตัวอักษร ศัพท์ โครงสร้างหรือไวยากรณ์ของภาษา และในการทดสอบก็ได้คำนึงถึงความคล่องในการใช้ภาษาเช่น ความเร็วในการพูดการเขียน และความสละสลวย ของภาษาค้วย ในการสร้างมิตติมพันธ์์นี้ Harris มิได้คำนึงถึงการใช้ภาษาในสังคม และจิตวิทยาของผู้ใช้ภาษาเลยโดยได้ให้น้ำหนักเฉพาะแต่ส่วนประกอบของภาษาเท่านั้น

แนว โน้มของการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบันให้น้ำหนักทางสังคมวิทยาของการใช้ภาษาโดยคำนึงถึงจิตวิทยาของการใช้ภาษาควบคู่ไปด้วย มิตติมพันธ์์ของการทดสอบทางภาษาจึงควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข ให้รวมมิติทางสังคมและทางจิตวิทยาของการสื่อความหมายทางภาษา เข้าไว้ด้วย โดยพิจารณาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของการใช้ภาษา จึงอาจจะเรียกมิตติมพันธ์์ที่จะเสนอต่อไปใหม่ว่ามิตติมพันธ์์ของการทดสอบมหภาษา (macro-language) ซึ่งจะใช้แทนมิตติมพันธ์์แบบเดิมที่เน้นการทดสอบจุลภาษา (micro-language) เช่นการสอบศัพท์ เสียง และไวยากรณ์ โดยไม่รวมถึงสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ของการใช้ภาษา

มิตีสัมพันธ์ของการทดสอบภาษา

เนื้อความที่ต่อเนื่อง		ส่วนประกอบของภาษา				
ขอบเขต	สถานภาพ	ทักษะมาลา/ประเภทของเนื้อหา		ศัพท์	ไวยากรณ์	เสียง
		สื่อโดยตรง	สื่อโดยตัวอักษร			
อาชีพการงาน	ฐานะและ	ฟัง (ประเภท)		✓	✓	✓
สาขาวิชา	ความสัมพันธ์	พูด (ประเภท)		✓	✓	✓
สิ่งแวดล้อม สถานที่	ทางสังคมของ ผู้ใช้ภาษา		อ่าน (ประเภท)	✓	✓	
หัวเรื่อง			เขียน (ประเภท)	✓	✓	
		แปล (ประเภท)	แปล (ประเภท)	✓	✓	(x)

- ประเภทหมายถึง รูปแบบของการใช้ภาษา เช่น เขียน-เรียงความ พูด-สนทนา อ่าน-หนังสือพิมพ์ ฟัง-การบรรยาย แปลบทภาพยนตร์ เป็นต้น
- ✓ หมายถึง ส่วนประกอบที่ได้รับการทดสอบผ่านทักษะมาลาต่าง ๆ

มิตีสัมพันธ์นี้ได้คำนึงถึงความเหมาะสมทางสังคม บริบททางภาษาและวัฒนธรรมและความถูกต้องของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย

วิธีการทดสอบภาษา

การทดสอบภาษาวัดการใช้ทักษะในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด วิธีการทดสอบภาษาที่ใช้มีดังนี้คือ-

1. วิธีการทดสอบรวมทักษะ (global test) สามารถใช้วัดส่วนประกอบของภาษาและการใช้ทักษะ เช่น ฟัง-เขียน อ่าน-เขียนได้ วิธีการที่ใช้ก็มีการสอบแบบเขียนตามคำบอก (dictation) และการสอบแบบโคลซ (cloze) ซึ่งมีการเว้นคำแบบมีระบบ (systematic) คือการ

เว้นทุกคำที่กำหนดเช่นทุกคำที่ 5 ทุกคำที่ 7 และการสอบแบบโคลซท์ที่มีการเว้นคำแบบสุ่ม (random) คือละกันไปตามแต่ที่สุ่มได้ไม่ว่าจะเป็นคำอยู่ลำดับที่เท่าใดก็ตาม

2. การทดสอบความเข้าใจในการฟังและการอ่าน เช่นการฟังการบรรยายทางวิทยุ การฟังบทสนทนาในขบวนรถไฟ การฟังคำแนะนำผู้โดยสารในเครื่องบิน การฟังคำบรรยายในชั้นเรียน เป็นต้น การอ่าน เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ อ่านบทความ อ่านป้ายจราจร อ่านสลากยา ฯลฯ วิธีการทดสอบความเข้าใจอาจจะใช้ข้อทดสอบชนิดมีตัวเลือก (multiple choice) ชนิดเติมคำ (fill-in) ชนิดเติมความ (completion) ชนิดจับคู่ (matching) และชนิดเขียนตอบ (answering questions)

3. การทดสอบการแสดงออกทางภาษา (production test) คือการทดสอบทักษะการพูดและการเขียนในลักษณะต่าง ๆ กัน การทดสอบทักษะการพูด อาจจะเป็นการพูดแบบบรรยาย การเล่าเรื่องหรือการพูดแบบสนทนาโต้ตอบกัน การถาม-ตอบในการสัมภาษณ์การเขียน เช่น เขียนจดหมาย เขียนเรียงความ เขียนใบสั่งของ เขียนบันทึก เป็นต้น การเขียนอาจใช้โวหารหรือชั้นเชิงคือกระบวนการเขียนได้ 5 ประเภทคือ

3.1 บรรยายโวหาร ซึ่งมุ่งให้ผู้อ่านได้รับความรู้เป็นสำคัญ

3.2 พรรณนาโวหารซึ่งมุ่งให้ผู้อ่านเกิดความซาบซึ้งประทับใจ

3.3 เทศนาโวหารคือการยกเหตุผลหรือหลักฐานมาประกอบเพื่อมุ่งให้ผู้อ่านเห็นจริงเชื่อถือและปฏิบัติตาม

3.4 สารกโวหาร คือการยกตัวอย่าง

3.5 อุปมาโวหาร คือการเปรียบเทียบ

สรุป

ในการสร้างมิตินิยามเพื่อการทดสอบภาษา เพื่อใช้แทนมิตินิยามซึ่งคำนึงถึงแต่การทดสอบภาษาคือเน้นแต่เพียงส่วน ประกอบและทักษะทางภาษาเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงบริบทอื่น ๆ ควรได้มีการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct validation) ของมิตินิยามว่าจะสามารถใช้กำหนดพฤติกรรมในการใช้ภาษาได้ครอบคลุมทุกด้านหรือไม่

หนังสืออ้างอิง

1. Canale, Michael and Merrill Swain, 1980. *Approaches to Communicative Competence*. Singapore : SEAMEO Regional Language Centre.
2. Carroll, B.J. *Testing Communicative Performance*, 1980. Oxford : Pergamon Press.
3. Halliday, M.A.K., 1978. *Language as Social Semiotic*. London : Edward Arnold.
4. Harris, David P., 1969. *Testing English as a Second Language*. New York : McGraw-Hill.
5. Hymes, Dell, 1972. "On Communicative Competence." In J.B. Pride and J. Holmes, eds. *Sociolinguistics*. Harmondsworth : Penguin.
6. Velette, Rebecca M., 1978. "Objective Evaluation and Transparency," In R. Freudenstein, ed. *Language Learning : individual needs, interdisciplinary co-operation, bi-and multilingualism*. (The Lucerne Congress Report of the Federation Internationale des Professeurs de Langues Vivantes.) Brussels: Didier.

ข้อคิดบางประการในการสร้างตัวลอง

ผ่าน บาลโพธิ์

ในปัจจุบันเกือบจะกล่าวได้ทีเดียวว่าข้อสอบชนิดมีตัวเลือก (multiple choice) เป็นข้อสอบชนิดที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการสอบนั้นเป็นการสอบปลายภาคหรือเป็นการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับต่างๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะข้อสอบชนิดนี้สามารถครอบคลุมเนื้อหาได้มาก การตรวจนับคะแนนง่าย สะดวก รวดเร็ว กับทั้งการให้คะแนนก็แน่นอนและยุติธรรม แต่การสร้างข้อสอบชนิดนี้ก็มิได้กระทำได้ง่ายๆ ถึงที่หลาย ๆ ท่านคิด การสร้างตัวลองให้ดีและเหมาะสม นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งในการสร้างข้อสอบชนิดนี้ เพราะหากผู้สร้างขาดความระมัดระวังก็ย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาทั้งกับผู้เข้าสอบและผู้ตรวจข้อสอบ ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะข้อสอบบางข้อมีคำตอบที่ถูกต้องเกินกว่า 1 ข้อ จริงอยู่แม้คำสั่งจะระบุให้ผู้เข้าสอบเลือกเฉพาะคำตอบที่ถูกต้องและเหมาะสมที่สุด แต่ความเหมาะสมดังกล่าวนี้ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ หลายประการ โดยเฉพาะความเหมาะสมตามบริบท (context) ความถูกต้องตามหลักแห่งเหตุและผล (logic) และความเป็นไปได้ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง (real life situation) ดังนั้น แม้ว่าผู้สร้างข้อสอบประสงค์จะให้ผู้เข้าสอบเลือกคำตอบข้อใดข้อหนึ่งที่กำหนดให้เป็นคำตอบที่ถูกต้อง (key) ผู้เข้าสอบหรือผู้เฉลยข้อสอบก็อาจพิจารณาความเหมาะสมของคำตอบไปในแง่มุมที่แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อช่วยให้ผู้สร้างข้อสอบสามารถสร้างตัวลอง (distractors) ได้อย่างรัดกุม และเป็นตัวลองที่ดี ผู้เขียนจึงใคร่ขอเสนอข้อคิดบางประการในการสร้างตัวลองดังต่อไปนี้

1. **Cohesion และ Coherence** โดยปกติคำ 2 คำนี้มักเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในการเขียนเท่านั้น เพราะในการเขียนนั้นข้อความหรือเรื่องราวที่เขียน จะต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันและส่วนใหญ่มักกล่าวถึงความต่อเนื่องกัน ก็มักจะมีการกล่าวถึงการใช้คำเชื่อม

ที่เรารู้จักกันในชื่อว่า transitional expressions หรือคำว่า discourse markers ในปัจจุบัน ความต่อเนื่องดังกล่าวนี้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการทดสอบก็ตรงส่วนที่เกี่ยวกับการสร้างตัวลงนั่นเอง ทั้งนี้เพราะคำตอบที่ถูกต้องของข้อสอบบางชนิด โดยเฉพาะข้อสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถ ในด้าน expressions นั้น อาจเป็นข้อความที่สัมพันธ์โดยตรง (cohesive) กับตัวคำถาม (stem) หรืออาจเป็นเพียงข้อความที่เกี่ยวข้องกัน (coherent) กับตัวคำถามก็ได้ ดังที่ Michael Canale และ Merrill Swain¹ ได้กล่าวไว้ว่าความสามารถในการสื่อความหมาย (communicative competence) นั้น ส่วนหนึ่งก็ต้องขึ้นอยู่กับกฎแห่งความต่อเนื่องของถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้พูด หรือผู้เขียนกล่าวหรือเขียน (rules of discourse) ซึ่งกฎนี้กล่าวว่าการต่อเนื่องอาจเป็นไปได้ 2 ลักษณะ คือการต่อเนื่องแบบมีความสัมพันธ์โดยตรง (cohesion) และการต่อเนื่องแบบที่เพียงแค่เกี่ยวข้องกัน (coherence) ความต่อเนื่องแบบ cohesion เป็นไปตามลักษณะของความเชื่อมโยงด้านกฎเกณฑ์การใช้ภาษา (grammatical links) และสำหรับความต่อเนื่องแบบ coherence นั้นเป็นไปตามความเหมาะสมทางตำแหน่งหน้าที่ทางการสื่อความหมาย (appropriate combination of communicative functions)

นอกจากนี้ H.G. Widdowson² ก็ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของถ้อยคำหรือข้อความที่ใช้ในการพูดและการเขียนไว้อย่างชัดเจนว่าความต่อเนื่องนี้เป็นไปได้ 2 ลักษณะ คือความสัมพันธ์โดยตรง (cohesion) และความเกี่ยวข้องกัน (coherence) และได้ยกตัวอย่างความต่อเนื่องทั้ง 2 ลักษณะไว้ดังนี้

1) ข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยตรง (cohesion)

A : What are the police doing ?

B : They are arresting the demonstrators.

จากบทสนทนาจะเห็นได้ว่าคำถามและคำตอบระหว่าง A กับ B มีความสัมพันธ์กันโดยตรง กล่าวคือเมื่อ A ถามโดยใช้ question word คำว่า what B ก็ตอบโดยยึดคำว่า what เป็นเกณฑ์

¹ Michael Canale and Merrill Swain *Approaches to Communicative Competence*, (Singapore : Semeo Regional Language Centre, 1980), pp. 40-41.

² H.G. Widdowson, *Teaching Language as Communication*, (London : Oxford University Press, 1978), pp. 27-29.

2) ข้อความที่มีเพียงความเกี่ยวข้องกัน (coherence)

A : What are the police doing ?

B : I have just arrived.

จะเห็นได้ว่าคำตอบของ B แตกต่างไปจากตัวอย่างที่แล้ว เพราะในตัวอย่างนี้คำตอบของ B มิใช่เป็นการตอบคำว่า what โดยตรง แต่เป็นการบอกสภาพความเป็นจริงที่ว่าเขาเพิ่งมาถึง คำตอบของ B แม้จะไม่สัมพันธ์โดยตรงกับคำถามของ A แต่ในสภาพการพูดคุยกันเช่นนี้ A ย่อมเข้าใจได้ว่าคำตอบที่แท้จริงของ B ก็คือ

B : (I don't know what the police are doing because)

I have just arrived.

จากคำตอบของ B ตามตัวอย่างที่ยกมานี้ ท่านคงเห็นความแตกต่างของความต่อเนื่องของภาษาในแบบ cohesion และแบบ coherence ได้เป็นอย่างดี ผลจากการเห็นความแตกต่างของความต่อเนื่องนี้จะช่วยให้สามารถมองเห็นข้อควรคำนึงในการสร้างตัวลวงได้ง่ายขึ้น เพราะโดยทั่วไปนั้นเรามักคิดกันไปเองว่าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดก็คือคำตอบที่สัมพันธ์โดยตรงกับคำถามเท่านั้น ทั้งๆ ที่คำตอบที่มีความเกี่ยวข้องกันในแบบ coherence ก็มีความถูกต้องและเหมาะสมเช่นกัน ดังตัวอย่างที่กล่าวมานี้ นอกจากนั้นคำตอบชนิดนี้ก็สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง และหากจะลองหันมาพิจารณาการถามและการตอบในภาษาไทยของเราบ้างก็จะเห็นได้ว่าการโต้ตอบในลักษณะนี้ก็มีเช่นกัน เช่น

ก : ก็โม่งแล้ว

ข : หิวแล้วหรือ

คำตอบของ ข. แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าแม้คำตอบนี้จะไม่สัมพันธ์โดยตรงกับคำถามของ ก. ก็เป็นคำตอบที่ใช้สื่อความหมายได้เป็นอย่างดี ดังนั้นข้อควรคำนึงประการแรกในการสร้างตัวลวงก็คือ การระมัดระวังมิให้ตัวเลือก (option) ที่ประสงค์จะให้เป็นตัวลวง (distractor) กลายเป็นคำตอบที่ถูกต้อง (key) อันสืบเนื่องมาจากการพิจารณาความต่อเนื่องเฉพาะเพียงด้าน cohesion แต่เพียงด้านเดียว

ก่อนที่จะกล่าวถึงข้อควรคำนึงในการสร้างตัวลวงประการต่อไป ผู้เขียนใคร่ขอให้ท่านลองพิจารณาตัวเลือกของคำถามต่อไปนี้ โดยพิจารณาว่าตัวเลือกข้อใดที่ถูกต้องในแบบ cohesion และข้อใดที่ถูกต้องในแบบของ coherence

A : When did he go there ?

B : _____

- a. He went to Hong Kong.
- b. Well, that's not important.
- c. He went at 6 : 30 p.m.
- d. He wanted to visit his friend.

คำถามของ A ขึ้นต้นด้วย when ซึ่งเป็นการถามเกี่ยวกับเวลา ดังนั้นคำตอบที่จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับคำถามนี้จึงต้องเป็นการบอกเวลา ดังนั้นตัวเลือกข้อ c. จึงย่อมเป็นคำตอบที่ถูกต้องในแบบ cohesion ส่วนคำตอบข้อ b. นั้นก็เป็นคำตอบที่ถูกต้องเช่นกัน แต่เป็นความถูกต้องในแบบ coherence วิธีแก้ไขให้มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวทำได้ด้วยการเปลี่ยนตัวเลือก b. หรือ c. ข้อใดข้อหนึ่งเสียใหม่

2. **ไวยากรณ์** ข้อสอบที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมีหลายชนิด เช่นข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (achievement test) ข้อสอบวัดความถนัด (aptitude test) และข้อสอบวัดความก้าวหน้าทางการเรียน (progress test) ข้อสอบแต่ละชนิดต่างก็มีจุดมุ่งหมายในการวัดที่แตกต่างกัน แต่ไม่ว่าจะเป็นข้อสอบชนิดใดก็ตาม การสร้างตัวลองก็ควรจะถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ด้วยกันทั้งนั้น เพราะตัวลองที่ผิดไวยากรณ์นั้นนอกจากจะสร้างความสับสนโดยไม่จำเป็นแก่ผู้สอบแล้ว ก็ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สอบบางกลุ่มสามารถตัดตัวลองออกไปได้ง่ายขึ้น ซึ่งการใช้วิธีการตัดออก (elimination) เช่นนี้ย่อมทำให้เขามีโอกาสที่จะเลือกคำตอบที่ถูกต้องสูงขึ้นทั้งๆ ที่ความจริงแล้วเขาอาจไม่ทราบคำตอบที่แท้จริงก็ได้แต่อย่างใดก็ตาม การพิจารณาในเรื่องนี้ก็ย่อมขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ต้องการทดสอบด้วย ดังที่ J.B. Heaton³ กล่าวว่าโดยปกติแล้วตัวเลือกควรจะถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่ทั้งนี้ก็ยังเว้นการเขียนตัวเลือกสำหรับข้อสอบที่ต้องการทดสอบความรู้ไวยากรณ์เรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ

ผู้เขียนใคร่ขอยกตัวอย่างข้อเสียของการสร้างตัวลองที่ผิดไวยากรณ์พอเป็นอุทาหรณ์ในการสร้างแบบสอบดังนี้ กล่าวคือครั้งหนึ่งผู้เขียนจำเป็นต้องสอบความสามารถในการฟัง แบบสอบ

³ J.B. Heaton, *Writing English Language Tests*, (London : Longman, 1976), p. 15.

ชุดนี้เรียกกันว่า Noisy Test กระบวนการของเขาก็คือการให้ผู้เข้าสอบฟังเสียงของเจ้าของภาษาจากเทปบันทึกเสียง แต่เสียงที่ได้ยินเป็นเสียงซึ่งมีเสียงประกอบ (sound effects) ต่างๆ ดังรบกวนอยู่ตลอดเวลา เช่นหากเป็นการพูดริมถนนก็จะมีเสียงรถดังลั่นไปทีเดียว มีอยู่หลายข้อที่ผู้เขียนฟังไม่ทัน ไม่ทราบว่าคำพูดคำต่อคำจริง ๆ นั้นคืออะไร ครั้นเมื่อพิจารณาตัวเลือกก็พบว่าตัวเลือก 3 ใน 4 ข้อนั้นผิดไวยากรณ์ ผู้เขียนมีความเชื่อว่าการพูดในภาวะธรรมดานั้นผู้ที่เป็นเจ้าของภาษาจะไม่พูดผิดไวยากรณ์แน่นอน ดังนั้นแม้จะจดจำถ้อยคำทุกคำไม่ได้ ก็ควรจะเลือกตัวเลือกที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ จากเรื่องนี้จะเห็นได้ว่าผู้เขียนมิได้ใช้ความสามารถในการฟังมาช่วยในการแก้ปัญหา แต่เป็นการอาศัยความรู้เรื่องไวยากรณ์ประกอบกับการตั้งสมมติฐานเสียมากกว่า จากเรื่องที่เล่ามานี้ก็พอจะเห็นได้ว่าข้อสอบนี้มีข้อผิดพลาดในสิ่งที่ต้องวัดแต่อย่างใด ดังนั้นในการสร้างตัวลองเราจึงควรคำนึงถึงความถูกต้องทางไวยากรณ์ด้วย

3. ความรู้เฉพาะวิชา ข้อควรคำนึงในการสร้างตัวลองข้อนี้หากพิจารณาอย่างผิวเผิน ก็ดูจะไม่เกี่ยวข้องกับการสร้างตัวลองเท่าใดนัก แต่อันที่จริงเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับการสร้างตัวลองมากทีเดียว เพราะผลของการสร้างตัวลองโดยอิงความรู้วิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ ย่อมก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมแก่ผู้สอบบางกลุ่มอย่างแน่นอน ผู้สอบคนใดหรือกลุ่มใดมีความรู้หรือมีความถนัดในเรื่องที่ปรากฏอยู่ในตัวลองเป็นพิเศษ ก็ย่อมมีโอกาสทำแบบสอบได้ดีกว่าผู้อื่น หรือกลุ่มอื่น ตัวอย่างเช่นหากเราต้องการวัดความสามารถในการอ่านสมมติว่าในเรื่องที่ผู้สอบต้องอ่านกล่าวว่า นักบินจำเป็นต้องนำเครื่องลงอย่างฉุกเฉินที่เมืองลินซ์ ผู้ออกข้อสอบต้องการถามว่าเครื่องบินตกที่ใด แต่ไม่ต้องการใช้ชื่อเมืองลินซ์ที่ปรากฏในเรื่อง จึงตั้งคำถามว่า

The captain made a crash-landing in _____.

- a. Austria
- b. Germany
- c. Italy
- d. Switzerland

ท่านลองทายซิว่าคำตอบที่ถูกต้องคือข้อใด คงจะยากทีเดียว นอกจากว่าท่านจะมีความรู้ทางภูมิศาสตร์มาก ๆ ข้อสอบข้อนี้นับว่ายากทีเดียวเพราะผู้ที่ตอบได้ต้องทราบว่าเมืองลินซ์นี้อยู่ในประเทศใดเสียก่อน ผู้ออกข้อสอบหลายท่าน โดยเฉพาะผู้ออกข้อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ อาจ

เห็นว่าข้อสอบข้อนี้เหมาะสมก็ได้ เพราะในการสอบคัดเลือกนั้นผู้ที่มีความรู้มากที่สุดก็ควรจะเป็นผู้ที่มีโอกาสมากที่สุด อันที่จริงความคิดเห็นนี้ก็เป็นสิ่งที่น่าจะได้รับพิจารณาเช่นกัน แต่เมื่อกำหนดถึงจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของข้อสอบก็จะเห็นได้ว่าข้อสอบนี้ต้องการวัดความรู้ความสามารถด้านภาษาดังนั้นการถามที่เกินไปกว่าเรื่องของภาษาจึงเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมอย่างแน่นอน เพราะการที่ผู้สอบตอบไม่ได้ก็มีได้หมายความว่าเขารับเรื่องไม่เข้าใจแต่อย่างใด

4. คำยาก ข้อควรคำนึงอีกประการหนึ่งในการเขียนตัวลงได้แก่การเลือกใช้คำ เพราะคำที่นำมาใช้สร้างตัวลงนั้นอาจยากเกินกว่าระดับความรู้ของผู้สอบก็ได้ ข้อควรคำนึงนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อนั่นเอง จากการวิเคราะห์ข้อสอบเรามักจะพบว่าข้อใดที่ตัวเล็กมีศัพท์ยากๆ นั้น โอกาสที่จะมีค่าอำนาจจำแนก (discrimination index) ต่ำนั้นมีมากที่สุด ที่เห็นเช่นนี้ก็เพราะทั้งผู้สอบกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนต่างก็ใช้วิธีเดาคำตอบเช่นเดียวกัน ดังนั้นคะแนนของทั้งสองกลุ่มจึงแตกต่างกันน้อย หรืออาจไม่แตกต่างกันเลยก็ได้ ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนี้จะทำให้ข้อสอบข้อนี้เป็นข้อสอบที่ไม่ดี เพราะตามความเป็นจริงนั้นผู้สอบกลุ่มเก่งควรจะเลือกคำตอบที่ถูกต้องได้มากกว่าผู้สอบกลุ่มอ่อน

ตัวอย่างของการเขียนตัวลงด้วยคำยากก็เช่นกัน หากข้อความตอนหนึ่งของเรื่องที่ผู้สอบต้องอ่าน คือ My professor explained the problem to me very clearly and precisely in only a few words. และคำถามก็คือ

The writer thought that his professor's explanation was _____.

- a. succinct
- b. terse
- c. pithy
- d. epigrammatic

ถ้าหากนิสิตหรือนักศึกษามหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ต้องทำข้อสอบข้อนี้ ผู้เขียนก็เชื่อว่าคำที่ใช้เป็นตัวเลือกที่ยากเกินไปอย่างแน่นอน เพราะแม้จะอ่านแล้วเข้าใจว่าคำอธิบายของศาสตราจารย์เป็นคำที่ชัดเจนมาก เขาก็อาจไม่ทราบความหมายของคำที่ใช้เป็นตัวเลือกเลยแม้แต่คำเดียวก็เป็นไปได้ ผลก็คือเขาต้องตอบโดยใช้วิธีเดาสุ่มไปเท่านั้นเอง ดังนั้นในการสร้างตัวลงจึงควรจะได้คำนึงถึงความยากง่ายของคำที่จะใช้ให้พอเหมาะกับระดับความรู้ของผู้สอบด้วย ดัง

ที่ David P. Harris⁴ ได้แนะนำไว้ว่าการสร้างแบบทดสอบ โดยเฉพาะการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านนั้น การใช้ศัพท์และโครงสร้างของประโยคจะง่ายที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อว่าปัญหาที่แท้จริงที่ผู้สอบจะต้องขบคิดจะได้แก่การตีความ หรือการขบคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

5. **ความเป็นไปได้** ข้อควรคำนึงในการสร้างตัวลองประการสุดท้ายที่จะกล่าวถึง ได้แก่ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของตัวลอง ในการสร้างตัวลองนั้นเราควรพยายามหลีกเลี่ยงการสร้างตัวลองที่ผู้สอบสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนว่าเป็นคำตอบที่ผิด เพราะจะทำให้โอกาสที่เขาจะเลือกคำตอบที่ถูกต้องนั้นสูงขึ้น ดังนั้นเราจึงควรสร้างตัวลองทุกข้อให้ดูน่าเป็นไปได้ น่าเป็นคำตอบที่ถูกต้อง ดังที่ J.B. Heaton⁵ ได้กล่าวไว้ว่า ตัวลองควรจะเป็นตัวเลือกที่ผู้สอบไม่ทราบคำตอบที่ถูกต้องพิจารณาแล้วก็จะเห็นว่าจะเป็นคำตอบที่ถูกต้องด้วยกันทุกข้อ การที่จะสร้างตัวลองให้มีคุณสมบัติดังนี้อาจทำได้หลายวิธี เช่น

1.) การไม่สร้างตัวลองให้ขัดกับหลักแห่งความเป็นจริง เช่น

We may infer from this article that people do not _____.

- a. need rest at all
- b. rest in the same way
- c. rest as much as they should
- d. like to rest

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าตัวเลือกข้อ a. และ d. ขัดกับหลักแห่งความเป็นจริงอย่างชัดเจน ทั้งนี้ก็เพราะย่อมไม่มีใครที่ไม่ต้องการพักผ่อน หรือไม่ชอบการพักผ่อน วิธีแก้ไขก็คือการเปลี่ยนตัวเลือกข้อ a. และข้อ d. เสียใหม่

2.) การไม่สร้างตัวลองให้มีเนื้อความขัดกันเอง เช่น

We may infer from this article that people_____.

- a. need the same kind of rest
- b. do not need the same kind of rest
- c. rest more than they should
- d. do not rest as much as they should

⁴ David P. Harris, *Testing English as a Second Language*, (New York : McGraw-Hill Book Company, 1969), p. 62.

⁵ J.B. Heaton, *Writing English Language tests*, p. 19

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าตัวเลือกข้อ a. ซัดกับข้อ b. และตัวเลือกข้อ c. ซัดกับข้อ d. ซึ่งแน่นอนความขัดแย้งซึ่งกันและกันเช่นนี้ย่อมทำให้การหาโอกาสถูกมากขึ้น จากตัวอย่างนี้ผู้สอบเพียงแต่ตัดสินใจว่าจะเลือกตัวเลือกชุดใด ชุด a. และ b. หรือชุด c. และ d. เท่านั้น การที่ต้องเลือกเพียง 2 ชุดเช่นนี้ก็ย่อมจะทำให้โอกาสที่จะเลือกได้ถูกต้องมีถึง 50 % ครั้นเมื่อเลือกได้เช่นนี้ขั้นตอนต่อไปก็เลือกอีกเพียง 1 ใน 2 ตัวเลือกเท่านั้น วิธีแก้ไขก็คือการเปลี่ยนตัวเลือก a. และ c. หรือ b. และ d.

3.) การไม่สร้างตัวลวงให้มีความหมายซ้ำกัน หรือเหมือนกัน เพราะการทำเช่นนั้นจะทำให้ผู้สอบที่ฉลาดสามารถตัดตัวเลือกที่มีความหมายเหมือนกันออกไปได้ทันที เพราะในข้อสอบแต่ละข้อนั้นจะมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนั้นเมื่อมีตัวเลือกที่มีความหมายเหมือนกัน 2 ข้อ ตัวเลือกทั้ง 2 ย่อมเป็นคำตอบที่ผิดเช่นเดียวกัน ตัวอย่างของตัวลวงที่ไม่เหมาะสมชนิดนี้เช่น

The old man was always **courteous** when anyone spoke to him.

- a. polite
- b. glad
- c. kind
- d. pleased

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าตัวลวงข้อ b. และข้อ d. มีความหมายเหมือนกัน (synonymous) ซึ่งผู้สอบใช้ความสังเกตไม่มากนักก็จะทราบได้ว่าตัวเลือกทั้ง 2 นี้เป็นตัวลวง วิธีแก้ไขก็สามารถทำได้ด้วยการเปลี่ยนตัวลวงข้อ b. หรือข้อ d. ข้อใดข้อหนึ่งเสียใหม่

4.) การไม่สร้างตัวลวงข้อใดข้อหนึ่งให้เป็นส่วนย่อย (subset) ของตัวลวงอีกข้อหนึ่ง หรือการไม่ใช่คำที่ต่างชั้น (class) กันเป็นตัวลวง เช่น

Some of our friends live in_____.

- a. India
- b. Asia
- c. America
- d. Europe

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าตัวเลือกข้อ a. ไม่เหมาะสมเพราะเป็นตัวเลือกเพียงข้อเดียวที่แตกต่างจากข้ออื่น เพราะตัวเลือกข้ออื่นๆ เป็นชื่อทวีปในขณะที่ตัวเลือกข้อ a. เป็นชื่อประเทศ นอกจากนี้ก็จะเห็นได้ว่าตัวเลือกข้อ a. นั้นก็เป็นเพียงส่วนหนึ่งของตัวเลือกข้อ b. ทั้งนี้ก็เพราะประเทศอินเดียอยู่ในทวีปเอเชีย ดังนั้นหากตัวเลือกข้อ a. ถูก ตัวเลือกข้อ b. ก็ย่อมจะถูกต้องไปด้วย ซึ่งการที่จะถูกต้องด้วยกันทั้ง 2 ข้อย่อมเป็นไปได้ วิธีการแก้ไขอาจทำได้ด้วยการเปลี่ยนตัวเลือกข้อ a. เสียใหม่

การสร้างตัวเลือกเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ จึงจะทำให้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือที่เชื่อถือได้ และเป็นเครื่องมือที่สามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องอีกด้วย แต่การสร้างตัวเลือกก็เป็นทักษะที่ต้องมีการฝึกฝนพอสมควร ข้อควรคำนึงถึงที่ได้เสนอมานี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ผู้เขียนเห็นว่ามีความสำคัญ และก็เป็นเพียงข้อควรคำนึงทั่วๆ ไปเท่านั้น ดังนั้นในการสร้างแบบทดสอบขึ้นใช้จริงๆ นั้น ท่านจำเป็นต้องศึกษาข้อแนะนำในการสร้างแบบทดสอบสำหรับวัดทักษะเฉพาะแต่ละทักษะอีกด้วย

หนังสืออ้างอิง

- Canale, Michael and Swain, Merrill, *Approaches to Communicative Competence*, Singapore : Seameo Regional Language Centre, 1980.
- Harris, David P., *Testing English as a Second Language*, New York : McGraw-Hill Book Company, 1969.
- Heaton, J.B., *Writing English Language Tests*, London : Longman 1976.
- Widdowson, H.G., *Teaching Language as Communication*, London Oxford University Press, 1978.

แนวทางสำหรับตรวจเช็คการเขียนข้อสอบ

มยุรี กรุงคัมภ์

แนวทางสำหรับพิจารณาตรวจเช็ควิธีการเขียนข้อสอบ (ของตนเองหรือของผู้อื่น) ที่ จะกล่าวต่อไปนี้ จะเน้นในเรื่อง คำสั่งหรือคำชี้แจงในการทำข้อสอบ (Instructions หรือ Directions) เนื้อหาของข้อสอบ (Content) รูปแบบข้อสอบและการจัดวางตัวข้อสอบ (Item format และ Layout of the test) และการให้คะแนน (Scoring)

คำสั่งหรือคำชี้แจงในการทำข้อสอบ

1. คำสั่งในแต่ละส่วนย่อยของข้อสอบควรรัดกุมชัดเจนหรือไม่ ข้อสอบทุกข้อในส่วน ย่อยนั้น ๆ เข้ากันได้กับคำสั่งดังกล่าวหรือไม่
2. ศัพท์ที่ใช้ในคำสั่ง (และในตัวข้อสอบด้วย) อยู่ในระดับพอเหมาะกับความสามารถ ของผู้สอบหรือไม่

จุดมุ่งหมายของการให้คำสั่งหรือคำชี้แจงในการทำข้อสอบ ก็เพื่อให้ผู้สอบทุกคนได้เริ่ม ต้นทำข้อสอบอย่างเสมอภาคกัน ถ้าภาษาที่ใช้ในคำสั่งยากหรือสับสน ผู้ออกข้อสอบจะไม่มีทางรู้ ว่า ผลการสอบที่ออกมาต่ำนั้น เป็นเพราะพื้นความรู้ของผู้สอบเกี่ยวกับทักษะนั้น ๆ ไม่ดีหรือไม่ดี หรือ เป็นเพราะผู้สอบไม่เข้าใจคำสั่ง (แฮร์ริส, 1969)

ฮัตตัน (1975) ได้แนะนำว่า ในการเขียนคำสั่งข้อสอบควรหลีกเลี่ยงศัพท์เฉพาะทาง ไวยากรณ์ เช่น ไม่ควรเขียนว่า

1. Put the correct *pronoun* in the blanks.
2. Choose one of the following *verbs* to go in each blank space and put it in the correct tense.

ในประโยคที่ 1 ควรใช้ “words like the following” แทน “pronoun” (พร้อมทั้งมีตัวอย่างประกอบ) ในประโยคที่ 2 ก็เช่นกันควรใช้ “words” ไม่ใช่ “verbs”

3. มีตัวอย่างประกอบคำสั่งหรือไม่ แฮริส (1969) กล่าวว่า ถ้าเป็นไปได้ ควรจะมีตัวอย่างหนึ่งหรือสองตัวอย่าง เพื่อให้ผู้สอบที่หวัหวัหรือไม่เคยทำสอบแบบนี้มาก่อนรู้ว่าตนจะต้องทำอะไรบ้าง ส่วนฮิตัน (1975) มีความเห็นว่า แม้แต่ในคำสั่งที่ให้ผู้สอบเขียนเครื่องหมายถูกหน้าคำตอบที่ถูกก็ควรจะมีเครื่องหมาย ✓ กำกับไว้เป็นตัวอย่างด้วย การสั่งให้ขีดฆ่า วง หรือขีดเส้นใต้ข้อที่ถูกก็เช่นเดียวกันควรมีตัวอย่างประกอบให้เห็นชัดเจน

4. ในคำสั่งระบุเจตนาของผู้ออกข้อสอบไว้ชัดเจนหรือไม่ จะยอมให้ผู้สอบเถาได้หรือไม่ ทั้งนี้หากไม่ต้องการให้ผู้สอบใช้วิธีเดาคำตอบ ควรระบุให้ชัดเจนว่าจะมีการหักคะแนนถ้าตอบผิด

5. สำหรับข้อสอบประเภทจำกัดรูปประโยค หรือประเภทให้ตอบได้โดยอิสระ คำสั่งกำหนดความสั้นยาวของคำตอบหรือไม่

6. ผู้สอบทราบหรือไม่ว่าตนมีเวลาทำข้อสอบทั้งหมดและแต่ละส่วนย่อยเท่าใด ถ้าข้อสอบในส่วนย่อยเป็นการสอบแข่งเวลา (เช่น ในการสอบ (TOEFL) ผู้สอบควรจะได้รับทราบบอกล่วงหน้าด้วย แฮริส (1969) ไม่สนับสนุนการสอบแข่งเวลาชนิดที่ผู้สอบร้อยละ 10-15 ทำไม่ทัน

7. คำสั่งระบุหรือไม่ว่า คะแนนแต่ละส่วนย่อยและคะแนนรวมทั้งหมดเป็นเท่าไร

เนื้อหา

1. (ถ้าการสอบนั้นเป็นการสอบสัมฤทธิ์ผล) เนื้อหาของข้อสอบครอบคลุมจุดมุ่งหมายของวิชานั้นหรือไม่ มีส่วนใดของข้อสอบที่ไม่ได้สอน ไม่ได้เรียน หรือไม่ (ลักษณะข้อสอบที่ดีควรจะเอื้ออำนวยให้ผู้สอบได้แสดงความสามารถในการใช้ความรู้ที่ได้เรียนในวิชานั้น ๆ มาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่)

2. การทดสอบนั้นได้ทดสอบทักษะทางการรับ (receptive skills คือการฟังและการอ่าน) หรือการผลิต (productive skills คือการพูดการเขียน) ข้อสอบได้ทดสอบเฉพาะทักษะที่ต้องการจะทดสอบเป็นผลสำเร็จหรือไม่

3. เนื้อหาของข้อสอบครอบคลุมองค์ประกอบต่างๆ ของภาษาที่ต้องการหรือไม่ (เช่น เรื่องเสียง ไวยากรณ์ ศัพท์ ลีลาการเขียน เป็นต้น) การทดสอบนั้นต้องการที่จะวัดความสามารถในการใช้ภาษาได้ตามจุดมุ่งหมายของวิชานั้น ๆ อย่างแท้จริง หรือเพียงแค่วัดความเข้าใจเป็นบางส่วน และตัวข้อสอบเองมีลักษณะทั้งที่ต้องการหรือไม่

ถ้าต้องการวัดความสามารถอย่างแท้จริงของผู้สอบเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเรื่องใด ข้อสอบเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ จะต้องมีความพอสมควร (โคเสน, 1974) ตัวอย่างเช่น ถ้าในข้อสอบมีคำถามเกี่ยวกับ tag questions เพียงข้อเดียว (เช่น He didn't go, _____ he ? ตอบ did) ถึงแม้ผู้สอบจะตอบได้ถูกผู้ทำการทดสอบก็ไม่ควรสรุปเอาว่าผู้สอบรู้จักการใช้ tag questions เป็นอย่างดี เพราะคำตอบที่ถูกเพียงข้อเดียวนั้นอาจเป็นผลมาจากการเดาก็เป็นได้ ถ้าผู้เขียนข้อสอบไม่สามารถทดสอบเรื่องทุกเรื่องที่มีในหลักสูตรของวิชานั้น ๆ ได้ เพราะไม่มีเวลาพอ ก็ควรจะเลือกทดสอบเฉพาะเรื่องที่เน้นมากที่สุดในเวลาเรียน เรื่องที่จะเป็นประโยชน์มากที่สุดแก่ผู้เรียน และเรื่องที่ผู้เรียนมีปัญหามากที่สุด

4. มีการคำนึงหรือไม่ว่า ลีลาการเขียนแบบใด (เช่น แบบ formal, casual, intimate) หรือภาษาถิ่นแบบไหน (เช่น standard, nonstandard) ที่ถือว่าถูกต้องในการสอบนั้น ๆ ผู้สอบทราบถึงเรื่องนี้หรือไม่ (นั่นก็คือ มีการอธิบายถึงเรื่องนี้ในคำสั่งหรือเปล่า) ถ้าผู้เขียนข้อสอบต้องการให้ภาษาที่ใช้เป็นภาษา “แบบพูดคุยกัน” (เช่น ในการตอบคำถามสั้น ๆ เกี่ยวกับความเข้าใจในการฟัง) ข้อสอบที่ออกมามีลักษณะเช่นที่ว่านี้หรือไม่

5. ข้อสอบบางข้อหรือหลาย ๆ ข้อ ทดสอบสิ่งที่นอกเหนือจากผู้เขียนข้อสอบตั้งใจจะทดสอบหรือไม่

รูปแบบข้อสอบและการจัดวางตัวข้อสอบ

1. ข้อสอบทั้งหมดสั้นหรือยาวเกินไปหรือไม่ (ถ้าสั้นเกินไป การทดสอบนั้นอาจเชื่อถือไม่ได้)

2. มีการทดสอบเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากเกินไปหรือน้อยเกินไปหรือไม่ (การทดสอบมากเกินไปอาจเป็นการชักจูงคำตอบให้ผู้สอบ แต่ถ้าทดสอบน้อยไป ก็จะได้ข้อมูลพอที่จะวินิจฉัยปัญหาของผู้สอบ)

3. การจัดลำดับข้อสอบต่าง ๆ ซึ่งทดสอบเรื่องเดียวกันนั้นคือพอที่จะไม่ทำให้ข้อสอบข้อหนึ่งเป็นการบอใบ้คำตอบข้ออื่นหรือไม่

4. มีข้อสอบข้อใดหรือส่วนใดง่ายหรือยากเกินไปหรือไม่ (การวิเคราะห์ข้อสอบ – Item Analysis จะช่วยตอบปัญหาข้อนี้ได้)

5. คำตอบที่ถูกของข้อสอบประเภทถูก/ผิด หรือให้เลือกตอบเป็นไปแบบสุ่มหรือไม่ (นั่นก็คือข้อสอบถูก/ผิด ไม่ควรจะถูกทุกข้อหรือผิดทุกข้อ ส่วนในข้อสอบแบบให้เลือกตอบ คำตอบที่ถูกไม่ควรจะเป็น “a” หรือ “b” หรือ “c” เสมอไป)

ปัญหาคำคัญเกี่ยวกับข้อสอบประเภทให้เลือกตอบก็คือ ผู้สอบมีโอกาสเดาคำตอบได้ เรื่องนี้อาจแก้ไขโดยเพิ่มคำตอบที่ให้เลือกให้มากขึ้น เช่น จาก 3 เป็น 4 ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว ผู้สอบจะมีโอกาสเพียง 25% ที่จะเดาคำตอบได้ถูก แทนที่จะมีโอกาสถึง 33% ถ้ามีคำตอบให้เลือกเพียง 3 คำตอบ แต่ทั้งนี้ต้องหมายความว่า คำตอบที่ให้เลือกทุกคำตอบจะต้องมีความเกี่ยวเนื่องกัน ในสายตาของผู้สอบซึ่งไม่ทราบคำตอบที่แน่นอน

6. ลักษณะการเรียงลำดับข้อสอบเป็นเช่นไร ผู้สอบที่อ่อนที่สุดพอจะทำข้อสอบในช่วงแรกๆ ได้หรือไม่

ปัญหาที่มักพบบ่อยๆ คือ ข้อสอบควรจะเรียงลำดับจากง่ายไปยากหรือข้อยากง่ายควรจะคละกันไป ถ้าข้อสอบยากขึ้นๆ ตามลำดับ ไม่นานนักผู้สอบจะนึกท้อ ถ้ายิ่งทำข้อใดไม่ได้ ก็อาจจะไม่ยอมทำข้อต่อจากนั้นอีก (Educational Testing Service, 1967) แต่ถ้าผู้สอบทำข้อสอบไม่ได้หลายข้อเข้าตั้งแต่แรกเริ่ม เพราะข้อสอบยากเกินไป ก็จะมีหมดกำลังใจที่จะทำส่วนที่เหลือ เพราะฉะนั้นถ้าคิดในแง่การให้กำลังใจแล้ว ควรจะเรียงข้อสอบจากง่ายไปยาก (ริเวอร์ส, 1968) หรืออาจจะเริ่มจากข้อที่ค่อนข้างง่ายก่อนแล้วจึงเอาข้อที่ยากง่ายคละกันไป (โคเซน, 1974)

7. รูปแบบของการตอบข้อสอบเหมาะสมกับเรื่องที่ต้องการทดสอบหรือไม่ (เป็นต้นว่า ในการทดสอบเรื่องศัพท์ ถ้าจะใช้วิธีจับคู่กัน จะดีกว่าการเลือกตอบหรือการเติมคำใหม่ หรือว่า ถ้าใช้รูปแบบหลาย ๆ อย่างด้วยกันจะดีกว่า)

รูปแบบของการตอบข้อสอบอาจจะกำหนดแน่นอนตายตัว หรือกำหนดโครงสร้างของประโยคหรือเปิดให้ตอบโดยอิสระ ตัวอย่างของประเภทแรก คือ ข้อสอบแบบถูกผิด แบบให้เลือกตอบ และแบบจับคู่ ส่วนตัวอย่างของประเภทที่สองได้แก่ การเรียงลำดับ (เช่น ให้ผู้สอบเรียงคำต่าง ๆ ให้เป็นประโยค ซึ่งอาจจะเรียงได้หลายวิธี) การเขียนขึ้นใหม่จากของเดิม (เช่น การสอบแบบเขียนตามคำบอก – (Dictation) หรือการพูดขึ้นใหม่จากของเดิม เช่น การท่องจำ การพูดทวน การเลียนแบบ) การอธิบาย (เช่น อธิบายหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำที่ให้) และการเติมคำให้ครบ ส่วนรูปแบบของการตอบข้อสอบโดยอิสระก็มี เช่น การเขียนเรียงความ และการพูดสุนทรพจน์

8. รูปแบบของการบ่อนข้อสอบเหมาะสมหรือไม่ (ตัวอย่างเช่น ผู้สอบควรจะได้ฟังตัวข้อสอบจากเทป มากกว่าที่จะอ่านจากกระดาษข้อสอบ หรือว่าควรจะเป็นทั้งสองอย่าง)

การบ่อนข้อสอบอาจจะเป็นในรูปของการพูด (เช่น ฟังจากเทป) ตัวหนังสือจากกระดาษข้อสอบรูปภาพ หรือใช้รูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่งในสามอย่างนี้ด้วยกัน ผู้เขียนข้อสอบควรต้องตระหนักดีว่าการทดสอบการฟังประเภทที่ให้ผู้สอบฟังคำถามแล้วเลือกเอาคำตอบที่ถูกในกระดาษข้อสอบนั้นเป็นการทดสอบการอ่านและการฟังพร้อม ๆ กัน ถ้าต้องการทดสอบเฉพาะการฟังอย่างเดียว คำตอบที่ให้เลือกก็ควรให้ผู้สอบฟังจากเทปด้วย

9. การจัดวางตัวข้อสอบเป็นอย่างไร

ก. ข้อสอบแต่ละข้อและคำตอบที่ให้เลือกรเรียงตามยาวหรือตามขวาง ทุกข้ออยู่ในลักษณะเดียวกันหรือไม่ ถ้าในกระดาษข้อสอบเรียงอย่างหนึ่ง แต่ในกระดาษคำตอบเรียงอีกอย่างหนึ่งถึงตัวอย่างต่อไปนี้ จะทำให้ผู้สอบสับสนและอาจทำข้อสอบผิดพลาดไปหมด

ในกระดาษข้อสอบ

1. You'd already left by seven o' clock, you ?
A. didn't B. weren't C. hadn't D. haven't
2. If you take swimming lessons, you soon.
A. will be able to swim C. can swim
B. swim D. shall have swum

3. Did anyone tell Tom the careless error he made ?

- A. off B. over C. on D. about

ในกระตาคำตอบ

Put a cross (X) in the box containing the letter of the correct answer.

1. A B C D 2. A B C D 3. A B C D
4. A B C D 5. A B C D 6. A B C D

ข: ช่องว่างระหว่างและภายในข้อสอบแต่ละข้ออยู่ในช่วงพอเหมาะหรือไม่

ค: ตัวหนังสืออ่านได้ชัดเจนหรือไม่ มีการสะกดผิดหรือแก้คำผิดมากไหม

10. ตัวข้อสอบได้รับการตรวจเช็คจากเจ้าของภาษาแล้วหรือยัง (รวมทั้งจากผู้ที่ไม่ได้เป็นเจ้าของภาษาค้วย ถ้าเป็นไปได้) จะได้เอาตัวลวง (distractors) ที่ไม่ดีหรือข้อสอบข้อที่สับสนหรือมีปัญหาออกเสีย

การให้คะแนน

1. มีการกำหนดวิธีการให้คะแนนข้อสอบทั้งหมดและข้อสอบแต่ละส่วนย่อยอย่างเหมาะสมหรือไม่

ผู้เขียนข้อสอบควรต้องคำนึงด้วยว่า จะต้องใช้เวลานานเท่าใดในการตรวจให้คะแนนข้อสอบประเภทหนึ่ง ๆ รวมทั้งวิธีการที่ง่ายที่สุดในการให้คะแนนด้วย (เช่น จะใช้เครื่องตรวจหรือให้คนตรวจ ถ้าใช้เครื่อง กระตาคำตอบต้องมีแยกต่างหาก) นอกจากนี้ ถ้าข้อสอบเป็นแบบปรนัย การให้คะแนนก็เชื่อถือได้มากขึ้น (นั่นก็คือผู้ตรวจต่างให้คะแนนได้ตรงกันหมด)

2. ข้อสอบแต่ละข้อและแต่ละส่วนได้รับน้ำหนักคะแนนเหมาะสมหรือไม่ (โดยดูในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวข้อสอบกับจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ของวิชานั้น ๆ และสิ่งที่ได้รับการเน้นหนักเป็นพิเศษในห้องเรียน)

แนวทางที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้เขียน ได้รวบรวมจากข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการทดสอบหลายท่านและจากประสบการณ์ของผู้เขียนเองซึ่งเคยพบว่า ในบางครั้ง ผู้ออกข้อสอบมักจะหลงลืมมิได้ตรวจเช็คข้อสอบอย่างละเอียดหลังจากที่ออกข้อสอบแล้ว ซึ่งทำให้เกิดการผิดพลาดได้ บทความนี้จึงอาจใช้เป็นแนวทางสำหรับตรวจเช็คข้อสอบที่เขียนแล้วหรืออาจใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่ไม่เคยออกข้อสอบมาก่อน

หนังสืออ้างอิง

- Cohen, A.D. Second Language Testing. In Celce-Murcia, M. and McIntosh, L. (eds.) *Teaching English as a Second Language*. Massachusetts : Newbury House, 1979, 331-360
- Cooper, R.L. Testing. In Allen, H.B. and Campbell, R. (eds.) *Teaching English as a Second Language : A Book of Readings*. New York : McGraw-Hill 1972. 330-346.
- Educational Testing Service. *Handbook : Cooperative Primary Tests*. Princeton. New Jersey, 1967.
- Harris, D.P. *Testing English as a Second Language*. New York : McGraw-Hill, 1960.
- Heaton, J.B. *Writing English Language Tests*. London : Longman, 1975.
- Rivers, W. *Teaching Foreign Language Skills*. Chicago : The University of Chicago Press, 1968.

การวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเป็น ภาษาต่างประเทศโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย

ร.ศ. บัณฑิต สว่างวีรธ

ผ.ศ. เขียวภา พุกกะคุปต์

จุดประสงค์ของบทความเรื่องนี้คือ เพื่อเปรียบเทียบการใช้ข้อทดสอบแบบอัตนัยและปรนัยในการวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยแบ่งหัวข้อที่จะพิจารณาออกดังนี้

- ความหมายของการเขียนภาษาต่างประเทศ
- องค์ประกอบที่ใช้วัดความสามารถในการเขียน
- ความหมายและข้อเปรียบเทียบข้อทดสอบแบบอัตนัยและปรนัย
- ลักษณะข้อทดสอบแบบอัตนัยและแบบปรนัย
- สรุป

ความหมายของการเขียนภาษาต่างประเทศ

ในบรรดาทักษะทั้ง 4 ในการใช้ภาษาคือการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียนนั้น หากมองดูอย่างผิวเผินจะเห็นได้ว่าทักษะ 2 อย่างแรกไม่ได้เอื้อให้ผู้ฟังและผู้อ่านมีบทบาทเท่าไรนักในการรับฟังและอ่าน ส่วนทักษะ 2 ประการหลัง คือการพูดและการเขียน ผู้พูดก็และผู้เขียนก็จะมีบทบาทสำคัญมาก ทักษะทั้ง 2 ประการหลังนี้ผู้กระทำจะแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนออกมาเป็นคำพูดและตัวอักษร การเขียนนั้นค่อนข้างจะเป็นทางการและภาษาที่ใช้ก็เป็นระเบียบแบบแผนมากกว่าภาษาที่ใช้ในการพูด แต่ข้อความหรือเนื้อหาอาจจะทำความเข้าใจยากกว่าในการพูด ทั้งนี้

เพราะในการพูดนั้นผู้พูดมีเสียงและการแสดงอื่น ๆ เช่น ท่าทางและสีหน้าประกอบทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้ชัดเจน อีกประการหนึ่งในการพูดนั้นตามปกติแล้วเจ้าของภาษา (ที่เป็นผู้ใหญ่แล้ว) มักไม่ประสบปัญหาอะไรในการสื่อความหมาย แต่ข้อนี้ไม่จริงเสมอไปกับการเขียน

ในบทความเรื่องนี้สิ่งที่กล่าวถึงมิใช่การเขียนภาษาของตนเอง แต่เป็นการเขียนภาษาต่างประเทศซึ่งย่อมมีลักษณะแตกต่างไปอีก การเขียนภาษาต่างประเทศคือความสามารถในการใช้โครงสร้าง ศัพท์ และสัญลักษณ์ตามประเพณีนิยมเพื่อใช้เขียนข้อความธรรมดา ๆ สิ่งที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องประกอบในการพิจารณาประกอบคัวของค์ประกอบในการเขียน 5 ประการ คือ

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่ความคิดที่แสดงออก และ/หรือความรู้ที่ข้อเขียนนั้น ๆ เสนอให้
2. ความสามารถในการพิจารณาในค่านัตถุประสงค์ (Judgement skills) กล่าวคือการเขียนที่คำนึงถึงวัตถุประสงค์และผู้อ่านตลอดเวลา ทั้งนี้หมายรวมถึงความสามารถในการเลือกสรร และจัดลำดับเรื่องราวให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน an ability to select, organize and order relevant information)
3. ไวยากรณ์หรือหลักภาษา (Grammatical Skills) คือความสามารถในการเขียนประโยคที่ถูกต้อง
4. สำนวน (Stylistic Skills) ได้แก่การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของผู้เขียน
5. ความสามารถในการในด้านอื่น ๆ เช่นการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการสะกดตัวอักษร ที่ถูกต้อง (Mechanic skills)

ความสามารถต่าง ๆ เหล่านี้ผู้ทดสอบอาจสร้างข้อทดสอบแบบอัตนัยและ/หรือปรนัยเพื่อทดสอบความสามารถในการเขียนของผู้เรียนได้ อย่างไรก็ตามข้อสอบทั้ง 2 แบบนี้แบบใดแบบหนึ่งอาจไม่สามารถใช้ในการทดสอบองค์ประกอบทั้ง 5 ประการนี้ได้ครบถ้วน ทั้งนี้เพราะลักษณะของข้อทดสอบแบบนี้มีข้อจำกัดต่างกันอยู่บ้างดังรายละเอียดต่อไปนี้

การเปรียบเทียบความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของการทดสอบแบบอัตนัยกับแบบปรนัย

ความแตกต่าง

แบบอัตนัย

แบบปรนัย

1. ผู้สอบจะต้องเรียบเรียงคำตอบของตนเอง	1. ผู้สอบเพียงแต่เลือกคำตอบที่ให้มาเท่านั้น
<p>2. ประกอบด้วยข้อสอบซึ่งแม้จะน้อยข้อกว่าแต่
ว่าแต่ละข้อมักเป็นคำถามที่กว้างผู้สอบจะ
ต้องตอบคำถามโดยการบรรยายอย่างละเอียด</p>	<p>2. ประกอบด้วยจำนวนคำถามมากข้อแต่ว่าแต่ละ
ข้อผู้สอบไม่ต้องตอบยาวเท่าไรนัก</p>
<p>3. ผู้สอบใช้เวลาส่วนใหญ่ของการทำสอบไป
ในการคิดและเขียน</p>	<p>3. ผู้สอบใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการอ่านและการ
คิด</p>
<p>4. คุณภาพของการทดสอบนี้กำหนดโดยผู้
ตรวจข้อสอบซึ่งเป็นผู้ให้คะแนนคำตอบ
ต่าง ๆ ของผู้สอบ</p>	<p>4. คุณภาพของการทดสอบขึ้นอยู่กับผู้สร้างข้อ
ทดสอบนั้น ๆ</p>
<p>5. ผู้สร้างข้อสอบใช้เวลาน้อยกว่าในการสร้าง
อย่างไรก็ตามการให้คะแนนอย่างยุติธรรม
เป็นเรื่องทำได้ยากมาก กับทั้งเป็นการกิน
เวลามาก</p>	<p>5. การสร้างข้อสอบเป็นไปด้วยความยากลำบาก
กว่า อย่างไรก็ตามการตรวจให้คะแนนทำได้
โดยสะดวก</p>
<p>6. ผู้สอบมีอิสระในการแสดงออกซึ่งความรู้
และความเป็นตัวของตัวเอง</p>	<p>6. ผู้สร้างข้อสอบมีอิสระมากกว่าในการแสดง
ออกซึ่งความรู้และค่านิยมของตน</p>
<p>7. ข้อทดสอบแบบนี้ช่วยให้เห็นผลงานของผู้
สอบและมาตรฐานในการตัดสินไม่ค่อย
ชัดเจนนัก</p>	<p>7. ข้อสอบแบบนี้แสดงให้เห็นผลงานของผู้สอบ
และมาตรฐานที่ใช้ในการตัดสินได้อย่าง
แจ่มชัด</p>
<p>8. บ่อยครั้งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เข้าสอบเขียน
อย่างได้มีข้อมูลที่น่าเชื่อถือ</p>	<p>8. เปิดโอกาสและกระตุ้นให้ผู้สอบใช้ความ
สามารถในการเดาอย่างผู้มีสติปัญญา</p>
<p>9. การกระจายของคะแนนขึ้นอยู่กับผู้ตรวจ
และผู้ทำคะแนน</p>	<p>9. การกระจายของคะแนนขึ้นอยู่กับแบบทดสอบ
ทั้งหมด</p>

ความคล้ายคลึง

1. ข้อสอบทั้งสองแบบสามารถใช้วัดความสามารถต่าง ๆ ในด้านการเขียนได้

2. ข้อสอบทั้งสองแบบมีลักษณะเป็นอัตวิสัยกล่าวคืออาศัยการตัดสินใจหรือความรู้สึกส่วนบุคคล ในข้อนี้ทั้ง พิลลินเนอร์ (Pilliner) และ ฮีตัน (Heaton) ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่าการทดสอบไม่ว่าจะเป็นแบบใดก็ตามผู้สอบจะทำการตัดสินใจของตนเอง ยิ่งกว่านั้นผู้สร้างข้อสอบก็สร้างโดยคำนึงถึงความรู้สึกส่วนตัวด้วยการให้คะแนนต่าง หากที่สามารถจะเป็นแบบอัตนัยหรือปรนัยได้ กล่าวคือถ้าผู้ตรวจต้องให้การตัดสินใจด้วยตนเองว่าคำตอบถูกต้องหรือเหมาะสมหรือไม่ หรือเพื่อเลือกว่าควรจะให้คะแนนสูงหรือต่ำ แสดงว่าข้อทดสอบนั้นเป็นแบบอัตนัย แต่ถ้าผู้ตรวจไม่ต้องใช้การตัดสินใจของตนเองแต่ยอมรับการตัดสินใจของผู้อื่นและไม่ว่าใครจะเป็นผู้ตรวจก็ตามย่อมให้คะแนนข้อสอบนั้น ๆ เท่ากัน

3. คะแนนที่ได้จากการทดสอบด้วยข้อสอบทั้งสองชนิดขึ้นอยู่กับความเที่ยงและความเชื่อถือได้ของข้อสอบ (Objectivity and reliability)

เนื่องจากการทดสอบแบบปรนัยนั้นจะมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวเป็นส่วนใหญ่ การตรวจให้คะแนนจึงอาจทำได้โดยอาศัยเครื่องต่าง ๆ เช่น เครื่องจักร หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ ความสะดวกในข้อนี้ทำให้มีผู้หันมาใช้วิธีการทดสอบแบบปรนัยมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีผู้เข้าสอบเป็นจำนวนมาก และการตรวจจะเนิ่นมีระยะเวลาจำกัด

ในการทดสอบความสามารถในการเขียนนั้น ข้อทดสอบทั้งสองแบบจะนำมาใช้ได้ในการนี้ต่าง ๆ น้อย

การทดสอบโดยข้อสอบแบบอัตนัย จะทำได้โดยให้ผู้เข้าสอบเขียนเรียงความ (Composition Writing) วิธีนี้นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ตามความเห็นของ Robert Lado¹ แล้ววิธีนี้ยังไม่รัดกุมพอในการใช้วัดความสามารถด้านการเขียน ผู้สร้างข้อทดสอบแบบนี้ควรคำนึงด้วยว่าความสามารถในการเขียนนั้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลายประการ ผู้สอบบางคนอาจมีความสามารถในด้านเนื้อหาเรื่องและการจัดลำดับเรื่อง (Content and Organization) เป็นอย่างดี แต่ขาดความสามารถในทางไวยากรณ์ สำนวน และ/หรือ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตลอดจนตัวสะกด ผลก็คือเรียงความของเขาคล้ายคุณภาพไป

¹ Lado, Robert, Language Testing, Longman, Ninth Impression, 1977

อนึ่งการกำหนดให้ผู้เข้าสอบการเขียนภาษาต่างประเทศ เขียนเรียงความชนิด Free Composition² นั้นเป็นวิธีที่ไม่สมควรอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะจะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าสอบนำศัพท์และ/หรือลักษณะโครงสร้างที่มีอยู่ในภาษาแม่ (L1) ของตนมาปรับใช้ในการเขียนภาษาต่างประเทศ (L2) ซึ่งจะทำให้เขาติดการใช้ภาษาอย่างผิด ๆ มากขึ้น

ถึงแม้ว่าการให้ผู้เข้าสอบเขียนเรียงความจะมีข้อบกพร่องบ้างก็ตาม เราก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าการเขียนเรียงความนั้นเป็นวิธีหนึ่งที่สำคัญในการทดสอบความสามารถในการเขียน ทั้งนี้เพราะในการเขียนดังกล่าวผู้เขียนจะต้องมีความสามารถในการคิดและถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวอักษรโดยอาศัยถ้อยคำของเขาเอง ทักษะหรือความสามารถที่สำคัญมากในการติดต่อสื่อสารในชีวิตจริง ดังนั้นผู้สร้างข้อสอบแบบอัตนัยจึงอาจใช้วิธีต่าง ๆ กันดังนี้

1. ในกรณีที่จําจะต้องวัดสัมฤทธิ์ผลในการเขียน (assessment) ผู้สร้างข้อทดสอบอาจจะให้ผู้สอบแต่งเรียงความสั้น ๆ มากกว่าหนึ่งเรื่องขึ้นไป การกระทำเช่นนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าสอบได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษาในแบบต่าง ๆ กัน (different registers and varieties of language) โดยกำหนดว่าผู้สอบต้องแต่งเรียงความทุกเรื่องที่กำหนดให้ การกำหนดเช่นนี้จะช่วยให้การตรวจและเปรียบเทียบผลการแต่งเรียงความทำได้ง่ายขึ้น ยิ่งกว่านั้นยังเป็นการประหยัดเวลาอีกด้วย เพราะผู้สอบไม่จำเป็นต้องเลือกหัวข้อที่ตนต้องการแต่ง

2. ในกรณีที่การทดสอบครั้งนั้น ๆ ไม่ได้คำนึงถึงสัมฤทธิ์ผลเป็นหลักใหญ่หากแต่เป็นการทดสอบความก้าวหน้าในการเรียน (progress test) เป็นหลัก ผู้สร้างข้อทดสอบอาจจะเปิดโอกาสให้ผู้สอบเลือกหัวข้อจากที่ตนกำหนดให้ตามความสนใจของผู้เข้าสอบเพื่อนำมาแต่งเรียงความได้

อนึ่งสมควรกล่าวไว้ในที่นี้ด้วยว่า การสร้างแบบทดสอบชนิดที่ให้ผู้เข้าสอบแต่งเรียงความนี้ ข้อทดสอบจะต้องชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เขียนเขียนเรื่องอะไรเพื่ออะไรและเขียนอย่างไร เรื่องที่กำหนดให้เขียนไม่ควรจะเป็นเรื่องที่ยากเกินความสามารถของผู้เข้าสอบ เรียงความที่มีการกำหนดรายละเอียดไว้แจ่มแจ้ง ชัดเจน และ/หรือ การสร้างสถานการณ์ขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลในการแต่งนั้น

² ได้แก่การกำหนดให้ผู้เข้าสอบเขียนเรียงความตามหัวข้อที่ระบุโดยไม่ได้มีคำสั่งให้ชัดเจนว่าจะให้เขียนในแง่ใดมุมใด ให้ขึ้นอยู่กับความนึกคิดของผู้เขียนเอง การกระทำดังกล่าวจะก่อให้เกิดความยากลำบากแก่ทั้งผู้เขียนและผู้ตรวจอย่างมาก

เรียกว่า Situational Composition อย่างไรก็ตามความยากลำบากในการสร้างแบบทดสอบแบบ Situational Composition นี้คือการเขียนคำสั่ง เพราะหากสั้นเกินไปผู้เข้าสอบก็จะไม่เข้าใจ กระจ่าง หากผู้เขียนข้อทดสอบให้รายละเอียดมากเกินไป การทดสอบนั้นก็จะเป็นการทดสอบความสามารถในการอ่าน (คำสั่ง) ของผู้เข้าสอบแทนการวัดความสามารถในการเขียน ดังนั้นสิ่งสำคัญก็คือผู้สร้างแบบทดสอบจะต้องพยายามใช้ภาษาที่สั้น ง่าย กระจ่าง และกระทัดรัด

3. ผู้สร้างกำหนดให้ผู้สอบอ่านบทสนทนา (dialogue) ซึ่งใช้ภาษาที่ง่าย กระชับ และไม่เป็นปัญหาสำหรับผู้สอบ จากนั้นให้ผู้สอบแต่งเรียงความโดยอาศัยข้อมูลในบทสนทนาแต่อาจเพิ่มเติมรายละเอียดต่าง ๆ ลงไปได้ การสร้างข้อทดสอบแบบนี้ก็เป็นลักษณะหนึ่งของการแต่งเรียงความ (controlled composition)³ ผู้สอบจะไม่ต้องเสียเวลาในการคิดเกี่ยวกับด้านเนื้อหาแต่อย่างไร

4. การให้ผู้สอบดูตาราง (table) ซึ่งมีข้อมูลต่าง ๆ ที่จะใช้เป็นประโยชน์ในการเขียนเรียงความก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ผู้สร้างข้อทดสอบนิยมใช้กับผู้เข้าสอบที่มีความรู้ในเชิงภาษาระดับสูง (advanced students)

5. ผู้สร้างข้อทดสอบอาจจะจำกัดจุดประสงค์และเนื้อหาในการเขียนได้อย่างดี โดยให้ผู้สอบดูภาพเดี่ยวหรือภาพเป็นชุด อาจจะให้คำศัพท์กำกับไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ และให้ผู้เข้าสอบเขียนเรียงความโดยอาศัยภาพเหล่านั้นเป็นเกณฑ์

กล่าวโดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่าการสร้างแบบทดสอบแบบอัตนัยโดยการให้ผู้เข้าสอบแต่งเรียงความนั้นผู้ทดสอบจะสามารถวัดความสามารถของผู้เข้าสอบได้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. วัดความรู้ในด้านไวยากรณ์, คำศัพท์, ประโยคและด้านอื่น ๆ ที่ผู้เข้าสอบได้เรียนรู้แล้ว
2. วัดความสามารถในการแสดงออกซึ่งสัมพันธ์ภาพของข้อเขียน⁴ (Coherence)
3. วัดความสามารถในการเขียน⁵ ข้อความร้อยแก้ว
4. วัดความสามารถในการใช้ภาษา⁶ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของภาษาเขียน

3 ได้แก่การกำหนดหัวข้อและหรือรายละเอียดลงไว้ค่อนข้างชัดเจนในคำสั่งว่าต้องการให้ผู้เขียนเขียนเรื่องนั้น ๆ ไปในแนวใด บางครั้งอาจจะกำหนดลงชัดเจนว่าควรครอบคลุมเนื้อหาแค่ไหนบ้าง

4. หมายถึงความสัมพันธ์ของข้อเขียน ลักษณะข้อเขียนที่ดีนั้น ความในแต่ละประโยคแต่ละย่อหน้าย่อมมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์นี้จะแสดงออกชัดเจนโดยอาศัยตัวเชื่อม (markers) ต่าง ๆ ได้

5. ความสามารถในการเขียนทั่วได้หลายอย่าง (ดูหน้า 50)

6. ความสามารถในการใช้ภาษา (ดูหน้า 50)

เมื่อได้กล่าวถึงการสร้างข้อทดสอบแบบให้ผู้สอบเขียนเรียงความแล้ว จึงควรพิจารณาเกี่ยวกับการให้คะแนนของข้อสอบชนิดนี้ด้วย การวิจัยในอดีตเป็นจำนวนมากได้แสดงให้เห็นเด่นชัดว่า การให้คะแนนข้อทดสอบแบบอัตนัยเป็นเรื่องที่ไม่น่าเชื่อถืออย่างมาก ความไม่น่าเชื่อถือนี้อาจเนื่องมาจากผู้ตรวจไม่มีความสม่ำเสมอในการตรวจ กล่าวคือการตรวจจะขึ้นอยู่กับการอารมณ์และ/หรือ เนื่องมาจากผู้ตรวจไม่สามารถตกลงกันได้ในกลุ่มผู้ร่วมตรวจว่าจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการวัดคุณภาพของข้อเขียนนั้น ๆ บางคนอาจจะให้คะแนนเนื้อหาบ้างก็ให้คะแนนโดยอาศัยการตีความจากเนื้อหา บ้างก็ให้คะแนนลายมือ และลักษณะทั่ว ๆ ไปในข้อเขียน บางคนอาจเข้มงวดในการให้คะแนน บางคนอาจปล่อยคะแนน ความไม่น่าเชื่อถือของข้อสอบแบบอัตนัยนี้ ยังอาจจะแสดงออกได้อย่างเด่นชัดในแง่ของผู้เข้าสอบเองด้วย ผู้สอบการเขียนเรียงความซึ่งมีความยากเท่า ๆ กันสองครั้งอาจจะได้คะแนนต่างกันมากมาย และเรียงความเรื่องเดียวกันนั้นแม้จะใช้ผู้ตรวจคนเดียวกันแต่ในระยะเวลาต่างกันการตรวจจะแตกต่างกันมาก

การขจัดความไม่น่าเชื่อถือในการตรวจนี้อาจทำได้โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เขียนเลือกหัวข้อในการเขียนเอง ผู้สร้างข้อทดสอบจะเป็นผู้กำหนดให้ผู้เข้าสอบทุกคนเขียนเรื่องเดียวกัน ในการตรวจข้อสอบนั้นผู้ตรวจอาจใช้วิธีอาศัยความรู้สึก (Impression Method) หรืออาศัยการวิเคราะห์ข้อเขียน (Analytical Method)

การตรวจโดยอาศัยความรู้สึกตัดสินข้อเขียนว่าดีหรือไม่ดีอย่างไรนั้นเป็นการตรวจที่ไม่กินเวลามากนักผู้ตรวจอาจจะมีจำนวนมากกว่า 1 คนขึ้นไป แต่ละคนอ่านข้อเขียนและตัดสินโดยอาศัยความรู้สึกของตนว่าข้อเขียนนั้นควรจะได้คะแนนสักเท่าไร คะแนนที่ได้จากผู้ตรวจ 3-4 คนนี้จะนำมาหาคะแนนเฉลี่ยให้กับข้อเขียนนั้น ๆ เช่น

ผู้ตรวจคนที่	เรียงความเรื่องที่ 1	เรียงความเรื่องที่ 2
ผู้ตรวจคนที่ 1	5	4
ผู้ตรวจคนที่ 2	4	3
ผู้ตรวจคนที่ 3	4	2
ผู้ตรวจคนที่ 4	4	2
คะแนนรวม	17	11
เฉลี่ย	4	2.8

การตรวจด้วยวิธี Impression Method หากผู้ตรวจมีจำนวนมากกว่า 1 คน ผลมักจะ เป็นที่น่าเชื่อถือได้มากกว่าการตรวจแบบ Analytical Method ที่มีผู้ตรวจเพียงคนเดียว อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีผู้ตรวจเพียงคนเดียวเท่านั้นแล้ว ผลของการตรวจแบบ Analytical Method จะ มีความน่าเชื่อถือมากกว่าผลของการตรวจแบบ Impression Method

ในกรณีที่มีการตรวจแบบ Impression Method ไม่สะดวกในการปฏิบัติอาจจะเพราะมีผู้ ตรวจจำนวนจำกัดหรือเหตุอื่นใดก็ตาม การตรวจเรียงความก็อาจทำได้โดยวิธีวิเคราะห์ข้อเขียน (Analytical Method) ในวิธีดังกล่าวผู้สร้างข้อทดสอบหรือกลุ่มผู้สร้างข้อทดสอบจะกำหนดว่าใน การตรวจข้อเขียนนี้จะพิจารณาที่จุดใดบ้าง เช่นถ้าคะแนนเต็มที่ได้เป็นอย่างละ 5 คะแนนก็อาจ จะกำหนดไว้ดังนี้

	5	4	3	2	1
ไวยากรณ์			×		
คำศัพท์			×		
ตัวสะกดและเครื่องหมายวรรคตอน		×			
สำนวนโวหาร				×	
เนื้อหา			×		

คะแนนรวม 15 คะแนน

ในการตรวจข้อเขียนด้วยวิธีนี้ผู้ตรวจจะต้องใช้วิธียึดหยุ่นตามระดับความรู้ที่ต้องการทดสอบจาก ผู้เข้าสอบเช่นในระดับความรู้ขั้นต่ำ การตรวจอาจจะมุ่งไปในด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ ในระดับ สูงขึ้นไปหน่อยอาจจะให้น้ำหนักกับสำนวนโวหารมากกว่า จำนวนคะแนนที่กำหนดอาจจะแตกต่างกันไปตามเรื่องที่ต้องการเน้น เช่นอาจจะกำหนดว่าให้คะแนนสำนวนโวหารเป็น 10 ในขณะที่ ไวยากรณ์หรือตัวสะกดเป็น 5 เป็นต้น

นอกเหนือจากวิธีดังกล่าวทั้ง 2 วิธีนี้แล้วผู้ตรวจอาจใช้วิธีนับที่ผิดของข้อเขียน (Error-Count Method) วิธีนี้เป็นวิธีที่ดูเหมือนจะง่ายกว่าวิธีอื่นทั้งหมด แต่ก็มีข้อบกพร่องมากมาย จนไม่เป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้เพราะการให้คะแนนดังกล่าวก่อให้เกิดความไม่เชื่อถือนัก เช่นผู้เขียนอาจ จะผิดด้านไวยากรณ์ 10 แห่ง สะกดผิด 5 แห่ง เครื่องหมายวรรคตอนผิด 12 แห่ง การใช้

3. การเติมคำลงในช่องว่าง (Completion)

ผู้สร้างข้อทดสอบจะให้ผู้เข้าสอบเติมคำลงในช่องว่างเพื่อให้ข้อความนั้น ๆ

สมบูรณ์

เช่น ทดสอบเรื่อง Reference

Dang went shopping and so Dum.

4. การค้นหาที่ผิด (Error – recognition items)

ผู้สร้างแบบทดสอบจะให้ข้อความมาแต่แบ่งออกเป็นส่วน ๆ เพื่อให้ผู้เข้าสอบพิจารณาว่าข้อความส่วนไหนไม่ถูกต้องเช่น

(A)

(B)

(C)

Everybody that I have met went/to have / an interesting job/
when he leaves school.

5. การจัดลำดับเรื่อง (Organization หรือ Coherence)

ผู้สร้างข้อทดสอบจะให้เนื้อเรื่อง โดยแบ่งมาเป็นประโยค ๆ และปะปนกันมาเพื่อให้ผู้เข้าสอบเลือกว่าประโยคใดควรมาก่อนมาหลังกว่ากัน

สมควรกล่าวไว้ในที่นี้ด้วยว่าการทดสอบแบบปรนัยนี้ผู้ออกข้อทดสอบควรคำนึงว่าการทดสอบความสามารถในการเขียน (Writing – ability test) และการทดสอบด้านโครงสร้างของภาษา (structure test) มีลักษณะต่างกันอยู่ การทดสอบทางด้านโครงสร้างนั้นโดยทั่วไปแล้วเจ้าของภาษามักจะไม่ประสบปัญหาใดๆ และมักจะทำคะแนนได้เต็มถ้าไม่เลินเล่อ แต่การทดสอบความสามารถในการเขียนนั้นต่างกันออกไป กล่าวคือแม้แต่เจ้าของภาษานั้นๆ เองก็อาจผิดพลาดได้ง่ายเพราะความสามารถในการเขียนต่างจากความสามารถในการพูดเนื่องจากลักษณะภาษาทั้ง 2 อย่างคือภาษาเขียนและภาษาพูดนั้นต่างกันมาก จากการศึกษาทดลองปรากฏว่าเจ้าของภาษาเป็นจำนวนไม่น้อยก็ประสบกับความยุ่งยากในการแยกภาษาทั้งสองจากกัน ดังนั้นลักษณะของข้อสอบในการทดสอบความสามารถในการเขียนจึงไม่ควรจะเป็นข้อสอบที่เป็นภาษาพูดมากนัก (highly colloquial contexts) เช่นไม่ควรจะเป็นข้อสอบที่ให้นิพจน์เลือกระหว่าง like กับ as if ในประโยค ‘Do not yell you were having a tooth pulled.’

a. like

b. as if

สรุปและเสนอแนะ

การวัดความสามารถในการเขียนภาษาต่างประเทศนั้นอาจทำได้โดยการใช้ข้อทดสอบแบบผสมผสานกันไป กล่าวคือการใช้ข้อทดสอบแบบอัตนัยเหมาะกับการทดสอบด้านเนื้อหา แต่อาจจะไม่เหมาะกับการทดสอบด้านอื่นเพราะผู้เข้าสอบอาจหลีกเลี่ยงการเขียนโดยใช้ศัพท์หรือโครงสร้างที่ตนไม่ถนัดได้ ส่วนการใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยก็อาจใช้ในการวัดความสามารถด้านอื่น ๆ ในการเขียนได้อย่างดีแต่อาจจะไม่สมบูรณ์นักเมื่อจะวัดด้านเนื้อหา เกี่ยวกับเรื่องนี้ Robert Lado (1977) ได้สรุปไว้ว่า เราอาจใช้ข้อทดสอบทั้งแบบอัตนัยและปรนัยวัดองค์ประกอบต่างๆ ได้ดังนี้

1. ใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยวัดความสามารถเกี่ยวกับตัวสะกด เครื่องหมายวรรคตอน โครงสร้างทางไวยากรณ์ และศัพท์ ข้อทดสอบในแต่ละครั้งอาจจะมีปริมาณ 40 – 80 ข้อ
 2. ใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยในการวัดความสามารถในการเรียบเรียงลำดับเนื้อหา โดยให้เรื่องที่มีความยาวมาๆ มาเป็นข้อทดสอบ
 3. ใช้ข้อทดสอบแบบอัตนัยโดยให้เขียนเรียงความสั้นๆ มากกว่า 1 เรื่องขึ้นไป แต่ละเรื่องใช้เวลาในการเขียนประมาณ 20 – 30 นาที เพื่อวัดความสามารถในการใช้ช่วงทำนองเขียน เนื้อเรื่อง และจัดลำดับความ
 4. ใช้แบบทดสอบแบบอัตนัย แต่ให้ดูตารางหรือรูปภาพเพื่อช่วยในด้านข้อมูล
- วิธีของ Lado จะเป็นวิธีวัดความสามารถในการเขียนได้อย่างสมบูรณ์ ก็วัดทุกองค์ประกอบที่เป็นเครื่องตัดสินการเขียนที่ดีโดยใช้ข้อทดสอบทั้งสองแบบผสมกัน ซึ่งจะให้ความสำคัญต่อการให้คะแนน

หนังสืออ้างอิง

1. Banlue Tinpanga : The Objective of English Language Teaching and the status of English Testing in Thailand, RELC English Language Testing, Report of the RELC Fifth Regional Seminar, Singapore University Press for SEAMEO, RELC 1971
2. Davies, Alan : Language Testing Symposium, A Psycholinguistic Approach ; Oxford University Press, 1968

3. Ebel, Robert L, *Measuring Educational Achievement*, Englewood Cliffs, NJ: Prentice – Hall Inc, 1965
4. Harris, David P. *Testing English as a Second Language*, Tata McGraw Hill Publishing Company LTD, 1974
5. Heaton J.B. : *Writing English Language Test*, Longman Group Limited 1975
6. Lado, Robert, *Language Testing*, Longman, Ninth Impression, 1977
7. Meriel Bloor, Thomas Bloor, Ronald Forrest, Elizabeth Laird, Hazel Relton : *Objective Tests in English as a Foreign Language* ; Macmillan and Co LTD, Printed in Great Britain by Robert Cunningham and Sons Ltd., Alva., 1970
8. Oliver Seet Beng Hean : “Testing Writing Skills”, *RELC English Language Testing*, Singapore University Press for SEAMEO. RELC 1971
9. Pilliner, A,B,G. Subjective and Objective Testing, Language Testing symposium oxford University Press, 1968
10. Saha S.N., “English Language Testing Targets and Techniques” *RELC English Language Testing*, Singapore University Press for SEAMEO, RELC 1971
11. Vinit Phinit-Aksorn : *Modern Language Testing*, Testing English as a second Language, Thammasat University Press, Bangkok, 1976

วิธีการแบบใหม่ในการประเมินผลการเขียนเรียงความ

ดร. นันทิกา อนุมสัถย์

บทความนี้กล่าวถึงวิธีการประเมินผลเรียงความของ เกรซ เวนเจอร์ (Grace Wenger) ผู้ซึ่งชนะเลิศได้รับรางวัล Distinguished Chair in Pennsylvania ในปี 1977 ด้านการประเมินผลเรียงความ

ที่มาและจุดประสงค์ของวิธีการประเมินผลเรียงความของเวนเจอร์

วิธีการประเมินผลเรียงความนี้เหมือนสนธิมาจากผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นความไม่เหมาะสมและอันตรายอันเกิดจากการตรวจเรียงความด้วยหมึกแดงและการแก้ทุกจุดที่นักเรียนทำผิด วิธีการประเมินผลเรียงความแบบใหม่นี้มีจุดประสงค์เบื้องต้นที่สำคัญคือฝึกให้นักเรียนเป็นผู้แก้ไขข้อผิดในการเขียนเรียงความของตนเอง นอกจากนี้วิธีการประเมินผลที่จะเสนอต่อไปนี้จะยังช่วยให้ครูให้คะแนนงานเขียนของนักเรียนง่ายขึ้นด้วย

องค์ประกอบของการประเมินผลเรียงความของเวนเจอร์

ในโครงการการสอนการเขียนที่ใช้ระเบียบวิธีการประเมินผลแบบใหม่นี้ นักเรียนจะมีกิจกรรมต่างกัน 3 ประเภทคือ :

1. การเขียนเรียงความอิสระเป็นรายอาทิตย์ (free composition/free writing) ในกิจกรรมนี้ครูจะมุ่งความสนใจและให้ข้อเสนอแนะ วิเคราะห์วิจารณ์เฉพาะในส่วนที่เป็นใจความ content เท่านั้น สำหรับไวยากรณ์นั้นถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญน้อยรองลงไป โดยคำนึงถึงความสามารถเฉพาะบุคคลของบัญชีแต่ละคนเป็นหลัก

2. การให้นักเรียนฝึกทักษะการเขียนโดยใช้เทปบันทึกคำอธิบายเกี่ยวกับการสร้างประโยครูปแบบต่าง ๆ ประกอบกับบทเรียนเสริม (supplementary exercises) ตลอดจนการใช้

เกมส์และกิจกรรมการเขียนต่าง ๆ กล่าวคือ นักเรียนแต่ละคนอาจจะมีปัญหาข้อบกพร่องในการเขียนท้องถิ่นไป การหยิบยกข้อบกพร่องของนักเรียนผู้หนึ่งที่ครูคิดว่าสำคัญหรือข้อบกพร่องที่หาในบทความความของนักเรียนส่วนใหญ่ในห้องมาอธิบายในห้องเรียนก็อาจจะเป็นที่น่าเบื่อหน่ายแก่นักเรียนที่ไม่มีปัญหาในส่วนนั้น และจะเป็นการเสียเวลาแก่เขาเหล่านั้นด้วย ฉะนั้นทางออกที่ดีคือครูจัดทำแบบฝึกหัดซ่อมเสริม (supplementary exercises) ขึ้นโดยจัดให้มีส่วนประกอบ 2 อย่างคือ

1. ตัวแบบฝึกหัดที่พิมพ์ใส่กระดาษไว้ และ

2. เทปที่บันทึกคำบรรยายเกี่ยวกับจุดสำคัญต่าง ๆ ของแบบฝึกหัดซ่อมเสริมแต่ละชั้น เมื่อครูพบว่านักเรียนคนใดมีข้อบกพร่องข้อใดเกี่ยวกับการเขียนที่แบบฝึกหัดซ่อมเสริมใดจะช่วยได้ก็จะแจกแบบฝึกหัดซ่อมเสริมนั้นแก่นักเรียนผู้นั้น พร้อมด้วยเทปคำบรรยายให้ไปด้วย ซึ่งเป็นการศึกษาว่ามานั่งอธิบายเอง เพราะนักเรียนสามารถเบิกเทปกลับไปกลับมาเพื่อฟังจนกว่าจะเข้าใจได้ นอกจากนี้การพัฒนาความสามารถในการใช้ศัพท์ใช้เกมส์ต่าง ๆ ก็นำได้นำมาใช้ เช่น เกมส์ปริศนาอักษรไขว้ (crossword) หรือเกมส์การเติมคำที่ให้อักษรรูปภาพต่าง ๆ โดยนักเรียนจะต้องคิดคำที่ประกอบด้วยอักษรตัวแรกของคำที่ใช้เรียกชื่อในรูปภาพนั้น ๆ เช่น

(I dream that I die.) ทั้งนี้จะทำแข่งขันไปเป็นเรื่องราวยาว ๆ ก็ได้ เป็นการทบทวนและเพิ่มพูนคำศัพท์

3. การเขียนเรียงความขนาดสั้นภายในหนึ่งย่อหน้า (Paragraph Writing) ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและการเขียนบทความสั้น ๆ หลังจากการวิเคราะห์วิจารณ์บทความตัวอย่าง ซึ่งเป็นแบบอย่างให้นักเรียนทำตามต่อไป กล่าวคือ การสอนการเขียนเรียงความนั้นภายในหนึ่งย่อหน้าแบบต่าง ๆ เช่น การเขียนย่อหน้าแบบให้คำจำกัดความการเขียนย่อหน้าแบบยกตัวอย่างแบบเปรียบเทียบ แบบเป็นเหตุเป็นผล ฯลฯ นั้นว่าเขามีลักษณะเช่นไร ครูควรจะได้นำบทความที่เขียนโดยใช้กรรมวิธีต่าง ๆ ดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์ให้นักเรียนได้ดู เท่ากับให้นักเรียนได้เห็น

เป็นจริงเป็นจัง มิใช่แต่จะบรรยายถึงการเขียนย่อหน้าแบบต่าง ๆ นั้นโดยไม่มีตัวอย่างประกอบ โดยสรุปก็คือครูควรจะใช้วิธีการสอนแบบนิรนัย (inductive) ถ้าให้นักเรียนได้หาออกมาเองว่า การเขียนย่อหน้าแต่ละแบบนี้ที่ถูกต้องเขาทำอย่างไร ต้องใช้ตัวเชื่อม (markers) อะไรบ้าง โดยครูเป็นผู้แนะแนวทางให้ หนึ่งเนื้อหาความของบทความที่คัดมาควร จะอยู่ในความสนใจของ นักเรียนในห้องนั้น ๆ ด้วย เพื่อเป็นการสร้างเสริมความสนใจในการเรียนให้มีมากขึ้น

กิจกรรมสองประเภทหลังนี้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดต่อกันโดยการเขียนย่อหน้าหรือ บทความชิ้นใหม่จะเป็นที่มาของข้อบกพร่องสำคัญในการเขียนข้อใหม่ที่นักเรียนต้องเรียนต่อไปด้วย และเมื่อนักเรียนสามารถเรียนรู้ถึงข้อบกพร่องในการเขียนแต่ละข้อที่ตนทำขึ้นแล้วโดยวิธีนี้กล่าวใน ข้อ 2 ข้างต้นนักเรียนแต่ละคนก็ต้องแสดงความสามารถในทักษะนั้น ๆ โดยการเขียนระว่างมิให้ เกิดข้อบกพร่องนั้นอีกในงานชิ้นนั้น ในกรณีเช่นนี้นักเรียนแต่ละคนก็จะมีควมรับผิดชอบเฉพาะ เฉพาะหลักการเขียนและการแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนทั้งทางไวยากรณ์และทำศัพท์เฉพาะ

ขบวนการของการประเมินผลเรียงความของเวนเจอร์

ผลงานการเขียนของนักเรียนแต่ละชิ้นที่นอกเหนือจากการเขียนอิสระแล้ว จะเป็นการ เขียนที่มีขั้นตอนตามบทความตัวอย่างและการตรวจเพื่อจะหาว่านักเรียนได้เรียนรู้ แล้วสร้างทักษะ ในการเขียนตามที่สอนในบทนั้นหรือไม่อย่างไร ตัวอย่างเช่นให้นักเรียนเขียนเรียงความสั้นภายใน หนึ่งย่อหน้าที่ใช้ตัวอย่างหลาย ๆ เพื่อขยายประโยคใจความสำคัญ (deductive method) ดูตัวอย่าง ได้ที่หน้า 6 ในบทความเรื่อง “Pollution” ก่อนการตรวจแก้ครูผู้ตรวจงานสามารถตั้งคำถามได้ 2 ข้อ คือ :

(1) ย่อนั้นมีประโยคใจความสำคัญหรือมีข้อความที่โดยสรุปเป็นหัวข้อสำคัญเดียวหรือไม่

(2) ตัวอย่างที่ยกมาสนับสนุนประโยคใจความสำคัญชัดเจนหรือไม่

หากคำตอบของทั้ง 2 คำถามเป็น “ใช่” ก็ถือว่างานชิ้นนั้น “ผ่าน” การพิจารณา หากคำตอบเป็น “ไม่” ก็ถือว่างานชิ้นนั้น “ไม่ผ่าน” การพิจารณาและได้ ไปโดยครูจะต้องบอกข้อบกพร่องแก่นักเรียนเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขงานชิ้นนั้น ๆ เพื่อให้ถูกต้องตามจุดที่จะพิจารณา ครูจะเก็บ ผลงานแต่ละชิ้นที่ผ่านการพิจารณาของนักเรียนแต่ละคนเข้าแฟ้มไว้

ทักษะในการเขียนของนักเรียนก็จะมีเพิ่มขึ้นเมื่อการเรียนรู้แต่ละบทผ่านไปนักเรียนแต่ละคนจะมีความรับผิดชอบในการแสดงความสามารถของตนในทักษะที่เรียนไปแล้วในการเขียนผลงานชิ้นใหม่ในบทเรียนใหม่ ยกตัวอย่างเช่น เมื่อนักเรียนได้เรียนถึงการใช้อรรถาธิบายเฉพาะ (specific information) และข้อมูลรูปธรรม (concrete information) แล้วหากในงานชิ้นใหม่ ครูพบว่าเด็กที่จะผ่านข้อพิจารณาของบทเรียนที่เรียนอยู่ แต่ใช้ข้อมูลที่ไม่เฉพาะและกว้างเลือนลอยเกินไป (general or vague information) นักเรียนเจ้าของบทความนั้นจะต้องเขียนใหม่เพื่อให้ผ่านข้อพิจารณาของบทเรียนก่อน ๆ ด้วย วิธีการนี้จะทำให้นักเรียนสะสมความสามารถในการเขียนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

ในทำนองเดียวกัน ความรู้ทางด้านไวยากรณ์ การใช้ภาษาอังกฤษก็จะสะสมเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ ในผลงานชิ้นแรก ๆ นั้น ครูจะไม่เพิ่งเสียด้านการใช้ไวยากรณ์ และกระบวนการในการเขียนครูจะให้คำวิจารณ์ แก่นักเรียนถึงสิ่งที่นักเรียนเขียนผิดไปจากภาษาอังกฤษมาตรฐานเพียงเฉพาะที่สำคัญ 2-3 แบบเท่านั้นถ้าข้อผิดนั้นเกิดจากความเลินเล่อของนักเรียน นักเรียนควรจะหาที่ผิดได้เองและเขียนย่อหน้านั้นใหม่ได้หากนักเรียนไม่สามารถที่จะหาที่ผิดได้เองครูจะจดบันทึกข้อผิดนั้นลงในตารางแสดงการวิเคราะห์ความสามารถในการเขียนของนักเรียนแต่ละคน และโดยอาศัยตารางแสดงการวิเคราะห์นั้น ครูผู้สอนจะให้การบ้านนักเรียนเพื่อให้นักเรียนขจัดปัญหาในจุดต่าง ๆ ในการเขียนเพื่อทำให้ความสามารถในการเขียนสูงขึ้น และเมื่อใดที่ครูเห็นว่านักเรียนสามารถขจัดปัญหาในจุดใดได้ ก็ให้ขีดฆ่าข้อบกพร่องนั้นออกจากตารางแสดงการวิเคราะห์ความสามารถในการเขียนของนักเรียนผู้นั้น จากนั้นทุกครั้งที่ตรวจงานนักเรียน ครูก็นำตารางแสดงปัญหาการเขียนของนักเรียนผู้นั้นมาคุยเทียบไปด้วย เพื่อพิจารณาว่านักเรียนผู้นั้นแก้ปัญหานั้นไปได้แล้วบ้าง และหากปรากฏว่านักเรียนผู้นั้นทำข้อผิดที่ถูกขีดฆ่าออกไปแล้วอีก ก็ให้เขาเขียนใหม่อีกครั้ง โดยบอกว่าเขาทำข้อผิดประเภทใดบ้าง โดยวิธีการนี้ นักเรียนแต่ละคนควรจะสามารถแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนต่าง ๆ ที่เขามีได้หมดเมื่อจบภาคการศึกษา

อนึ่งจะเห็นได้ว่าวิธีการที่ให้นักเรียนเรียนแก้ข้อผิดพลาดในการเขียนด้วยตนเอง ครูผู้สอนก็จะลดเวลาในการแก้ที่ผิดในงานเขียนของนักเรียนได้มาก เพราะไม่ต้องลงมือเขียนแก้ที่ผิดให้นักเรียนและยังทำให้นักเรียนได้หัดใช้สมองของตนในการแก้ แก้ข้อผิดพลาดในการเขียนเอง

มิใช่เพียงแต่ลอกที่ครูเขียนมาส่งให้ครูเท่านั้น ซึ่งเท่ากับเป็นการทดสอบความเข้าใจและการเรียนรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับทักษะในการใช้ภาษาในการเขียนได้อย่างดียิ่งด้วย

อนึ่ง การบอกถึงข้อผิดพลาดที่นักเรียนทำในการเขียนเรียงความนั้นทำได้กว้าง ๆ 2 วิธี¹ คือ

- (1) วิธีการทางอ้อม
- (2) วิธีการโดยตรง

วิธีการทางอ้อม คือการระบุว่าข้อผิดพลาดอะไรเกิดขึ้น โดยไม่ชี้เฉพาะว่าที่ใด หรือระบุว่าข้อผิดพลาดที่ใด และไม่บอกว่าเป็นอะไร วิธีการที่ให้ใช้ได้เมื่อแน่ใจว่านักเรียนสามารถจะหาได้ว่าข้อผิดพลาดนั้นอยู่ที่ไหน หรือกรณีอะไรและสามารถแก้ไขถูกต้องได้ โดยใช้หนังสือไวยากรณ์ หรือพจนานุกรมช่วย ตัวอย่างเช่น

- (1) ชีตเส้นใต้ตัวสะกดหรือรูปของคำที่ผิด
เช่น The man go fishing at the riven.
- (2) เขียนวงกลมล้อมรอบคำที่ไม่เหมาะสม
เช่น The girl likes to read (poet)
- (3) เขียนเครื่องหมายตก เพื่อแสดงว่ามีคำตกหายไป
เช่น The boy likes to listen $\wedge$ the radio.
- (4) ใส่เครื่องหมายคำถามท้ายข้อความที่สับสน

เช่น The objective of this report for corect the information of decision.?

ขั้นตอนสุดท้ายในการพิจารณาความสามารถของนักเรียนในการเขียน จะดูจากผลงานการเขียน 4 ชิ้น เมื่อใกล้จะสิ้นเทอมนักเรียนแต่ละคนจะได้รับแจกรายการ ชี้แจงขอบข่ายของวิชานั้นตลอดจนหลักเกณฑ์การตรวจให้คะแนนของวิชานั้น ๆ ครูจะต้องบอกให้นักเรียนทราบว่าผลงานที่นักเรียนจะเขียนอีก 3 ชิ้นนี้จะใช้รายการที่แจกเป็นหลักในการให้คะแนน เช่น ใบชี้แจงอาจจะระบุว่าวิชานั้นมีจุดประสงค์จะให้นักเรียนสามารถเขียนย่อหน้าแบบต่าง ๆ อย่างถูกต้อง โดยบทความแต่ละชิ้นจะมีคะแนนเต็มเป็น 15 และ 15 คะแนนนี้จะถูกแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

¹ Jamis M. Hendrichson. "Some guidelines and Techniques for Correcting ESL Compositions," *TECFORS*, vol 4, no 2 March 1981, pp 3-5.

5 คะแนน สำหรับ แบบฟอร์มหลักเกณฑ์ของการเขียนย่อหน้า

5 คะแนน สำหรับ เนื้อความ

5 คะแนน สำหรับ ไวยากรณ์

และผู้ที่ได้คะแนน 15-13 ถือว่าได้ A

„ 12-10 „ B

„ 9-7 „ C

„ 6-4 „ D

„ 3-0 „ F

นักเรียนสามารถเลือกได้ว่าจะเขียนเรียงความที่ทำไปแล้วใหม่เพื่อให้เข้ากับรายการที่ได้รับแจกหรือไม่ โดยวิธีนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้รับการพิจารณาความสามารถตามผลงานเมื่อจบภาค การศึกษามากกว่าตามความพยายามระหว่างภาคการศึกษาและเป็นการพิจารณาจากเรียงความ 4 ชิ้น แทนผลงานชิ้นเดียว วิธีนี้จะกันไม่ให้เกิดการพิจารณาตัดสินเป็นไปตามผลคะแนนสอบเรียงความที่ เขียนในสภาพการณ์ที่ตึงเครียดไม่เป็นไปตามปกติธรรมดา

การประเมินผลครั้งสุดท้ายชี้ว่านักเรียนมีความสามารถหรือไม่ ให้คะแนนเป็นกรณีใช้เป็นคะแนนเพิ่ม นักเรียนจะได้เกรด C หาก

(1) นักเรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนบทความทั้ง 4 ชิ้น จนได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

(2) นักเรียนสามารถแก้ปัญหาการเขียนต่าง ๆ ที่ปรากฏในตารางแสดงปัญหา ในการเขียนของตนได้หมด

(3) นักเรียนทำงานตามที่ให้ได้ผลดีเป็นที่น่าพอใจกล่าวคือ คะแนนที่ได้จากบทความ 4 ชิ้นสุดท้ายอยู่ในระดับดี และ

(4) นักเรียนได้ส่งบทความอิสระ (free composition) จำนวนตามที่กำหนดไว้ ถูกต้อง เช่น ตามที่กำหนดไว้ว่านักเรียนแต่ละคนจะต้องเขียนบทความอิสระ 3 เรื่อง นักเรียน ผู้ใดที่ส่งน้อยกว่า 3 เรื่อง จะถูกพิจารณาให้ต่ำกว่า C แต่จะส่งมากกว่า 3 เรื่อง ก็ได้ ผลดี คือ นักเรียนผู้นี้จะได้ฝึกการเขียนมากกว่านักเรียนคนอื่น

นอกเหนือจากนี้ นักเรียนยังสามารถยกระดับเกรดของนักเรียน โดยขอทำงานเพิ่ม (special contract) ระเบียบวิธีการของการทำการตกลงนี้จะมีผลทำให้นักเรียนที่มีความสนใจในการเรียนสูงมีความสามารถในการเรียนสูงเปลี่ยนคะแนนของตนจาก C เป็น B หรือ A ได้ โดยการทำงานเขียนเพิ่มเติมและข้อตกลงประเภทนี้จะอนุญาตให้เฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาในการเขียน และมีจุดที่จะต้องเรียนเกี่ยวกับการเขียนน้อยกว่า 10 ประการเท่านั้น โดยก่อนที่จะจบสิ้นการเรียน หลักเกณฑ์การเขียนที่กำหนดให้นักเรียนติดต่อกับครูผู้สอนเพื่อทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียนเพิ่มอีก 5 รายการ ซึ่งจะเป็นอะไรก็ได้แล้วแต่ครูจะเห็นสมควร อาจจะเป็นหลักเกณฑ์ทางไวยากรณ์เพิ่มเติม และหากนักเรียนผู้นั้นสามารถผ่านการพิจารณาได้ ก็จะได้เปลี่ยนคะแนนจาก C เป็น B และเฉพาะนักเรียนที่สามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนไปได้เร็วเกินกว่าปกติมาก จึงจะมีสิทธิเลือกจะทำสัญญาเปลี่ยนคะแนนเป็น A หรือไม่ ซึ่งงานที่จะให้ทำก็คือ การเขียนรายงานการวิจัยสั้น ๆ นั้นเอง

ตัวอย่าง การนำวิธีการการประเมินผลการเขียนเรียงความแบบใหม่มาประยุกต์ใช้
กับวิชาการเขียนสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 2 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (EAP Writing)

วิธีการประเมินผลการเขียนเรียงความที่เสนอมานี้แล้วข้างต้นนั้น สามารถจะนำมาประยุกต์ใช้กับบทเรียนที่ทางสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดทำขึ้น เพื่อใช้สอนในวิชาการเขียนของนิสิตชั้นปีที่ 2 ที่เรียกกันว่า EAP Writing นั้นได้อย่างดีกล่าวคือในบทเรียนนั้นจะมีเนื้อหาความกล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการเขียนต่าง ๆ เป็นลำดับไป และแต่ละหลักเกณฑ์ก็จะมีตัวอย่างบทเรียงความแสดงไว้ให้เห็น ซึ่งสามารถใช้เป็นบทความตัวอย่างสำหรับนักเรียนได้ยึดเป็นหลักได้และเพื่อทดสอบความเข้าใจในหลักเกณฑ์การเขียนแต่ละข้อ ผู้สอนสามารถทำได้โดยให้นักเรียนเขียนบทเรียงความมาส่ง โดยใช้บทเรียงความตัวอย่างเป็นหลัก ตัวอย่างเช่นเพื่อให้นักเรียนอ่านดูบทเรียงความแรกที่ปรากฏในหน้า 4 ของบทเรียนที่ 1 ของหนังสือวิชา EAP Writing เล่ม 1 แล้วผู้สอนสามารถสอนหลักการเขียนย่อหน้าที่ใช้ตัวอย่างสนับสนุนประโยคใจความสำคัญของย่อหน้าได้จากนั้นก็ให้นักเรียนได้ลองเขียนบทเรียงความที่ใช้หลักในการเขียนดังกล่าวมาส่งโดยกำหนดหัวข้อให้เช่น

บทเรียงความตัวอย่าง :

Man uses many sources of energy. For example, coal, oil and natural gas are important sources of anergy for both domestic and industrial use. In addition, man uses the wind to drive windmills and sailing vessels, while steam is used to power machines. ตัวอย่างสมมติบทเรียงความที่นักเรียนเขียนส่งมาและวิธีการตรวจของผู้สอน

There are many kind of polution. For example, air polution and noise polution are serious problems of every developing and developed countries. In addition, water polution, caused by many industries' bad water purifying systems, destroy thousands of lives in water, such as, fish, crabs, shrimps, etc., which are using to produce energy in human body.

และจากข้อผิดพลาดที่นักเรียนทำมาในการเขียนบทเรียงความแรกนั้น อาจารย์อาจจะทำลงใส่ในตารางวิเคราะห์ปัญหาในการเขียนของนักเรียนคนนั้น หรือรอก่อนจนกว่านักเรียนคนนั้นจะเขียนแก้กลับมาก่อนแล้วค่อยเขียนข้อผิดพลาดที่ยังมีอยู่ก็ได้ เพราะข้อผิดพลาดบางข้ออาจเกิดจากความเลินเล่อของนักเรียนไม่ใช่ความไม่รู้

ตารางวิเคราะห์ปัญหาในการเขียน (ก)

Student's name : Vichitra Sae Han

Course : EAP Writing 1

Writing problems

1. many + plural N
 2. every + singular N
 3. spelling (polution)
 4. subject-verb agreement
 5. passive voice
-

เมื่อส่งบทเรียงความ ที่ตรวจแล้วให้นักเรียน นักเรียนจะต้องเขียนมาส่งใหม่ โดยพยายามหาว่าข้อที่ตนเองทำผิดนั้น ที่ถูกคืออะไร
ตัวอย่าง สมมติบทเรียงความที่แก้ไขแล้วของนักเรียน และวิธีการตรวจของผู้สอน

Pollution

There are many kinds of pollution. For example, air pollution and noise pollution are serious problems for every developing and developed countries. In addition, water pollution, caused by industries' bad water purify my systems, destroys thousands of lives in water, such as, fish, crabs, shrimps, etc., which are used to produce energy in human bodies

การวางวิเคราะห์ปัญหาในการเขียน (ข)

Student's name : Vichitra Sae Han

Course : EAP Writing 1

Writing problems

1. every + singular N

หากจากการตรวจสอบพบว่า นักเรียนผู้นั้นได้แก้ไขข้อผิดพลาดข้อใด ก็ให้ขีดฆ่าปัญหานั้นออกจากตารางวิเคราะห์ปัญหาในการเขียน (ก) เฉพาะข้อ 2 ที่ยังแก้ไขไม่ได้ก็เป็นหน้าที่ทางผู้สอนที่จะเขียนเป็นการบอกให้ว่าที่เขียนผิดนั้นคืออะไร โดยใช้วิธีตรวจแบบโดยตรง และขณะเดียวกันก็ให้แบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องนั้นให้เขาทำเพิ่มเติม และตรวจดูบทเรียงความที่เขาส่งมาใหม่ว่าแก้ไขถูกต้องไหม ถ้ายังแก้ไขไม่ได้ก็อธิบายถึงเรื่องนั้น ๆ ตัวต่อตัว พร้อมกับให้ฝึกโดยทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องนั้นเพิ่มเติมขึ้นไปอีกจนแน่ใจว่าเขาเข้าใจเรื่องนั้นดีพอแล้ว จึงได้ขีดฆ่าปัญหานั้นทั้งจากการวิเคราะห์ปัญหาการเขียนของเขา ฉะนั้นจะเห็นว่านักเรียนแต่ละคนจะเรียนหนักต่างกันตามความสามารถในภาษา แต่จุดหมายปลายทางก็คือสิ่งเดียวกันคือพยายามขจัดข้อผิดพลาดในการเขียน เมื่อเขียนบทเรียงความบทใหม่ ปัญหาใหม่ก็อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งผู้สอนก็จะได้เขียนเพิ่มลงในตารางวิเคราะห์ปัญหาการเขียนของนักเรียนคนนั้น และดำเนินวิธีการแก้ไขเช่นเดิมคือให้นักเรียนเขียนมาใหม่เพื่อดูว่าแก้ไขข้อผิดพลาดได้ไหม ถ้าได้ก็ขีดฆ่าปัญหานั้นทั้งหรือไม่เขียนลงในตาราง ถ้าไม่ได้ก็ให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อผิดพลาดทั้งให้แบบฝึกหัดที่เกี่ยวกับปัญหานั้นเพิ่มเติม จนแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจจึงขีดฆ่าปัญหานั้นออกจากตาราง ฉะนั้นเมื่อจบภาคการศึกษานักเรียนแต่ละคน

ก็จะได้เรียนหลักการเขียนต่าง ๆ ตามหลักสูตรและขณะเดียวกันก็ได้แก้ไขปัญหาทางด้านภาษาในการเขียนมองตนเองส่วนใหญ่ไปได้ด้วย นักเรียนที่มีปัญหาทางการเขียนน้อย ก็จะเรียนเบาว่านักเรียนที่มีปัญหามาก และนักเรียนที่มีปัญหาการเขียนน้อยเหล่านั้นเองที่สามารถจะขอทำสัญญาเพื่อยกระดับคะแนนให้สูงขึ้นโดยเขียนบทเรียงความพิเศษอีก 1 ชิ้น ซึ่งอาจจะเป็นบทเรียงความที่รวมเอาหลักการเขียนหลาย ๆ ข้อ ที่เรียนมาใช้เขียนบทเรียงความตามหัวข้อที่ผู้สอนจะกำหนดให้ ตามที่เห็นสมควร หรืออาจจะทำสัญญาทำงานวิจัยสั้น ๆ 1 ชิ้น ตามหัวข้อที่ผู้สอนจะกำหนดให้ก็ได้ และหากผลงานดีคะแนนของนักเรียนผู้นั้นก็จะได้รับการพิจารณาให้สูงขึ้น

สำหรับกับบทเรียนอื่น ๆ ก็เห็นควรว่าจะสามารถทำวิธีการประเมินผลการเขียนดังกล่าวมาใช้ได้เช่นเดียวกัน หากในบทเรียนนั้น ๆ มีตัวอย่างบทเรียงความที่ใช้ในการสอนหลักเกณฑ์ในการเขียนปรากฏอยู่

หนังสืออ้างอิง

Hendrichson, James M. "Some Guidelines and Techniques for Correcting ESL Compositions." *TECFORS*, vol. iv (2) (March, 1981) pp. 3-5

ข้อทดสอบแบบโคลซ (Cloze Test)

อ้อยทิพย์ กรมกุล

ลักษณะของการอ่านที่ดีนั้น ผู้อ่านต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายและความนึกคิดของผู้เขียน อีกทั้งต้องสามารถจับใจความสำคัญของเนื้อหาในเรื่องที่อ่านนั้นได้ การที่เราจะเป็นนักอ่านที่ดี ต้องมีการฝึกฝนทักษะเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อว่าเมื่อเกิดความรู้ความเข้าใจแล้วก็จะเกิดทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญและเข้าใจเนื้อหาได้เร็ว ซึ่งจะทำให้สัมฤทธิ์ผลในการเรียนในวิชานั้นๆ ผู้เรียนที่สามารถอ่านได้เร็วและจับใจความสำคัญของเรื่องได้ย่อมจะเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้อื่น การทดสอบที่ใช้วัดความเข้าใจในการอ่านในวิชาภาษาอังกฤษเท่าที่เราเคยพบมาส่วนมากจะมีลักษณะเป็น passage ให้อ่านแล้วมีคำถามต่อท้าย ซึ่งคำถามนี้อาจจะเป็นแบบเลือกตอบ หรือแบบเติมคำในช่องว่างก็ได้

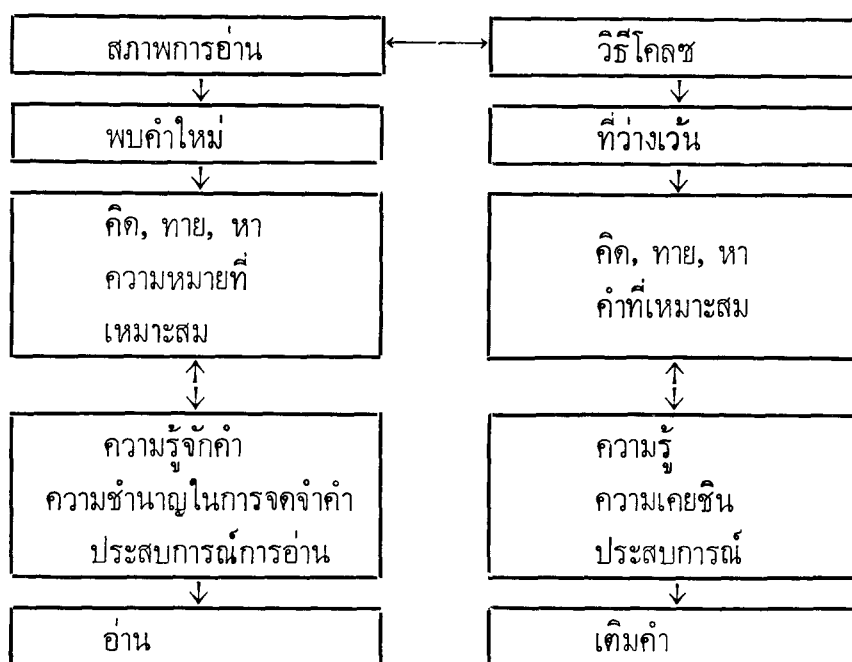
แบบทดสอบโคลซ (Cloze Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งได้มีผู้นำมาใช้ทดสอบกับเจ้าของภาษาเอง และกับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองมาแล้ว พบว่าเป็นแบบทดสอบที่เชื่อถือได้และมีความแม่นยำ บางท่านอาจจะไม่คุ้นเคยกับการทดสอบแบบนี้เพราะในวงการศึกษายังไม่ค่อยมีผู้นำไปใช้แพร่หลายนัก ผู้เขียนจึงขอนำเรื่องการทดสอบแบบโคลซนี้มาเล่าสู่กันฟังว่ามีลักษณะและวิธีใช้อย่างไรบ้าง

โคลซ (Cloze) เป็นวิธีการทดสอบที่ วิลสัน แอล เทเลอร์ (Wilson L. Taylor) คิดขึ้นในปี 1953 โดยยึดหลักจิตวิทยาของ เกสตัลท์ (Gestalt) ผู้ใช้ทฤษฎีที่เรียกว่า “Closure” (การเติมสิ่งที่ขาดไปให้สมบูรณ์ เช่นเรากันเคยกับภาพไคภาพหนึ่ง เมื่อเรามาดูภาพที่เคยเห็นขาดตอนไปเราก็สามารถเติมให้สมบูรณ์ได้) Taylor ได้นำเอาหลักนี้มาใช้ทำแบบทดสอบเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่าน และทดสอบว่าผู้ทำสามารถใช้คำเติมใส่ในช่องว่างที่ถูกตัดตอนไปให้เหมาะสมกับเนื้อหาโดยใช้เงื่อนไข (Clues) ที่มีอยู่นอกจากนี้ยังใช้ทดสอบความรู้ด้านศัพท์ หรือแม้แต่ I.Q. ของผู้อ่าน

ลักษณะของโคลซ

โคลซ มีลักษณะคล้ายกับการทดสอบแบบเติมคำในช่องว่าง (Completion items) แต่มีข้อแตกต่างคือ ในการทดสอบแบบโคลซ การตัดคำจะตัดทุกๆ คำที่ 5,7 หรือ 10 ซึ่งแล้วแต่จำนวนคำในแต่ละ passage นั้นแล้วเว้นช่องว่างให้ผู้อ่านเติมคำให้ตรงกับคำเดิมและความหมายเดิม แต่ในการทดสอบแบบเติมคำในช่องว่างจะตัดคำตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียนข้อทดสอบ โคลซจึงมีลักษณะเป็นปรนัย (objective) มากกว่าแบบเติมคำในช่องว่างซึ่งมีลักษณะเป็นอัตนัย (subjective) ช่องว่างที่เว้นไว้ใน การทดสอบแบบโคลซ เว้นไว้สำหรับเติมคำให้ตรงกับคำเดิม หรือคำที่มีความหมายแทนคำเดิมได้ แสดงว่าผู้อ่านมีความเข้าใจเรื่องได้ดีเพราะผู้อ่านจะต้องอ่านเนื้อเรื่องที่ ไม่สมบูรณ์ ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถหาคำที่ถูกตัดไปมาเติมให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับเรื่องเติมให้มากที่สุด วิธีการเติมคำของแบบทดสอบนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถ ความเคยชินหรือประสบการณ์ที่มีต่อเรื่องนั้นๆ ในการทดสอบแบบโคลซ ลักษณะของภาษาจะต้องมีความซ้ำซ้อน (redundancy) หมายถึงมีคำซ้ำพอฟที่ทำให้เจอได้ ยิ่งมีมากเท่าไร ผู้อ่านก็สามารถเดาคำ (guessing) แต่ละช่องได้แม่นยำมากขึ้นเท่านั้น ผู้อ่านจะใช้วิธีทำนายล่วงหน้า (prediction) จากคำ ประโยค และโครงสร้างหรือความหมายของภาษาที่ซ้ำซ้อนนี้ นอกจากนั้นความสามารถในการใช้ประโยชน์จากคำหรือข้อความในเนื้อเรื่อง (context clues) จะช่วยเสริมความเข้าใจในเรื่องนั้นได้มากยิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้อ่านไม่มีความคุ้นเคยกับลักษณะของ passage หรือ ถ้าข้อความไม่มีคำซ้ำซ้อนที่ยังพอจะเดาได้ ก็จะทำให้การทำข้อสอบแบบนี้ยากมากขึ้น จันทอรรถบรรพต¹ ได้แสดงแผนภูมิการเปรียบเทียบกระบวนการอ่านและกระบวนการของวิธีโคลซ ซึ่งสรุปว่า “การคิดและพยายามหาคำที่เหมาะสมมาเติมในช่องว่างของคำที่ขาดหายไปในวิธี โคลซ ก็เหมือนกับการพบคำใหม่ในสภาพการอ่านซึ่งผู้อ่านจะต้องคิด เสาะหาหรือหาความหมายที่เหมาะสมสัมพันธ์กับคำใหม่นี้ เหมือนกับการหาคำมาเติมในช่องว่างให้ได้ความเหมาะสมเช่นกัน”

¹ จันทอรรถบรรพต - การใช้วิธี “โคลซ” วัดความสามารถในการอ่าน วารสารครูศาสตร์ ฉบับที่ 5-8 สิงหาคม-พฤศจิกายน 2515

แผนภูมิเปรียบเทียบสภาพการอ่านและวิธีโคลซ

การสร้างโคลซ

วิธีการสร้างโคลซ ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวกมากกว่าข้อทดสอบแบบอื่น มีดังนี้คือ

1. เลือก passage ที่มีคำประมาณ 250–375 คำ ชนิดและลักษณะของ passage ที่เลือกขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการทดสอบและเนื้อหาวิชาที่จะทดสอบอะไร วิธีการโคลซใช้ได้กับ passage ทุกชนิด สมมติว่าผู้เขียนข้อทดสอบต้องการวัดความสามารถในการอ่านในหนังสือของผู้เรียน ก็เพียงแต่เลือกบทที่คิดว่าเหมาะสมและสร้างข้อทดสอบที่ดีจากหนังสือเล่มนี้ ลักษณะของ passage ต้องเป็นลักษณะแบบ self-contained¹ และ passage ต้องมีความยาวพอที่จะใช้ตัดคำได้ตามจุดประสงค์ของผู้ทดสอบว่าจะวัดอะไร จะตัดคำเท่าไร (แต่ไม่ควรเกิน 50 คำ) passage ที่เลือกควรมีเนื้อหาเป็นกลาง ไม่เน้นเนื้อหาเฉพาะเจาะจงในสาขาวิชาใด ๆ เกินไป เนื่องจากผู้ทำจะไม่ได้รับความยุติธรรมเพราะพื้นฐานและความรู้ของแต่ละคนในสาขาวิชาต่าง ๆ ไม่เท่ากัน การใช้ข้อทดสอบแบบโคลซ ที่เน้นเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชาจะได้ก็ต่อเมื่อใช้ทดสอบผู้ทำ

¹ หมายถึง passage ที่มีใจความสมบูรณ์ชัดเจนในตัวเอง ผู้อ่านไม่ต้องใช้ความรู้จากที่อื่นมาประกอบ

ที่มีประสบการณ์ในสาขาวิชานั้นๆ เท่ากัน เช่น ทดสอบความรู้เกี่ยวกับเรื่อง สรีระทางร่างกายกับ นิติแพทยเป็นต้น ข้อควรระวังในการเลือก passage คือไม่ควรเลือกในเรื่องที่คลุมเครือ หรือ ดึงความสนใจของผู้ทำออกจากเรื่องที่จะทดสอบ หรือเรื่องที่มีข้อขัดแย้งหรือเนื้อหาที่ผู้ทำอาจจะ ไม่เห็นด้วยเป็นอย่างมาก เช่น ด้านการเมือง อีกประการคือ passage ที่นำมาทำแบบทดสอบโคลซ ไม่ควรประกอบด้วยเนื้อหาที่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปแล้ว คือถึงไม่อ่านให้จบก็สามารถตอบได้

2. เมื่อเลือก passage ได้แล้ว ให้นำจำนวนคำทั้งหมดแล้วหารด้วยจำนวนคำที่คิดว่า จะตัดคำใน passage 40 คำ ให้หารด้วย 40 ได้เท่าไรให้ถือเอาจำนวนคำที่ได้มาเป็นหลักในการ ตัดคำ (deletion) เช่นคำใน passage มีทั้งหมด 320 คำ หารด้วย 40 ได้ผลลัพธ์เท่ากับ 8 เพราะฉะนั้น ให้ตัดคำออกทุกๆ คำที่ 8 หรือถ้ามีความยาวประมาณ 280 คำก็ต้องตัดทุกคำที่ 7 เหล่านี้เป็นต้น ช่องว่างที่เว้นสำหรับคำที่ถูกตัดต้องมีความยาวที่เท่ากัน (uniform length) โดยทั่วไป แล้วประโยคแรก หรือ 2-3 ประโยคแรก และประโยคสุดท้ายของ passage จะไม่มีการตัดคำ เพื่อให้ผู้อ่านมีโอกาสที่จะคุ้นเคยกับเรื่องที่จะดำเนินต่อไป การทำโคลซ ผู้สอนควรบอกผู้เรียนว่า ควรอ่านเรื่องทั้งหมดก่อนเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับ passage และรู้ความหมายของเรื่องก่อนที่จะ เติมคำ การตัดคำที่นิยมใช้มาก คือการตัดทุก ๆ คำที่ 5, 6 หรือ 7

Oller² ได้แยกวิธีการตัดคำของโคลซออกเป็น 2 วิธี คือ

- (1) fixed-ratio method คือการตัดคำทุก ๆ คำที่ 5, 6 หรือ 7
- (2) variable-ratio method การตัดคำวิธีนี้ ใช้วิธีเลือกตัดคำที่เป็น content words เช่น noun, verb หรือพวก function words เช่น preposition, conjunction เป็นต้น ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ทำโคลซว่าจะทดสอบเรื่องอะไรในตำแหน่งไหน

วิธีการใช้โคลซ

คำสั่งในการใช้ข้อทดสอบแบบโคลซ ต้องชัดเจนและสื่อความหมายได้ดี คำสั่งที่จะใช้ ต้องตรงกับของผู้เรียนด้วย ถ้าเป็นผู้เรียนระดับต้นๆ ก็อาจจะใช้วิธีอ่านให้ฟัง เน้นถึงวิธีที่ทำ หรือเขียนตัวอย่างลงบนกระดานด้วย สมมติว่าจะใช้แบบทดสอบโคลซทดสอบเด็กไทยเกี่ยวกับ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในเรื่องหนึ่ง คำสั่งอาจจะเป็นภาษาไทยก็ได้เพื่อให้ผู้ทำเกิด

² Oller, W. John Jr. *Language Tests at School : A Pragmatic Approach*, Longman Group Limited, 1979.

ความเข้าใจมากที่สุดว่าจะต้องทำอะไรอีกทั้งควรสนับสนุนให้ผู้ทำใช้วิธีการเอาโดยดูความหมายจากคำใกล้เคียงประกอบเมื่อคิดไม่ออก นอกจากนี้ต้องเติมให้ครบทุกช่องด้วย

วิธีการให้คะแนนโคลซ

ข้อทดสอบโคลซมีวิธีให้คะแนน 2 วิธี คือ

1. การให้คะแนนแก่คำตอบตรงตามคำที่ถูกตัดไป (exact word)
2. การให้คะแนนแก่คำที่ใกล้เคียงหรือคำที่ไปด้วยกันได้ (acceptable answer) ต้องเป็นคำที่เหมาะสมและไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป การพิจารณาคะแนนขึ้นอยู่กับผู้ตรวจว่าจะมีเกณฑ์อย่างไร โดยปกติแล้วจะไม่หักคะแนนคำที่สะกดผิด ถ้าคำๆ นั้นพอที่จะอ่านได้ แต่ถ้าทดสอบด้านไวยากรณ์ต้องสะกดถูกต้องเสมอ

จะเห็นว่าแบบที่ 1 เป็นการให้คะแนนที่สะดวกและง่ายสำหรับผู้ตรวจเพราะไม่ต้องมานั่งพิจารณาคำตอบอย่างนั้นจะให้ได้ไหมหรือจะต้องหักคะแนนเท่าไร ส่วนแบบที่ 2 ใช้เวลามากกว่าและต้องมีการตกลงให้ติระหว่างผู้ตรวจด้วยกัน คือต้องมีการเกณฑ์ว่าคำตอบลักษณะไหนสมควรให้คะแนนเท่าใด Oller¹ ได้ให้ความเห็นว่าแบบที่ 2 เหมาะสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 มากกว่าแบบที่ 1 เพราะการให้คะแนนขึ้นกับ context ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับข้อสอบแบบนี้

นอกจากจะใช้วัดความเข้าใจในด้านการอ่านแล้ว โคลซยังใช้เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับการฟังได้ ซึ่งจะแยกออกเป็นชนิดต่างๆ ได้ดังนี้คือ

1. Listening Cloze (open-ended)* ผู้สอบจะได้ฟังข้อทดสอบสองครั้ง ครั้งแรกเพียงแค่ฟัง ครั้งที่สองก็ฟังแบบเติมอีกแต่พอมาถึงคำที่ถูกตัดออกไป ผู้สอบจะได้ยินเสียงจากเทปว่า “number 1 blank” ผู้สอบจะต้องเติมคำที่คิดว่าหายไปในช่วงว่างนั้นลงในกระดาษคำตอบลักษณะของแบบทดสอบแบบนี้ ผู้สอบจะมีแต่กระดาษคำตอบที่จะต้องเติมคำ และได้ฟังเสียงจากเทปเท่านั้น

2. Listening Cloze (multiple choice format)* วิธีการเหมือนแบบแรก แต่ผู้สอบจะได้กระดาษคำตอบที่มีคำตอบให้เลือกตอบในแต่ละข้ออยู่ด้วย

¹ Oller, W. John Jr. *Language Test at School : A pragmatic Approach*, Longman Group limited, 1979.

* ตัวอย่างท้ายบท

Modified Cloze

เราได้พูดถึงแบบทดสอบโคลซมาตรฐาน (standard cloze) มาแล้ว คราวนี้จะพูดถึง modified cloze บ้าง modified cloze คือการเอาความคิดของแบบทดสอบแบบเลือกตอบ (multiple choice test) กับแบบทดสอบโคลซมารวมกัน ข้อแตกต่างที่มีคือ อย่างแรกสร้างง่ายกว่าอย่างหลัง หลักในการสร้างก็คือ เลือก passage ที่เหมาะสมกับความเข้าใจและความสามารถของผู้เรียน และจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาด้วย การตัดคำมีลักษณะเป็นอัตนัย (subjective) มากกว่าแบบ standard cloze David Harris' ได้ชี้ให้เห็นข้อเสียของวิธีนี้ว่าขัดต่อหลักของ standard cloze ซึ่งการตัดคำต้องเป็นแบบปรนัย (objective) นอกจากนี้ modified cloze ต้องมีตัวลวง (distractors) เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งตัวลวงนั้นมักจะมีประมาณ 3-5 ตัว เมื่อตัดคำแล้วก็มีคำถามท้าย passage ด้วย ซึ่งจะถามเกี่ยวกับเนื้อหาทั้งหมด

ถ้าจะพิจารณากันแล้ว แบบทดสอบโคลซนี้ให้ประโยชน์มากในด้านการเรียนการสอน เพราะ

1. ใช้วัดความสามารถในการอ่านได้อย่างเที่ยงตรง และเป็นข้อทดสอบที่เชื่อถือได้
2. เป็นทดสอบที่ง่ายต่อการสร้างและวิธีการให้คะแนนก็ไม่ยุ่งยาก
3. ใช้เป็นแบบฝึกหัดในด้านการฝึกฟัง เพื่อช่วยให้เป็นประโยชน์ในด้านความเข้าใจในการฟัง
4. ใช้เป็นแบบฝึกหัดเพื่อช่วยในการฝึกอ่านได้ผลดี เพราะวิธีการแบบโคลซ ช่วยเพิ่มความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่าน

แม้ว่าแบบทดสอบโคลซยังไม่เป็นที่แพร่หลายนัก ในประเทศไทย ผู้เขียนก็หวังว่าแบบทดสอบแบบนี้คงจะมีบทบาทในวงการศึกษาของเราในอนาคต

ภาคผนวก

แบบทดสอบโคลซแบบต่างๆ

Standard Cloze

Man has always made music. His (1) (voice) is a natural musical instrument. From (2) (early) times music in some form has (3) (always) been with him. Man made music (4) (with) his voice long before he ever (5) (created) a musical instrument like a guitar (6) (or) a flute. For thousands of years man's (7) (music) was the sound of his own (8) (voice) the sound of animals and the (9) (singing) of birds. There was also the (10) (sound) of streams, and other natural things (11) (around) him. Today composers write difficult music (12) (in) symbols that are learned by other people. (13) (A) performer can sing or play a (14) (song) that he has never heard before (15) (if) he has learned to read those symbols.

Modern transportation and communication inventions have (19) (made) possible the development of the metropolitan community, (17) (and) we would expect aviation likewise to (18) (have) some effect on it. Through the (19) (use) of the automobile, particularly, the customs (20) (and) attitudes of the large city have (21) (been) extended to the people in the (22) (surrounding) territory. Observers have noted that small (23) (towns) located near large cities have characteristics (24) (different) from those of the small towns (25) (located) more distantly. For instance small communities (26) (within) a wide radius of large urban (27) (centers) have lost a large part of (28) (their) former isolation and provincialism. We may (29) (expect) this radius to become even wider (30) (with) the development of aviation, particularly private aircraft.

¹ David Harris, SEAMEO Regional English Language Centre, Ninth Regional Seminar Singapore 23-27 July 1974.

² Oller, W. John Jr. Perkins, Kyle *Research in Language Testing* Newbury House Publishers, INC 1980.

Listening Cloze (open-ended)

DIRECTIONS : You Will hear three paragraphs. The first time just listen. The second time some of the words will be left out. For each "blank" write down the word you think is missing in the space provided.**

EXAMPLE : This is an example : Harry and Sarah work at the Bookstore. Sarah is the manager and Harry is a clerk.
This time try to write down the words to fill in the blanks.

(1) Harry and Sarah work at the_____

(2) Sarah_____ the manager, (3) and_____ is a clerk.

1. _____

2. _____

3. _____

The correct answers are (1) bookstore, (2) is and (3) Harry If you are not sure of the answeas, just guess.

DO NOT TURN THE PAGE UNTIL YOU ARE TOLD TO DO SO.

[texts for Listening Cloze, open-ended]

Passage A

(1) At the airport they *saw* a helicopter. (2) Neither Tom nor David nor Annabel had *ever* seen one close up before. (3) "It looks funny *without* wings," Annabel said. (4) "How long does it *take* you to fly downtown from here?" (5) Tom asked the *pilot*. (6) "Six minutes," he *answered*. (7) "Wow! By *car* it takes almost an hour," Tom said. (8) "And it *can* take even longer if there's lots of traffic," (9) his *father* added. (10) "I'd like to *go* for a ride more than anything," David said. (11) "I'm sorry," *said* the pilot, (12) "I *can't* take you downtown now, son. (13) We have a full *load*, (14) and everybody is in a *hurry* ." (15) Looking at his watch, he added, "We have to take *off* now. So long."

Listening Cloze (multiple-choice format)

.... **DIRECTIONS :** You will hear three short paragraphs. Each one will be read once; then it will be read a second time with some of the words left out. Try the example to see if you understand.

EXAMPLE: *Harry and Sarah work at the bookstore. Sarah is the manager and Harry is a clerk.*

Taped

Instructions

1. Harry and Sarah work at the_____

2. Sarah is the_____

3. and Harry is a_____

1. A. library

2. A. friend

3. A. jerk

B. bookstore

B. janitor

B. fellow

C. drugstore

C. manager

C. story

D. bar

D. owner

D. clerk

The correct choices are B for 1, C for 2, and D for 3. They work at the *bookstore*. Sarah is the *manager*, and Harry is a *clerk*.

....

DO NOT TURN THE PAGE UNTIL THE INSTRUCTOR TELLS YOU TO DO SO.

[Listening Cloze, multiple-choice format, student's answer sheet]

Name _____ Instructor _____

Course level _____ Section _____

DIRECTIONS: You will hear three short paragraphs. Each one will be read once: then it will be read a second time with some of the words left out. Try the example to see if you understand.

EXAMPLE:

1. A. library

2. A. friend

3. A. jerk

B. bookstore

B. janitor

B. fellow

C. drugstore

C. manager

C. story

D. bar

D. owner

D. clerk

The correct choices are B for 1, C for 2, and D for 3. They work at the *bookstore*. Sarah is the *manager*, and Harry is a *clerk*.

หนังสืออ้างอิงและอ่านประกอบเพิ่มเติม

- จันทร์ บุณบรรพต การใช้วิธี “โคลซ” วัดความสามารถในการอ่าน *วารสารครุศาสตร์* ปีที่ 2 ฉบับที่ 5-6 สิงหาคม-พฤศจิกายน 2515
- Aitken, G Denneth “Using Cloze Procedure as an Overall Language Proficiency Test” *TESOL Quarterly* Volume II, number 1 March, 1977
- Harris, P David *Testing English as a Second Language*, Mc Graw-Hill Book Company 1969
- . SEAMEO Regional English Language Centre : Ninth Regional Seminar, Singapore 23-27 July 1974.
- Heaton, J.B. *Writing English Language Tests*, Longman Handbooks for Language Teachers, 1975
- Jongsma, A Eugene *Cloze Instruction Research : a Second Look*, International Reading Association, New York, Delaware 1980
- Oller, W. John Jr. *Language Test at School : A Pragmatic Approach* Longman Group Limited 1979
- Oller, W. John Jr. Perkins, Kyle *Language in Education : Testing the Tests*, Newbury House Publishers, INC, Rowley, Massachusetts 1969
- . *Research in Language Testing*, Newbury House Publishers, INC 1980
- Proter, D. Modified Cloze Procedure : A more Valid Reading Comprehension Test, *English Language Teaching* Volume XXX, Number 2 January, 1976

การใช้ข้อทดสอบแบบโคลซ (Cloze) กับนักเรียนไทย ระดับมหาวิทยาลัยเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศ

ร.ศ. บัณฑิต สว่างวิโรต

กัญจน์วิภา ฤทธิประสาสน์

ที่มาของบทความนี้คือผลของการวิจัยเรื่องความเข้าใจในการอ่านของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิทยาศาสตร์จำนวน 162 คน ซึ่งเรียนวิชาภาษาอังกฤษบังคับตามหลักสูตร 6 หน่วยกิตจากที่กำหนดให้เรียนทั้งหมด 9 หน่วยกิต ผลของการทดสอบไม่เป็นที่น่าพอใจกล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของการทดสอบเท่ากับ 42.34 % ทั้งที่ความยากง่าย (readability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบอยู่ในระดับชั้น 6¹ ของนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ (native speakers of English) และเนื้อเรื่องของเครื่องมือที่ใช้ก็เป็นเรื่องพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ง่าย ๆ ซึ่งคาดว่านิสิตแขนงวิทยาศาสตร์ควรได้เรียนรู้มาแล้ว ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ว่าทำไมนิสิตแขนงวิทยาศาสตร์จึงไม่ได้รับความสำเร็จในการทดสอบความสามารถในการอ่านโดยใช้วิธี Cloze

หัวข้อที่จะนำมาวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

1. การใช้ข้อทดสอบหรือแบบฝึกหัดแบบ Cloze ในการสอนและวัดการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในระดับเตรียมอุดมศึกษา และในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ความสามารถในการทำข้อทดสอบแบบ Cloze เพื่อวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษขึ้นอยู่กับปัจจัยอะไรบ้าง

¹ หมายความว่าระดับความยากง่ายของเนื้อเรื่องที่นำมาทดสอบยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าชั้น high school ตามมาตรฐานของนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่

3. ควรสนับสนุนให้มีข้อทดสอบแบบ Cloze เพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหรือใช้เป็นแบบฝึกหัดเพื่อการเรียนการสอนในเรื่องของการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือไม่

4. ข้อสรุป และเสนอแนะ

1. การใช้ข้อทดสอบและแบบฝึกหัดแบบ Cloze ในการวัดการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในระดับเตรียมอุดมศึกษา และในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1 หนังสืออ่านในชั้นเรียนในระดับเตรียมอุดมศึกษา (มศ. 4-มศ. 5) ที่ผู้จัดทำอย่างมาเพื่อศึกษาข้อทดสอบหรือแบบฝึกหัดเพื่อความเข้าใจในการอ่านมีดังนี้

1.1.1 Daddy-Long-Legs ของ Jean Webster พิมพ์โดย Oxford University Press คศ. 1976 จำนวน 88 หน้า โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนมาแตร์เดอี ใช้เป็นหนังสืออ่านในชั้นเรียนของนักเรียนชั้น มศ. 4 มีข้อทดสอบชนิดต่าง ๆ ดังนี้

ก. ตอบคำถาม

ข. เติมประโยคให้สมบูรณ์จากใจความในเนื้อเรื่อง

ค. อภิปรายปากเปล่าก่อนเขียนคำตอบ

ง. แต่งประโยคจากคำที่ใช้

จ. เติมคำในช่องว่าง (ในข้อความที่ให้ แต่ไม่ใช่เป็นข้อทดสอบแบบ Cloze เพราะลบบคำไม่สม่ำเสมอ) คือลบบคำให้นักเรียนเติมตั้งแต่คำที่ 3,4,5,6,7 จนถึงคำที่ 13 และข้อทดสอบนี้ก็มีเพียง 1 ข้อในจำนวนข้อทดสอบ 24 ข้อ)

1.1.2 Watershipdown ของ Richard Adams พิมพ์โดย Oxford University Press ปี คศ. 1977 จำนวน 80 หน้า มีข้อทดสอบ 2 ประเภทสำหรับวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ก. ข้อทดสอบแบบอัตนัย ซึ่งประกอบด้วย ตอบคำถามเพียงหนึ่งประโยค เติมข้อความ (ให้เป็นประโยค) จากเนื้อเรื่องและมีหัวข้อให้นักเรียนอภิปรายก่อนเขียนคำตอบ

ข. ข้อทดสอบแบบปรนัยมีชนิดตัวเลือก จับคู่คำถาม กับคำตอบ จับคู่ตัวละครกับลักษณะนิสัย เติมคำในแต่ละช่องว่างหนึ่งคำจากคำที่ให้

ก. ข้อทดสอบแบบ Cloze มี 2 ข้อทดสอบ ลบคำให้เติมทุกคำที่ 5 ทั้งสองข้อความเพื่อทดสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน โดยให้อาใจความในเนื้อเรื่องมาเติม ข้อความที่หนึ่งลบออก 23 คำ อีกข้อความหนึ่งลบออก 32 คำ เมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์แล้วข้อทดสอบแบบ Cloze ซึ่งนำมาใช้เป็นแบบฝึกหัดมีเพียง 7.14 % คือ แบบฝึกหัดทั้งหมดมี 28 แบบฝึกหัด และมีแบบฝึกหัดแบบ Cloze เพียง 2 แบบฝึกหัด

1.1.3 Reading Comprehension ของเตรียมอุดมศึกษาแต่งโดย ผศ. เพิ่มสุข วิชาญวงศ์ พิมพ์โดยสำนักพิมพ์กรรพิกอร์ต พ.ศ. 2523 จำนวน 69 หน้า เป็นหนังสืออ่านซึ่งโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และโรงเรียนมัธยมสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้กับนักเรียนชั้น มศ. 4 มีแบบฝึกหัดชนิดเดียวคือแบบฝึกหัดแบบปรนัยชนิด 3 ตัวเลือกเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่าน ศัพท์ และโครงสร้าง หนังสือเล่มนี้ประกอบขึ้นด้วยเรื่องสั้น ๆ 20 เรื่อง ตอนท้ายของแต่ละเรื่องมีแบบฝึกหัด 3 แบบฝึกหัดเป็นแบบดังกล่าวกว้างขวาง

1.1.4 Contemporary Readings : An Advanced Comprehension ของ ดร. โอวาท นิตินันท์ประภาส พิมพ์ครั้งที่ 4 ปี ค.ศ. 1978 จำนวน 250 หน้า โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยใช้กับนักเรียนชั้น มศ. 5 ประกอบด้วยเรื่องสั้น ๆ 42 เรื่อง แต่ละเรื่องมีข้อทดสอบเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน ศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ ข้อทดสอบเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านจะเป็นข้อทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกเกือบทุกเรื่องข้อทดสอบส่วนน้อยจะเป็นแบบอัตนัยโดยให้ตอบคำถามสั้น ๆ หรือตามคำถามโดยมี Clue ให้เป็นคำตั้งแต่ 3 คำถึง 8 หรือ 10 คำ บางครั้งอาจจะอ้างถึงบรรทัดหรือประโยคที่จะต้องนำใจความมาตอบหรือมาแต่งเป็นประโยคคำตอบ ไม่มีข้อทดสอบหรือแบบฝึกหัดแบบ Cloze เลย

ส่วนแบบฝึกหัดหรือข้อทดสอบเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องศัพท์ และไวยากรณ์ จะเป็นแบบฝึกหัดแบบปรนัยให้เติมคำในแต่ละประโยคเป็นส่วนใหญ่ ในด้านไวยากรณ์เปลี่ยน Verb ให้ถูก Tense แต่งประโยคจากคำหรือวลีที่กำหนดให้

นอกจากนี้ยังมีข้อสอบเข้าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2509 ฉบับภาษาอังกฤษ ก.ข.

ข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2509

ข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย พ.ศ. 2514 ฉบับภาษาอังกฤษ ก, ข และ ก, ข, ค

ข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย พ.ศ. 2518 ฉบับภาษาอังกฤษ ก, ข และ ก, ข, ค

ข้อสอบ TOEFL ปี ค.ศ. 1969 และปี 1970

ทั้งหมดนี้ไม่มีข้อทดสอบแบบ Cloze เลย

อาจกล่าวได้ว่านักเรียนไทยในระดับ มศ. 4 และ มศ. 5 แทบจะไม่ได้มีการฝึกให้ทำข้อทดสอบแบบ Cloze เพราะจากการสุ่มตัวอย่างวิเคราะห์หนังสืออ่านเพื่อความเข้าใจ 4 เล่ม มีเพียง 1 เล่มที่มีข้อทดสอบแบบ Cloze

1.2 หนังสือ Foundation English I & II ของสถาบันภาษาซึ่งใช้เป็นวิชาอ่าน หนังสือ Foundation English I จำนวน 4 เล่ม พิมพ์ในปี 1980, 1981 จำนวน 153, 120, 80, 86 หน้าตามลำดับ ส่วน Foundation English II จำนวน 3 เล่ม พิมพ์ในปี 1979 โดยโรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวน 159, 169 และ 178 หน้าตามลำดับ แต่ละเล่มประกอบขึ้นด้วยเรื่องที่กำหนดให้อ่านซึ่งมีทั้งสั้นและยาว มีแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ ข้อทดสอบเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านมีแบบปรนัยชนิดมีตัวเลือก หรือจับคู่คำถามกับคำตอบ หรือเลือกคำที่ถูกต้องเติมลงในช่องว่างในประโยค หรือเติมลงใน diagram หรือแผนภูมิต่าง ๆ (Charts) คำถามประเภท True or False บางเรื่องก็มีข้อทดสอบแบบอัตนัยชนิดมีคำถามให้ตอบสั้น ๆ หรือตอบคำถามโดยมี Cloze ให้บ้าง หรือคำถามประเภท Reference Terms ต่าง ๆ นอกจากนี้ก็มีข้อทดสอบชนิดเติมประโยคหรือข้อความ หรือเติมเรื่องย่อให้ได้ใจความสมบูรณ์ ซึ่งไม่ใช่ข้อทดสอบแบบ Cloze แต่เป็นประเภทปรนัยชนิด Completion

สรุปได้ว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่จบวิชา FE I และ FE II จำนวน 6 หน่วยกิต ไม่มีประสบการณ์ทางด้านทำแบบฝึกหัดหรือข้อทดสอบชนิด Cloze เลย

2. ผลของการทดสอบความสามารถในการอ่านของนิสิตโดยใช้ Cloze Test เป็นเครื่องมือไม่เป็นที่พอใจอาจสรุปสาเหตุความล้มเหลวในการทำข้อทดสอบประเภทนี้ได้ดังนี้

2.1 นิสิตอาจไม่คุ้นกับการทดสอบแบบนี้ คือนิสิตไม่ได้รับการฝึกฝนในการอ่านโดยใช้แบบฝึกหัด Cloze มาก่อนหรืออย่างเพียงพอ

2.2 นิสิตอาจมีความรู้ในด้านคำศัพท์ (Vocabulary) ไม่กว้างขวางหรือดีพอ การเติม Content Words ต้องอาศัยความรู้กว้างขวางและแม่นยำในด้านคำศัพท์ด้วย

2.3 นิสิตอาจขาดความเข้าใจในเรื่องของ Paragraph Organization เช่น ไม่สามารถจับใจความสำคัญได้รวมทั้งใจความย่อยที่สนับสนุนใจความสำคัญ จึงขาดความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านพอที่จะเติมคำให้สมบูรณ์

2.4 นิธิอาจไม่รู้จักรากเหง้าความหมายของคำที่จะเติมจากเนื้อหาในประโยคใกล้เคียง หรือจากข้อความที่กล่าวมาก่อนหน้านั้นคือยังไม่รู้จักการใช้ Context Clue เป็นเครื่องช่วยในการอ่าน ดังนั้นจึงไม่สามารถหาเนื้อหาเรื่องจาก Topic หรือ Topic Sentence หรือคาดคะเนใจความต่อไปจากข้อความที่อ่านมาข้างต้นได้

2.5 นิธิอาจขาดความสังเกตในลักษณะของภาษาที่เรียกว่า Redundancy of Natural Language² คือหน่วยของภาษาซึ่งมีความหมายซ้ำกับหน่วยอื่น ซึ่งมีทั้งประเภท Semantic และ Syntactic เมื่อลบคำซ้ำออกผู้อ่านจะสามารถเติมคำซ้ำที่ลบออกโดยอาศัยความหมายของคำซ้ำที่ยังคงอยู่เติมคำให้ได้ความหมายสมบูรณ์ได้

3. การสนับสนุนให้มีการทดสอบแบบ Cloze หรือใช้แบบฝึกหัดแบบนี้เพื่อช่วยในการเรียนการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือไม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการสอนอ่านโดยใช้หลักการของ Cloze

1. การทดสอบแบบ Cloze เป็นการทดสอบที่กว้างครอบคลุมเนื้อหาและทักษะทุกด้านของภาษา (Integrative Test) ในขณะเดียวกัน ผู้ถูกทดสอบก็ต้องสามารถใช้ความรู้ทางด้านภาษาศาสตร์ในแง่ของหลักไวยากรณ์กับเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวกับด้านภาษาศาสตร์ เช่น ในด้านทางสังคมและวัฒนธรรม อีกประการหนึ่งการใช้แบบทดสอบ Cloze ที่ใช้หลักการลบทุกคำที่ nth (ทุก ๆ คำที่ 5, 6, 7) ก็เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะประเมินความสามารถของผู้ถูกทดสอบโดยเฉพาะ

² เช่น a. The man is reading a novel, he borrowed——— from the Library yesterday.

ผู้อ่านจะเห็นว่าคำตอบของข้อนี้ก็คือ 'it' ประการแรกเราทราบว่า กริยา borrowed ต้องการ direct object และการที่เราทราบว่าต้องเป็น third person singular pronoun 'it' ก็ เพราะมันแทนที่คำว่า 'a novel' ลักษณะเช่นนี้เรียกได้ว่า มีลักษณะของหน่วยคำซ้ำกับลักษณะโครงสร้างทางไวยากรณ์ของหน่วยคำที่มาก่อน (Syntactic Redundancy)

b. Her memory is very———, she hardly ever forgets what she has learned.

ผู้อ่านจะเห็นว่าคำตอบของข้อนี้อาจมีได้มากกว่า 1 คำตอบ แต่อย่างไรก็ตามจะต้องเป็นคำ adjective เพราะตามหลัง verb to be และ adverb 'very' แต่ความหมายของ adjective ตัวนี้ จะต้องขึ้นกับข้อความที่ตามมาทั้งหมดและหลังจากที่ได้อ่านข้อความที่ตามมาแล้ว ก็สามารถที่จะเติมช่องว่างข้างหน้านั้นได้ ลักษณะการซ้ำกันหรือสัมพันธ์กันในด้านความหมายของหน่วยคำต่าง ๆ นี้ เรียกได้ว่าเป็น Semantic Redundancy ดังนั้นคำตอบที่ถูกต้องของข้อนี้ก็อาจจะเป็น good, excellent, incredible, unique หรือว่า adj. ที่อ่อนทมิความหมายในทำนองเดียวกัน

เรื่องต่าง ๆ ของการใช้ภาษา เช่นแบบแผนหรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในทางไวยากรณ์หรือความสามารถในการอ่านในแต่ละชนิดของเนื้อหาเป็นต้น

2. Cloze Test ไม่ใช่เพียงแค่เป็นการเติมประโยคให้สมบูรณ์เท่านั้น แต่เป็นการวัดความเข้าใจในเนื้อเรื่องทั้งหมด เพราะว่า Cloze Items มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอยู่ในเนื้อเรื่อง

3. เป็นที่ยอมรับกันว่าการคิดคะแนนแบบ Cloze เป็นเครื่องชี้กำหนดที่ดีของสิ่งที่ต้องการจะวัดในการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ใช้เป็นมาตรฐานได้

4. คะแนนของ Cloze สามารถนำไปประเมินผลประสิทธิภาพของการเรียนการสอนได้

5. ได้มีการแสดงให้เห็นแล้วว่า เทคนิคแบบ Cloze สามารถใช้เป็นมาตรฐานที่ดีในการวัดความสามารถที่จะเข้าใจลักษณะของภาษาที่เรียกว่า Redundancy of Natural Language ได้

6. เป็นการกระตุ้นให้นิสิตนำทักษะในเรื่องต่าง ๆ ออกมาใช้เช่น Receptive และ Productive Skill ในเรื่องของคำศัพท์ และการ recall (ทวนความจำ) เรื่องทางด้านไวยากรณ์ต่าง ๆ

7. นักเรียนได้เรียนรู้ศัพท์ใหม่ ๆ จากเนื้อเรื่องครูจะอธิบายความหมายโดยอาศัยเนื้อเรื่อง

8. นักเรียนได้เรียนรู้โครงสร้างทางไวยากรณ์ในขณะที่เติมคำ

9. นักเรียนได้เรียนรู้คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน (Synonym) ซึ่งจะพบในเนื้อเรื่องและการเติมศัพท์บางคำครูอาจอนุญาตให้ใช้ synonym ได้

10. นักเรียนจะได้เรียนรู้วลี เช่น as a matter of fact ว่าเป็นวลีเฉพาะเพราะคำที่ลบออกอาจเป็น of นักเรียนจะรู้ว่าต้องเติมคำ of ได้คำเดียว จะใช้คำอื่นไม่ได้วลีประเภทนี้เหมาะในการนำมาสอนในชั้นเรียน

11. นักเรียนจะได้พบตัวอย่างทางภาษาอย่างกว้างขวาง ทำให้ต้องตัดสินใจเลือกคำที่ต้องเติมเกี่ยวกับศัพท์ และโครงสร้างของประโยค เป็นการฝึกการใช้ลักษณะต่าง ๆ ของภาษาครูอาจลบคำออกโดยตั้งใจเพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกสิ่งที่ต้องให้เรียนรู้ แต่การลบคำตามแบบ Cloze คือขีตฆ่าคำที่ Nth ทำให้เกิดตัวอย่างชนิดต่าง ๆ โดยไม่ตั้งใจ

12. นักเรียนได้มีโอกาสเรียน Rhetorical Devices และ Signals เช่น Markers of Exemplification, Contrast, Comparison เป็นต้น ซึ่งเหมาะกับการนำมาวิเคราะห์ปัญหาในการใช้ เป็นการส่งเสริมการโต้เถียง หรือการพุดระหว่างครูกับนักเรียนในชั้นเรียน

13. นักเรียนจะสนใจเรื่องตัวสะกด ถ้าเรียนโดยวิธี Cloze เหมาะสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ หรือภาษาที่ 2 ซึ่งยังไม่แม่นในเรื่องตัวสะกด นอกจากนี้ยังเหมาะกับนักเรียนไทยซึ่งชอบทำผิดในเรื่อง Derivatives และ Inflections

14. Cloze Procedure ใช้ได้กับการสอนทุกระดับตั้งแต่ชั้นต้นจนถึงชั้นสูง โดยเลือกเนื้อหาความให้เหมาะสม

15. Cloze Procedure เป็นวิธีการซึ่งครูสอนภาษาอังกฤษที่เป็น Non – Native Speaker ใช้ด้วยความมั่นใจ เพราะสะดวกต่อการเตรียม และเป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์ในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เพราะได้ฝึกใช้ส่วนประกอบต่าง ๆ ทางคันไวยากรณ์ของประโยค ที่เป็นส่วนสำคัญในการเรียนการใช้ภาษา

ข้อดีของ Cloze Test เมื่อเปรียบเทียบกับข้อทดสอบแบบมีตัวเลือกวัดความเข้าใจในการอ่าน (Multiple Choice Comprehension Question) และข้อสอบที่มีคำถามให้ตอบ (Question)

1. ในการสร้างข้อทดสอบแบบมีตัวเลือกวัดความเข้าใจ (Multiple Choice Comprehension) มีความเป็นอัตนัย (subjective) เกียวข้องมาก เพราะเป็นการยากที่ผู้ตั้งคำถามแต่ละคนจะมีความเห็นตรงกันในเรื่องที่จะตั้งจุด ๆ เดียวกันมาตั้งเป็นคำถาม นอกจากนี้เป็นการยากที่คนสองคนจะให้ความสำคัญต่อคำถามซึ่งเขาตั้งขึ้นบนจุดเดียวกันเท่า ๆ กัน เช่น ข้อความว่า The cat sat on the mat.

คนหนึ่งอาจถามว่า Where did the cat sit? – เป็นคำถามเฉพาะเรื่อง

อีกคนหนึ่งอาจถามว่า Do you think cats sit on the mats? – ซึ่งเป็นคำตอบที่มี
การขยายความ

อีกประการหนึ่ง ในการสร้างตัวลวง (Distractors) ข้อสอบแบบมีตัวเลือกมักเกี่ยวพันกับความเป็นอัตนัย คือใช้ความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้เขียนข้อทดสอบแต่ละคน เป็นหลักในการตั้งหรือเลือกข้อทดสอบมากกว่าที่จะพิจารณาหรือคำนึงถึงเนื้อหาและตัวผู้ถูกทดสอบ ต้องมีการทดลองข้อสอบและวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อตลอดจนแก้ไขข้อสอบ

2. เมื่อเปรียบเทียบ Cloze Test กับการตั้งคำถามในการตอบคำถามผู้ถูกทดสอบจะถูกจูงหรือนำโดยคำถาม คือผู้ถูกทดสอบจะอ่านคำถามก่อนแล้วจึงอ่านเรื่อง เพื่อดึงเอาข้อความที่ถูกถามนำไปตอบ ทั้งนี้เพราะคำถามจะบอกเขาว่าเขาควรเอาอะไรในเนื้อความไปตอบแต่ใน Cloze Test ผู้ถูกทดสอบจะทำแบบนั้นไม่ได้ เขาต้องมีความเข้าใจเนื้อความทั้งหมด (Global Comprehension) และเพิ่มความตามความสามารถของตน

3. ในการทำ Cloze Test นักเรียนต้องอ่านข้อความหลาย ๆ ครั้งจริง ๆ จึงทำข้อทดสอบได้ไม่เหมือนกับตอบคำถาม ซึ่งนักเรียนมักจะอ่านคำถามก่อน แล้วจึงหาคำตอบไม่ใช่อ่านก่อนแล้วจึงตอบ

4. ในการทำ Cloze Test ผู้อ่านต้องดูโครงสร้างของประโยคประกอบกับความหมายของคำเพื่อความเกี่ยวเนื่องกันในประโยค และในระหว่าง Passage ไม่ใช่ดูแค่เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งการอ่านวิธีนี้จำเป็นสำหรับนักเรียนในระดับกลางหรือระดับสูง

ข้อดีของ Cloze Procedure กับการสอนอ่านระดับสูงแก่ผู้อ่านที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา

นอกจาก Cloze Procedure จะเหมาะกับการสอนอ่านทุกระดับแล้ว ยังเป็นวิธีที่เหมาะสมอย่างยิ่งกับการสอนอ่านระดับสูง (Advanced) กับผู้อ่านที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา (Non – Native Reader)

Cloze Procedure จะแก้ปัญหาที่ผู้อ่านไม่สามารถอ่านโดยเลือกจับใจความสำคัญได้

สาเหตุ^๕บ่อนจาก

1. เมื่อเวลา Non-Native Reader อ่าน เขาจะต้องอ่านให้รู้จุดเล็กจุดน้อยทุกจุดของเรื่องที่อ่าน เนื่องจากกลัวอ่านข้ามใจความสำคัญของบทความที่กำลังอ่าน

2. Non-Native Reader มักจะเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้ Grammar-Translation Method ตัวอย่างเช่น นักเรียนไทยที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา การเรียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีนี้จะให้ความสำคัญกับคำทุก ๆ คำในประโยค ฉะนั้นจึงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่รู้ว่าควรเลือกจับใจความสำคัญตอนไหน หรืออ่านคร่าว ๆ ตอนที่ไม่สำคัญตอนไหนในบทความที่อ่านนั้น

Cloze Procedure จะแก้ปัญหา Inefficient Reading ในขั้นนี้ได้

นอกจากนั้น Goodman (1967)¹ ยังได้กล่าวไว้ว่าความสามารถคาดการณ์ล่วงหน้า จำเป็นต่อการอ่าน Cloze procedure เป็นวิธีที่จะช่วยฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้วิธีเดาอย่างมีหลัก ครูควรแนะนำให้เดาโดยใช้ความรู้ทางคำศัพท์ ไวยากรณ์ และสังคมวัฒนธรรม ไม่ใช่เดาตามบุญตามกรรม

4. ข้อเสนอแนะและสรุป

ควรสนับสนุนให้มีการเริ่มใช้หลักการของ Cloze ตั้งแต่มัธยมปลาย (Pre-University) เพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยในวิธีการของ Cloze และควรใช้หลักปฏิบัติดังต่อไปนี้

ก. ควรเลือกเรื่องที่จะอ่านในห้อง (Reading Texts) ที่เหมาะสมกับความรู้ทางคำภาษาอังกฤษในระดับนั้น ๆ ความสนใจของผู้เรียนและแขนงวิชาที่เลือก เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในบทเรียนมากขึ้น

ข. ให้นักเรียนได้มีโอกาสอ่านมากขึ้น เช่น เพิ่ม outside reading ที่มีเนื้อหาเบา ๆ ที่สอดคล้องกับความสนใจ และประสบการณ์ของนักเรียนและควรอยู่ในระดับที่ง่ายกว่า reading text ที่ใช้ในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ในการอ่านและความรู้ทั่วไปมากยิ่งขึ้น และมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์มากยิ่งขึ้นด้วย

ค. ในชั้นมัธยมปลายควรเริ่มสอนเกี่ยวกับ Paragraph Organization เช่น อธิบายความหมายของ Topic, Main Idea, Major and Supporting Details, Conclusion เหล่านี้เป็นต้น เพื่อเป็นพื้นฐานในการอ่านให้แก่ นักเรียน

ง. เพิ่มการสอนหรือมีแบบฝึกหัดในด้านศัพท์มากยิ่งขึ้น เช่น การสอนให้นักเรียนได้รู้จักการเดาความหมายของศัพท์จาก Context Clue แบบฝึกหัดเกี่ยวกับ Word Formation เช่น derivatives, compound nouns เป็นต้น

จ. แนะนำ Reading Strategies ต่าง ๆ ที่ช่วยในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เช่น การคาดการณ์ล่วงหน้าของ paragraph development โดยดูจาก Topic หรือ Topic Sentence หรือบางครั้งจาก final sentence ของ paragraph แรก ก่อนที่จะขึ้น paragraph ใหม่ นอกจากนี้

¹ Goodman, Kenneth S., "Reading : A psycholinguistic guessing game" *Journal of Reading Specialist* 5, 1967, pp. 126-135.

ควรเน้นการฝึกฝนและสังเกตการใช้ Reference Terms ต่าง ๆ เพื่อช่วยในการอ่านใจความที่ต่อเนื่องกัน

ฉ. ให้ความรู้เรื่อง Rhetorical Functions ต่าง ๆ ของประโยค และคำต่าง ๆ ใน paragraph เช่น definition, classification, comparison, contrast พร้อมทั้งให้นักเรียนได้พบเห็นและฝึกฝนมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับ Sentence Connectors ต่าง ๆ และ Markers ต่าง ๆ ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคและระหว่างเนื้อความแต่ละย่อหน้า

ช. ในการใช้ Cloze Procedure สอนการอ่านต้องเพิ่ม Information ให้มากพอที่จะให้นักเรียนมีโอกาสเอาได้ถูกต้อง วิธีที่จะให้นักเรียนเอาทำได้โดยใช้ขีดเท่าจำนวนอักษรที่ขาดไปหรือเพิ่มอักษรตัวแรกให้ แต่ถ้าคำนั้นขึ้นต้นด้วยสระ ไม่ต้องให้ เพราะสระมีเพียง 5 ตัว ซึ่งง่ายต่อการเอา ประโยคแรกไม่ควรลบคำใดออก เพื่อปูพื้นให้เป็นรากฐานความเข้าใจเนื้อเรื่องเพื่อประโยชน์ในการสอน ควรใช้ตัวเลขกำกับทุกบรรทัด

สรุป

Cloze Procedure ได้รับการพิสูจน์แล้วว่า เป็นวิธีที่มีประโยชน์สำหรับใช้สอนในชั้นที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 หรือภาษาต่างประเทศ เป็นวิธีที่นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งรวมลักษณะของภาษาทุกชนิด

Cloze Procedure จะสร้างความมั่นใจให้กับผู้อ่านซึ่งไม่ใช่เจ้าของภาษา ในอันที่จะพยายามเป็นนักอ่านที่เชี่ยวชาญ นอกจากนั้นวิธีนี้ยังเป็นวิธีที่สนุกคล้ายกับการเล่นที่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้สอนและผู้เรียนได้

หนังสืออ้างอิง

- Aitken Kenneth G., Using Cloze Procedure as an Overall Language Proficiency Test, *TESOL Quarterly*, Vol. II, No. 1, March 1977.
- Bloomer R.H., The Cloze Procedure as a Remedial Reading Exercise, *Journal of Developmental Reading*, 5 (1962)
- Cripwell Kenneth R. What is Cloze Test? how do I use it? Selections from *MET, Modern English Teacher*, Longman, 1978.

- Friedman M., *The Use of the Cloze Procedure for Improving the Reading Comprehension of Foreign Students at the University of Florida*, Dissertation Abstracts, 1964.
- Goodman Kenneth S., Reading: A Psycholinguistic Guessing Game, *Journal of Reading Specialist* 4, 1967.
- Oller John W. and Conrad, Christine A, "The Cloze Technique and ESL Proficiency., *Language Learning* 31 December, 1971
- Oller John W.Jo., *Language Tests at School* , Longman, 1979.
- Plaister Ted, Teaching Reading Comprehension to the Advanced Student Using the Cloze Procedure, *RELC Journal* Vol. 4 No. 2, December 1973.

แนะนำหนังสือ

หนังสือ Research in Language Testing (1980) โดย John W. Oller, Jr. และ Kyle Perkins เป็นบรรณาธิการแบ่งออกเป็น 7 ตอนด้วยกัน แต่ละตอนมีรายละเอียด 3-4 บท กล่าวถึงเฉพาะทักษะด้านใดด้านหนึ่ง การแบ่งเช่นนี้นับเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจจะมุ่งศึกษาทักษะใดทักษะหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ละตอนว่าด้วยเรื่องดังต่อไปนี้

- I. How Many Factors Are There in Second Language Skills ?
- II. Investigations of Listening Tasks.
- III. Investigations of Speaking Tasks.
- IV. Investigations of Reading Tasks.
- V. Investigations of Writing Tasks.
- VI. Native versus Nonnative Performance.
- VII. Measuring Factors Supposed to Contribute to Success in Second or Foreign Language Learning.

บางบทความกล่าวถึงสถานการณ์ในห้องเรียน บางบทความก็กล่าวถึงสภาพแวดล้อมในชีวิตจริง บางบทความเปรียบเทียบความสามารถ (Proficiency) ของภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง เพื่อดูว่าการเรียนรู้ภาษาแม่นั้นคล้ายคลึงกับกระบวนการเรียนรู้ภาษาหนึ่งเพิ่มหรือไม่ ในตอนท้ายของแต่ละตอนจะมีส่วนที่เรียกว่า “ปัญหาสำหรับการอภิปราย” ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจอภิปรายหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งให้กว้างขวางยิ่งขึ้นไปอีก

ตอน I How Many Factors Are There in Second Language Skills ?

ว่าด้วยเรื่องดังต่อไปนี้คือ จะอธิบายความแตกต่างของความสามารถในการใช้ภาษาในการทดสอบทางภาษาได้อย่างไร ความแตกต่างนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบใดบ้าง เป็นเพราะตัวแปร

ตัวใดตัวหนึ่งหรือหลายตัวเป็นสำคัญ หากมีตัวแปรหลายตัว เราจะสามารถแจ่มออกมาว่ามีอะไรบ้างโดยเทคนิคทางการทดสอบได้หรือไม่ และแบบทดสอบชนิดไหนให้ข้อมูลมากที่สุดในเรื่องความแตกต่างและเรื่องความสามารถในการใช้ภาษาของแต่ละบุคคล

Oller และ Hinofotis ในบทที่ 1 ได้เสนอสมมติฐานขึ้นมาสองอย่างโดยมีข้อมูลและตารางอย่างละเอียดพิสูจน์สมมติฐานดังกล่าว รวมถึงมาตรการที่เน้นเรื่องความเข้าใจในการฟัง โครงสร้างทางไวยากรณ์ การใช้ศัพท์ในการอ่าน ความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน ความคล่องในการพูด สำเนียง ความถูกต้องทางไวยากรณ์ในการพูด การใช้ศัพท์ในการพูด ความเข้าใจในการสนทนา ความสามารถในการเติมช่องว่างและการเขียนตามคำบอก เมื่อได้พิจารณาข้อมูลเหล่านี้แล้ว ความคิดที่ว่า ภาษาแยกเป็นไวยากรณ์ ศัพท์ และสัทศาสตร์นั้นไม่มีข้อมูลสนับสนุน

ในบทที่ 2 Scholz, Hendericks, Spurling Johnson และ Vandenburg ได้ใช้แบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ 22 แบบเพื่อวัดความสามารถทางภาษานั้นแบ่งแยกได้หรือไม่ บทความนี้ได้กล่าวถึงผู้ที่มีการทดสอบว่าเป็นใคร และขั้นตอนของวิธีที่ใช้ ต่อจากนั้นก็กล่าวถึงแต่ละทักษะที่นำมาทดสอบ ท้ายที่สุดก็เป็นผลของการทดสอบ ถึงแม้จะมีความไม่น่าเชื่อถืออยู่บ้างพอสมควรเนื่องจากตัวประกอบอีกหลายอย่างซึ่งควบคุมไม่ได้ ทักษะหนึ่งก็มีผลต่ออีกทักษะหนึ่งเสมอ อีกนัยหนึ่งก็คือ ความสามารถทางภาษาของคนเรานั้นเป็นหนึ่งเดียว แยกไม่ได้

ในบทที่ 3 Flahive ได้ตรวจสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของบททดสอบโอเคิวที่มีใช้โดยการพูด แบบทดสอบการอ่าน 3 ฉบับ และแบบทดสอบ TOEFL บทความนี้คล้ายๆ กับบทที่ 2 ในแง่ที่กล่าวถึงผู้ที่มีการทดสอบและผลลัพธ์เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม บทนี้มีรายละเอียดมากกว่าเกี่ยวกับบททดสอบที่ใช้ เวลาที่กำหนดให้ทำแบบทดสอบ และวิธีทำตารางคะแนน นอกจากนี้ ก็ยังมีภาคผนวกเป็นตัวอย่างคำถามในแบบทดสอบด้วย

บทที่ 4 ซึ่งเป็นบทสุดท้ายในตอนนี้น่าจะเข้าใจยาก เนื่องจากกล่าวถึงวิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ Hisama อธิบายถึงวิธีและแบบทดสอบที่เธอใช้ รวมทั้งกราฟ ตาราง ผลลัพธ์ และการอภิปรายผลจากการวิเคราะห์ เธอสรุปว่า ความแตกต่างของคะแนนจากการทดสอบอาจเนื่องมาจากประชากรในกลุ่มตัวอย่างมีน้อยเกินไป ความไม่น่าเชื่อถือของแบบทดสอบ อย่างไรก็ตาม บทนี้ก็ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ ความน่าเชื่อถือและความเที่ยงตรงที่มีต่อองค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษา

ตอน II Investigations of Listening Tasks

ว่าด้วยเรื่องบทบาทของการฟังที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการพูด อ่านและเขียนภาษาเป้าหมาย (Target Language) และควรจะฝึกทักษะใดก่อนหลังในห้องเรียนเป็นลำดับไป หรือควรฝึกไปพร้อมๆ กัน นอกจากนี้ ก็มีการอภิปรายด้วยว่า การตัดสินใจซึ่งขึ้นอยู่กับตัวบุคคลในเรื่องความสามารถในการฟังของผู้เรียนภาษาที่สองนั้น เป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือได้หรือไม่

บทที่ 5 Benson และ Hjeltner กล่าวว่าความเข้าใจในการฟังนั้นจำเป็นต้องมาก่อนในการติดต่อสื่อสาร ควรเริ่มต้นด้วยการฟัง ขั้นที่สองจึงควรรวมการฝึกพูด อ่านและเขียนไปพร้อมๆ กัน บทนี้ยังได้ยกหลักฐานประกอบมากมายที่สนับสนุนว่า การฟังช่วยความเข้าใจนั้นจำเป็นต่อการพัฒนาความรู้ในภาษาเป้าหมาย

บทที่ 6 ยกขึ้นกว่าบทที่แล้ว เพราะ Bachellor ได้เสนอมาตรการวัดประสิทธิภาพในการสื่อสาร (Scale of Communicative Effective หรือ SCE) ให้เป็นวิธีให้คะแนนแทนวิธีที่ใช้กันอยู่ เขาได้แสดงให้เห็นว่า โดยทั่วไปแล้ว SCE มีความน่าเชื่อถือได้เท่าๆ กับวิธีเดิม และข้อมูลของเขาก็ได้สนับสนุนการใช้ SCE สำหรับการประเมินผลทักษะการฟัง

ตอน III Investigations of Speaking Tasks

ในตอนนี้ มีการพิจารณาว่า ความสามารถในการพูดสามารถแบ่งแยกออกเป็นลักษณะย่อยๆ ได้อีกหรือไม่ และควรใช้ลักษณะอะไรในการตัดสินทักษะการพูด การออกเสียง การพูดคล่อง ศัพท์ ไวยากรณ์ ความน่าฟัง ความเป็นเจ้าของภาษา ความเข้าใจ และขั้นตอน การทดสอบการพูดอย่างไรจึงจะให้ข้อมูลมากที่สุดเกี่ยวกับเรื่องความแตกต่างของแต่ละคนในการพัฒนาต่างระดับกัน และควรใช้ผู้ตัดสินที่มีคุณสมบัติอย่างไรในการประเมินผล

ในบทที่ 7 Hendricks, Scholz, Spurling, Johnson และ Vandenburg ได้ตรวจสอบเทคนิคการทดสอบการพูดหลายเทคนิค นับเป็นบทความที่มีประโยชน์มากในการเรียนเปรียบเทียบ Foreign Service Institute Oral Interview (FSI) กับวิธีทดสอบที่ใช้กันอยู่สามแบบ ผู้เขียนได้บรรยายถึงการทดลองโดยกล่าวถึงผู้ที่มารับการทดสอบ ผู้สัมภาษณ์ ขั้นตอน และการให้คะแนน จากนั้นก็กล่าวถึงผลโดยใช้ตารางประกอบ และยังมีภาคผนวกอีกด้วย เป็นแบบทดสอบสัมภาษณ์ FSI การบรรยายเรื่องความสามารถ ตารางการเทียบคะแนน และหัวข้อการสัมภาษณ์

ผลการทดลองสนับสนุนว่า ความสามารถในการพูดภาษาหนึ่งภาษาใดนั้น ไม่อาจแยกแยะลงไปเป็นส่วนประกอบย่อยๆ อีกได้ ข้อมูลนี้สอดคล้องกับที่ Oller และ Hinofotis ว่าไว้ นั่นคือ ผู้ให้คะแนนที่ชำนาญ จะไม่แยกส่วนประกอบของทักษะในการพูดออกจากกัน (เช่นแยกเป็นความคล่อง ความเข้าใจ ไวยากรณ์ ศัพท์ และสำเนียง)

ในบทที่ 8 Mullen พยายามค้นหาว่า ผู้ตัดสินที่ทำงานโดยอิสระจะได้ข้อสรุปเหมือนกันหรือไม่ หรือถ้าทำเป็นคู่ จะเหมือนกับคู่อื่นหรือไม่ และเราควรคำนึงถึงแง่มุมอื่นๆ ไหม ถ้าแง่มุมเหล่านั้นทำให้ข้อมูลที่เรารับเข้าช้อน เธอได้กล่าวถึงผู้ที่มารับการทดสอบ ผู้ตัดสิน และขั้นตอนต่างๆ ในการทดสอบ มีตารางประกอบ และสรุปผลในตอนท้าย ผลปรากฏชัดเจนว่าการฟัง ไวยากรณ์ การออกเสียง และความถูกต้องนั้นต่างก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเท่าๆ กัน

ในบทที่ 9 Callaway กล่าวสนับสนุน Mullen เขาใช้ผู้ตัดสิน 2 กลุ่ม คือเจ้าของภาษาและครูที่มีประสบการณ์ในการประเมินผลผู้พูด ซึ่งไม่ใช่เจ้าของภาษาและที่มีภูมิหลังต่างกัน นอกจากนั้น ก็มีการศึกษาความสามารถของผู้ตัดสินในอันที่จะเดาภูมิหลังภาษาแม่ของผู้พูดด้วย Callaway อธิบายถึงวิธีทดสอบและอภิปรายถึงผลลัพธ์ที่ได้ มีตัวอย่าง 12 เรื่อง และแบบสอบถามที่ใช้ ผลปรากฏว่า ผู้ตัดสินจากทั้งสองกลุ่มสามารถกำหนดระดับความสามารถและภูมิหลังของผู้พูดได้

ตอน IV Investigation of Reading Tasks

ในตอนนี้ มีการสำรวจว่าการทดสอบแบบโคลซ เหมาะสมที่จะใช้เป็นแบบทดสอบในการจัดชั้นเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือไม่ เราจะใช้การทดสอบแบบโคลซแทนขั้นตอนที่ซับซ้อนกว่าและแพงกว่าซึ่งใช้กันอยู่ในมหาวิทยาลัยส่วนมากในปัจจุบันได้หรือไม่ ควรจะมีรูปแบบหรือเนื้อหาอย่างไร ท้ายที่สุด มีการกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแบบทดสอบภาษาอังกฤษต่างๆ ที่ใช้กับผู้ที่มีได้เป็นเจ้าของภาษา

Hinofotis ในบทที่ 10 และ Hinofotis กับ Snow ในบทที่ 11 ได้เสนอข้อมูลจากการศึกษาเรื่องการทดสอบแบบโคลซ ว่าการทดสอบแบบโคลซ และการให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องนั้นค่อนข้างดีมาก ในการวัดทักษะภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาที่สอง งานของเขาสนับสนุนการใช้การทดสอบแบบโคลซวัดความสามารถทางภาษา ทั้ง Hinofotis และ Snow ได้อธิบายถึงวิธีที่ใช้และผลลัพธ์ที่ได้ ทั้งสองเห็นว่า การทดสอบแบบโคลซโดยให้เขียนนับเป็นเครื่องมือที่น่าสนใจในการประเมินความสามารถในการใช้ภาษาทั้งหมดได้

ในบทที่ 12 Doer ทดสอบสมมติฐานที่ว่าคะแนนของผู้ทำแบบทดสอบนั้นแตกต่างกันไปแล้วแต่ผู้ทำแบบทดสอบเห็นด้วยกับเนื้อเรื่องที่ปรากฏในแบบทดสอบหรือไม่ หากเห็นด้วย คะแนนจะสูงกว่าไหม Doer กล่าวถึงผู้ที่มีการทดสอบ แบบทดสอบ และผลลัพธ์ นอกจากนั้น ก็มีภาคผนวกเป็นตัวอย่างคำถาม อย่างไรก็ตาม Doer พบว่าไม่มีความแตกต่างที่สำคัญแต่อย่างใดในเรื่องคะแนน ไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับเนื้อเรื่องนั้นๆ

ในบทที่ 13 Perkins และ Pharis ได้ใช้แบบทดสอบการอ่านมาตรฐานสองฉบับกับเจ้าของภาษา (Iowa Silent Reading Test และ McGraw Hill Reading Test) แบบทดสอบทั้งสองฉบับนี้มีค่าสหสัมพันธ์ใกล้เคียงกัน แต่แตกต่างจาก TOEFL Perkins และ Pharis เสนอวิธีและผลลัพธ์ในรูปตาราง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าสองแบบแรกนั้นยากเกินไปสำหรับผู้ที่มีการทดลอง

ตอน V Investigations of Writing Tasks

กล่าวถึงหลายๆ ในการวัดความสามารถในการเขียน ในบทที่ 14 Kaczmarek ได้รายงานการศึกษางานเขียน 2 ชั้นและวิธีให้คะแนน 2 แบบของงานแต่ละชั้น คือแบบอัตนัยในการประเมินผลความเรียงและเทคนิคการให้คะแนนแบบปรนัย Kaczmarek กล่าวถึงผู้ที่มีการทดสอบ แบบทดสอบ และตัวอย่างคำถามและคะแนนที่ได้ มีตารางมากมายที่แสดงว่า การให้คะแนนทั้งสองแบบที่ใช้กับความเรียงเดียวกันนี้มีอะไรบางอย่างเกี่ยวพันกัน

ในบทที่ 15 Mullen รายงานผลการศึกษาที่พิจารณาว่าถ้าให้ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองทำงานคู่กันจะเห็นพ้องต้องกันหรือไม่ในเรื่องระดับความสามารถในการเขียนของผู้เรียนซึ่งไม่ใช่เจ้าของภาษาและการตัดสินเช่นนั้นเชื่อถือได้หรือไม่เพียงไร Mullen กล่าวถึงสมมติฐานของเขา ขั้นตอน ผู้มีการทดสอบ และผู้ตัดสิน มีตารางแสดงผลลัพธ์ และภาคผนวกซึ่งเป็นแนวทางในการประเมินผลเรียงความ Mullen ชี้ให้เห็นว่าการประเมินผลเรียงความโดยการให้คะแนนโครงสร้างประโยค การวางโครงเรื่อง ปริมาณ และศัพท์แบบอัตนัยนั้น ควรให้เป็นคะแนนเรียงความทั้งเรื่อง ไม่ใช่แยกกันเป็นส่วนๆ

Flahive กับ Snow ในบทที่ 16 และ Evolve, Mamer กับ Lentz ในบทที่ 17 รายงานการประเมินผลแบบรวมๆ กับการให้คะแนนเป็นจุดย่อยๆ ทั้ง 2 บทกล่าวถึงวิธี และผลลัพธ์

Flahive และ Snow ได้วัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ผลลัพธ์ที่ได้แสดงว่าการให้คะแนนรวม ๆ นั้นบอกอะไรได้มากกว่าการให้เป็นจุดย่อย ๆ ซึ่งความข้อนี้ได้รับการสนับสนุนจาก Evolve, Mamer และ Lentz ที่พบว่า (ในตารางที่ 17-3 หน้า 181) การให้คะแนนรวม ๆ ให้ข้อมูลมากกว่าการวัดจุดย่อย ๆ ถึงหกเท่า

ตอน VI Native versus Nonnative Performance

กล่าวถึงความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของการเรียนรู้อำนาจภาษาโดยเจ้าของภาษาและผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา กล่าวคือ ผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจะพบว่ามีโครงสร้างบางอย่างในภาษาอังกฤษยากกว่าที่ผู้เป็นเจ้าของภาษาคิดหรือไม่

ในบทที่ 18 Fishman รวบรวมข้อมูลจากการเขียนตามคำบอกซึ่งทั้งผู้ที่เป็นเจ้าของภาษาและไม่ใช่อำนาจภาษาเป็นผู้เขียน เขาชี้แจงไว้ในตารางว่า ทั้งสองกลุ่มเห็นตรงกันว่าอะไรยาก อะไรง่าย ส่วน Carrel ในบทที่ 19 ใช้วิธีการหนึ่ง เธอทดสอบกับเด็กที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่หนึ่ง และผู้ใหญ่ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง งานที่กำหนดให้ทำก็คือ ให้ผู้เรียนตัดสินใจว่า ประโยคที่ให้มาบรรยายภาพนั้นบรรยายได้ถูกต้องหรือไม่ บางประโยคก็จำเป็นต้องเข้าใจว่ามีอะไรบางอย่างถูกละไว้ในฐานที่เข้าใจ เป็นต้นว่า ประโยคที่ว่า “ปีติประทุ” นั้น ผู้รับการทดสอบต้องสมมติก่อนหน้าได้ว่า ประตูนั้นเปิดอยู่ ผลลัพธ์แสดงว่า ทั้งสองกลุ่มทำผิดมากขึ้นเมื่อต้องมีการสมมติไว้ก่อน

ในบทที่ 20 Wilson ใช้วิธีการหนึ่ง เขาต้องการค้นคว้าว่าปัญหาทางด้านโครงสร้างประโยคชุดหนึ่งจะยากขึ้นหรือไม่สำหรับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา เขาใช้ชาวเวียดนามในการทดลอง ผลปรากฏว่า ทุกกลุ่มจัดลำดับความยากง่ายของข้อทดสอบเหมือนกัน กล่าวคือ แทบจะเป็นไปไม่ได้เลย ที่จะทำแบบทดสอบซึ่งจะแยกแยะกลุ่มภาษาใดออกมาได้ นอกจากนั้น ก็มีภาคผนวกเป็นตัวอย่างข้อสอบ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์หากเราต้องการสร้างแบบทดสอบเพื่อแยกแยะกลุ่มภาษา

ตอน VII Measuring Factors Supposed to Contribute to Success in Second or Foreign Language Learning

กล่าวถึงความถนัด ทักษะและตัวแปรอื่น ๆ เกี่ยวข้องกับระดับความสามารถในการใช้ภาษาที่สองอย่างไร

ในบทที่ 21 Clarke เปิดเผยถึงข้อมูลที่น่าสนใจว่า การทดสอบความถนัดไม่ใช่สิ่งที่จะทำนายได้อย่างแม่นยำว่า ผู้เรียนคนหนึ่งจะมีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมากน้อยเพียงไร

ในบทที่ 22 Murakami แสดงความสนใจเรื่องตัวแปรทางพฤติกรรม ประชากรและทัศนคติว่าอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลปรากฏว่า ทั้งคะแนนจากการทดสอบแบบโคลซ และคะแนนจากการเขียนตามคำบอกนั้นขึ้นอยู่กับสถานภาพของผู้เรียน นักศึกษาปริญญาโทจะทำได้ดีกว่านักศึกษาปริญญาตรี

ในบทที่ 23 Oller, Kyle, Perkins และ Murakami ได้สำรวจว่าองค์ประกอบใดบ้างมีความสัมพันธ์ สำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองสำหรับนักศึกษาต่างชาติที่เป็นผู้ใหญ่แล้วในสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาองค์ประกอบทั้งหมด 7 ตัวด้วยกัน

การค้นพบของพวกเขาขัดแย้งกับข้อสรุปดั้งเดิมที่เกี่ยวกับแรงจูงใจแบบสมบูรณ์ (Integrative Motivation) ซึ่งเป็นความปรารถนาที่จะเป็นเหมือนกับสมาชิกของชุมชนนั้น ๆ กับแรงจูงใจแบบต้องการภาษาเป็นเครื่องมือ (Instrumental Motivation) ซึ่งเป็นเพียงความปรารถนาที่จะเรียนภาษาเพื่อจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

ในบทสุดท้าย Johnson และ Kreig สำรวจการใช้การซ้ำซ้อนเป็นเครื่องมือผู้เรียนภาษาที่สอง ดัชนีความซ้ำซ้อนพิสูจน์ได้ว่า การซ้ำซ้อนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของความสามารถในการใช้ภาษา

จากหนังสือเล่มนี้ เราอาจสรุปได้ว่า การวิจัยทั้งหมดแสดงว่าทักษะต่าง ๆ ในภาษานั้นเกี่ยวข้องกัน ทั้งในแง่ของผู้เป็นเจ้าของภาษาและผู้ที่มีใช้เจ้าของภาษา หนังสือเล่มนี้สรุปความคิดดังกล่าวอย่างเข้มข้น และแบ่งออกเป็นตอน ๆ ตามทักษะ เราจึงเลือกอ่านได้ตามแต่ความสนใจ บางบทก็มีภาคผนวกเป็นตัวอย่างแบบทดสอบ รวมความว่า เป็นหนังสือที่น่าอ่านเล่มหนึ่งหากต้องการข้อพิสูจน์ว่า ทักษะต่าง ๆ ในภาษานั้นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ภามณี ขจรบุญ

อุบลรัตน์ เตังไตรรัตน์

หนังสือ Writing English Language Tests

โดย

เจบี ฮีตัน (J.B. Heaton) 1975

J.B. Heaton เขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐาน และวิธีการออกข้อทดสอบ ทั้งนี้ไม่ว่าจะพูดถึงเรื่องใดก็ตาม Heaton จะให้ตัวอย่างกำกับเอาไว้ อย่างละเอียด ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น สำหรับด้านเนื้อหา นั้น นอกจากหลักทั่วไปของการทดสอบ หนังสือเล่มนี้ยังกล่าวถึงวิธีการสร้างข้อทดสอบและหลักการเลือกวิธีการทดสอบเพื่อให้ทดสอบได้ตามวัตถุประสงค์ เพราะการทดสอบและการสอนนั้น สำหรับ Heaton แล้ว ไม่สามารถจะแยกจากกันได้ เป็นสิ่งที่ต้องพึ่งซึ่งกันและกัน

แม้ว่า Heaton จะแบ่งเนื้อหาออกเป็น 10 บทก็ตาม แต่ถ้าจะจัดเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ แล้ว จะเห็นได้ว่า มีเนื้อหาแยกเป็นสี่ตอนด้วยกัน คือในตอนที่ 1 (บทที่ 1 และ 2) เป็นบทอธิบายศัพท์เฉพาะ และแนะนำการทดสอบอย่างกว้าง ๆ ตอนที่ 2 (บทที่ 3-8) กล่าวถึงวิธีการทดสอบต่าง ๆ อย่างละเอียด ตอนที่ 3 (บทที่ 9-10) ว่าด้วยเรื่องประเภทของข้อทดสอบและสถิติ ตอนที่ 4 เป็นภาคผนวก

ตอนที่ 1 นั้น Heaton ได้ปูพื้นฐานความรู้ที่จำเป็น เพื่อผู้อ่านที่ไม่เคยมีความรู้ด้านการทดสอบมาก่อนจะได้เข้าใจเนื้อหาได้ถูกต้อง ในบทที่ 1 Heaton ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการทดสอบและการสอบว่าในระยะแรกนั้น จุดประสงค์ของการทดสอบก็เพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ แต่ในปัจจุบัน การทดสอบเป็นตัวกำหนดให้เกิดการสอนขึ้นและสิ่งที่จะทดสอบควรจะเป็นความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียน เช่น Rewrite each of the following sentences in another way but do not change the meaning ไม่ใช่การทดสอบเกี่ยวกับภาษาอย่างเช่น Analyze into clauses, stating the kind and function of each clause เป็นต้น

นอกจากนั้น Heaton ยังได้พูดถึงวิธีการทดสอบทักษะในการเรียนภาษาอย่างกว้าง ๆ ซึ่งได้แก่ การพูด การอ่าน การฟัง การเขียน การทดสอบองค์ประกอบของภาษา เช่น ศัพท์ ไวยากรณ์ เป็นต้น (Heaton จะกล่าวถึงเรื่องเหล่านี้โดยละเอียดในบทหลัง ๆ) นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงปัญหาในการสร้างข้อทดสอบ

สำหรับในบทที่ 2 Heaton ได้กล่าวถึงการทดสอบแบบปรนัย และแบบอัตนัยว่า ข้อทดสอบแบบปรนัยมีลักษณะที่ดูเหมือนว่าจะเป็นข้อสอบที่ง่ายกว่าข้อสอบแบบอัตนัย แต่ความจริงแล้วผู้ออกข้อสอบแบบปรนัยสามารถทำให้ข้อสอบมีความยากได้ตามที่ต้องการ นอกจากนี้ยังได้เปรียบเทียบให้เห็นข้อดีข้อเสียของวิธีการทดสอบทั้งสองแบบนี้ ตลอดจนอธิบายถึงลักษณะข้อสอบแบบมีคำตอบให้เลือก ซึ่งจัดว่าเป็นข้อทดสอบแบบปรนัยแบบหนึ่งว่ามีวิธีการสร้างคำถามคำตอบที่ถูกต้องและตรวจสอบอย่างไร

ในตอนที่ 2 Heaton ได้อธิบายการสร้างข้อทดสอบสำหรับการทดสอบการใช้หลักไวยากรณ์ ความเข้าใจในการอ่าน การพูด ความเข้าใจในการฟัง และการเขียนอย่างละเอียดเป็นบท ๆ ไปโดยกล่าวถึงลักษณะเนื้อหาของทักษะ การสร้างข้อทดสอบทักษะนั้น ๆ และข้อดีข้อเสียความเหมาะสมของข้อทดสอบกับทักษะ

เป็นต้นว่า ในบทที่ 7 เรื่องการทดสอบความเข้าใจในการอ่าน Heaton ได้กล่าวถึงลักษณะเนื้อหาของทักษะในการอ่านว่าอันที่จริง เราอาจกล่าวถึงทักษะที่เกี่ยวข้องกับการอ่านได้ว่าเป็นความสามารถที่จะจำตัวอักษร จำคำ รู้ความหมายของคำ เข้าใจความหมายของคำจากเงื่อนงำ (Clue) ที่อยู่ข้างเคียง หรือเงื่อนงำทางไวยากรณ์ เข้าใจประโยค เข้าใจข้อความที่ต่อเนื่องกันตามลำดับไปจนถึงความสามารถระดับที่ว่าอ่านแล้วสรุปได้ วิพากษ์ วิจัยได้

จากนั้น ก็กล่าวถึง การสร้างข้อทดสอบความเข้าใจในการอ่านโดยใช้วิธีจับคู่เลือก ถูกผิด เลือกคำตอบที่ถูก ให้เติมความ แบบโคลสซ ตลอดจนการทดสอบการอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้ใจความคร่าว ๆ (Skimming) การอ่านเพื่อหาข้อมูลบางอย่างโดยเฉพาะ (Scanning) และการหาอัตราความเร็วในการอ่าน

ตัวอย่าง ข้อดีข้อเสียของแบบทดสอบต่าง ๆ ทั้งกล่าวข้างต้นก็มีประกอบไว้ ทำให้เรามีความคิดที่จะคัดแปลงข้อทดสอบให้เหมาะสมกับการทดสอบทักษะในการอ่านในระดับต่าง ๆ ที่เราต้องการได้

ในตอนที่ 3 Heaton กล่าวถึงประเภทต่าง ๆ ของข้อทดสอบและคุณสมบัติของข้อสอบที่ดี เช่นความเที่ยงตรง ความน่าเชื่อถือ และความสามารถในการแจกแจง รวมทั้งข้อควรคำนึงในการใช้ข้อทดสอบแต่ละครั้ง เช่น เรื่องเวลา เรื่องกระดาษคำตอบ เป็นต้น

ในบทสุดท้าย เป็น เรื่องการตีความคะแนนที่ได้จากการทดสอบ เช่น การแจกแจงความถี่ของคะแนน พิสัย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น นอกจากนั้น ก็มีการวิเคราะห์ข้อสอบแต่ละข้อว่ามีความยากง่ายเป็นอย่างไร สามารถใช้แจกแจงความสามารถของผู้เข้าสอบได้เพียงไร

ในภาคผนวก ซึ่งจัดเป็นตอนที่ 4 นั้น Heaton ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง การเขียนตามคำบอก การแปล การย่อความ การเขียนสรุป และการทดสอบวรรณคดีไว้เล็กน้อย

ท้ายที่สุดของหนังสือเล่มนี้ Heaton ได้เสนอภาคปฏิบัติสำหรับผู้อ่านไว้ด้วย กล่าวคือ มีแบบฝึกหัดสำหรับแต่ละบทไว้ให้เราทดลองทำ และทดสอบความเข้าใจของเราหลังจากได้อ่านหนังสือของเขาแล้ว เช่นให้สร้างข้อทดสอบ หรือให้พิจารณาว่าข้อทดสอบที่ให้มานั้นมีข้อดีและข้อเสีย ควรแก้ไขอย่างไร เป็นต้น

จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า หนังสือ Writing English Language Tests โดย J.B. Heaton เล่มนี้ เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทดสอบภาษาอังกฤษครบครันเล่มหนึ่ง ทั้งยังน่าอ่านในแง่ที่ว่า ใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจมีตัวอย่างประกอบทุกขั้นตอน และมีภาคทดลองปฏิบัติด้วย

สุนันtha จตุรพิตร
อุบลรัตน์ เตังไตรรัตน์

Testing of English as a Second Language

โดย

David P. Harris 1969

ในส่วนที่เป็นบทนำของหนังสือเล่มนี้ผู้เขียนได้ระบุวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนแล้วว่าหนังสือเล่มนี้มุ่งที่จะช่วยให้ผู้สอนสามารถปรับปรุงวิธีการวัดผลของตนเอง ขณะเดียวกันก็สามารถที่จะประเมินข้อสอบมาตรฐานใด ๆ ก็ตามที่บังเอิญต้องใช้หรือต้องให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อสอบนั้น ๆ ได้ จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องมีเกณฑ์หรือมาตรฐานบางประการเป็นหลักยึด หนังสือเล่มนี้ได้เสนอเนื้อหาที่ครอบคลุมแทบจะทุกแง่มุมที่เกี่ยวกับกระบวนการวัดผล โดยเน้นจึงจัดเป็นหนังสือที่มีคุณค่ามากพอที่สมควรจะพิจารณาอ่านในรายละเอียด

เนื้อหาของหนังสือแบ่งออกเป็น 12 บทใหญ่ ใน 2 บทแรกผู้อ่านจะได้ทราบถึงวัตถุประสงค์และวิธีการวัดผลทางภาษาโดยทั่ว ๆ ไป พร้อมทั้งจะได้เห็นลักษณะสำคัญของการวัดผลใน 6 บทต่อมาผู้เขียนจะบรรยายถึงรายละเอียดของการวัดผลทักษะต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน การฟัง และองค์ประกอบที่สำคัญของภาษาอังกฤษ ซึ่งในช่วง 6 บทนี้นับเป็นหัวใจสำคัญของหนังสือ สำหรับในบทที่ 9 และ 10 นั้น ผู้เขียนได้เสนอแนะกระบวนการและขั้นตอนในการสร้างและเตรียมข้อสอบรวมทั้งการจัดสอบและใน 2 บทสุดท้าย ผู้อ่านจะได้เรียนรู้ถึงวิธีการคำนวณหาค่าทางสถิติบางประการที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลซึ่งมีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ผู้สอนประเมินข้อสอบและความสามารถของผู้สอบได้ถูกต้องและแม่นยำยิ่งขึ้น

ประเด็นใหญ่ของเนื้อหาในช่วงแรกคือลักษณะที่ดีของข้อสอบที่ดี กล่าวคือข้อสอบนั้นจะต้องมีความน่าเชื่อถือ (reliability) และความเที่ยงตรง (validity) เพราะคุณสมบัติของข้อสอบที่ดีจะต้องวัดได้อย่างเที่ยงตรงไม่ว่าจะนำข้อสอบนั้นมาใช้เมื่อไรก็ตาม แฮร์ริส ได้เสนอวิธีวัดความเที่ยงของข้อสอบไว้ว่า วิธีแรกอาจจะโดยการใช้อ้างอิงข้อสอบชุดเดียวกันให้ผู้สอบคนเดียวกันสอบ แต่

ทั้งช่วงเวลาให้ห่างกันสักพัก แต่วิธีนี้มีข้อเสียคือ ผู้สอบอาจใช้ความจำได้ วิธีที่สองอาจจะโดยการสร้างข้อสอบคู่ขนาน และวิธีที่สามโดยการให้สอบข้อสอบทั้งชุดก่อนแล้วจึงแยกข้อสอบทั้งชุดออกเป็น 2 ส่วน (อาจจะแยกตามเลขคู่คี่) แล้วให้สอบใหม่เราก็จะได้คะแนนมาเปรียบเทียบกันได้เป็นต้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับความเที่ยงตรงของข้อสอบนั้น แฮร์ริส อธิบายไว้ว่าสิ่งหนึ่งที่เราจะต้องถามตัวเองเมื่อเลือกหรือออกข้อสอบใด ๆ คือ เราต้องการวัดอะไร และข้อสอบนั้นจะวัดสิ่งที่เราต้องการได้ดีเพียงไร ตัวอย่างเช่นหากเราต้องการวัดความสามารถในการวิเคราะห์เสียงในภาษาอังกฤษ และคะแนนที่วัดได้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในทักษะที่เราต้องการวัด เราอาจจะกล่าวได้ว่า ข้อสอบนั้น ตรงกับวัตถุประสงค์ของเรา

นอกจากนี้แฮร์ริสยังมีความละเอียดลออพอที่จะรวมความสะดวกในการใช้ (practicality) ไว้เป็นคุณสมบัติของข้อสอบที่ดีอีกประการหนึ่งด้วย โดยให้เหตุผลว่าถึงแม้ข้อสอบนั้นจะมีความเที่ยงตรงสักปานใดก็ตาม ก็อาจจัดเป็นข้อสอบที่ไม่ดีได้ ทั้งนี้ด้วยข้อสอบอาจจะไม่สะดวกแก่การใช้หรือการตรวจหรืออาจต้องใช้ต้นทุนในการผลิตสูงจนเกินไปก็ได้ เป็นต้น

ข้อที่น่าสนใจของหนังสือเล่มนี้มีได้อยู่แต่เพียงครอบคลุมเนื้อหาได้ละเอียด หากแต่ยังจัดแบ่งเนื้อเรื่องได้เด่นชัด โดยแยกพูดถึงการวัดผลแต่ละทักษะเป็นบท ๆ ไป แต่ละบทสมบูรณ์ในตัวเอง โดยจะเริ่มด้วยการให้แนวทางรูปแบบของข้อสอบว่าในการวัดทักษะนั้น ๆ เราจะมีวิธีตั้งคำถามในรูปใดบ้าง เช่น จะเป็น multiple-choice ในลักษณะของ completion, sentence alternatives, sentence interpretation หรือในรูปของ supply type หรือการถามด้วยรูปภาพและอื่น ๆ เป็นต้น หลังจากนั้นก็จะเสนอข้อวิจารณ์ต่อลักษณะข้อสอบแบบนั้น ๆ ว่า มีข้อเสียตรงไหน และทุกครั้งก็จะมีข้อเสนอแนะให้ด้วย เพื่อผู้อ่านจะได้ใช้วิจารณ์ญาณเลือกใช้หรือดัดแปลงตามที่เห็นสมควร

แฮร์ริส พูดถึงข้อสอบที่วัดโครงสร้างทางไวยากรณ์ (grammatical structure) เป็นอันดับแรก รูปแบบของข้อสอบเท่าที่เสนอไว้ในบทที่ 3 จะมีลักษณะเป็น multiple-choice ในรูปของ completion เช่น

Mary (lives) (is living) (has lived) in New York since 1960.

หรือ Mary _____ in New York since 1960.

- a. lives
- b. is living
- c. has lived

หรือในรูปของ sentence alternatives โดยเขียน item ให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ทั้ง 3 ตัวเลือก แต่ใช้ tense ต่างกันเป็นต้น ลักษณะอีกแบบหนึ่งก็คือ sentence interpretation ได้แก่การหา pronoun reference เช่น He ในที่นี้ refer ถึงใครเป็นต้น ส่วนข้อสอบที่เป็น scrambled sentence นั้น ข้อสอบจะสลับคำในประโยคและให้ผู้สอบเรียงลำดับคำที่ถูกต้องเช่น

When _____ ?

- a. plan
- b. to go
- c. do
- d. you

แต่สำหรับวิธีนี้ แฮริส วิจารณ์ไว้ว่า จะเหมาะสมในฐานะที่เป็นแบบฝึกหัดหรือ informal test แต่หากเป็นระดับสูงขึ้นไป จะมีข้อจำกัดในตัวเองเช่นเราจะสร้าง item ที่มีความยากพอได้ไม่ ยากนัก เพราะโจทย์จะง่ายไป ครั้นจะให้ item ยาวและซับซ้อนขึ้นก็จะกลายเป็นการทดสอบ สติปัญญาไป

completion แบบ supply type ซึ่งเป็นลักษณะ fill-in exercise เป็นอีกลักษณะหนึ่ง ที่จะวัด โครงสร้างทางไวยากรณ์ได้ ในข้อสอบแบบนี้ ผู้สอบจะได้รับคำสั่ง ให้ทำประโยคให้ สมบูรณ์โดยใช้คำที่ให้ไว้ในวงเล็บในรูปที่ถูกต้อง ซึ่งวิธีนี้ก็เป็นวิธีที่ใช้กันอยู่แพร่หลาย

ในหัวข้อที่เกี่ยวกับคำแนะนำในการสร้าง item แฮริสแนะว่าภาษาที่ใช้ใน item ที่เป็น บทสนทนา ควรเป็นภาษาที่ใช้ในภาษาพูดจริง ๆ ไม่ใช่เป็นภาษาเขียน คำตอบควรเป็นคำตอบที่ พังทู่เป็นธรรมชาติ ตัวลวง (distractor) ก็ไม่ควรเป็นคำตอบที่เขียนให้ผิดไวยากรณ์ในเชิงภาษา เขียน เป็นต้น

ผู้อ่านที่สนใจการวัด auditory discrimination and comprehension จะหาอ่านได้ใน บทต่อมา วิธีหนึ่งก็คือ การให้ผู้อ่านเลือกว่า คำ หรือ เสียง ที่ได้ยินเป็นเสียงไหน โดยคำ ๆ นั้น อาจจะอยู่โดด ๆ หรือ อยู่ในบริบท (context) ก็ได้ และบางครั้งคำตอบที่ให้เลือกอาจจะมา

ในรูปของรูปภาพก็ได้ เช่นเมื่อ ได้ยินว่า 'It was a large ship.' ก็ต้องเลือกรูปเรือไม่ใช่รูปเกาะ เป็นต้น ส่วนการวัด ความเข้าใจ อาจจะเริ่มจากชั้นง่าย ๆ โดยการให้ทำตามคำสั่งที่ได้ยิน หรือ ผู้สอบอาจจะได้ยินคำถามสั้น ๆ และต้องเลือกคำตอบที่สัมพันธ์กับคำถามนั้น อีกวิธีหนึ่งที่ใช้กัน ก็คือ ผู้สอบจะได้ยินคำบรรยายสั้น ๆ และจะต้องเลือกภาพที่ตรงกับคำบรรยายนั้น แต่การใช้ภาพ ก็มีข้อเสียตรงที่อาจจะวัดให้ชัดเจนได้ยากในกรณีที่โจทย์ยากและซับซ้อน บางครั้งตัวลวงก็อาจจะ กลายเป็นคำตอบที่ใช้ได้ อีกประการหนึ่งนั้นการทดสอบด้วยภาพเช่นนี้จะทำได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น ในระดับสูงขึ้นไปวิธีการนี้จะใช้ได้ยาก และประการสุดท้ายการทำข้อสอบลักษณะนี้จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและเสียเวลามาก

ลักษณะการวัดผลอีกอย่างคือ ข้อสอบจะมาในรูปสนทนาของคน 2 คน และจะมีเสียงที่ 3 ถามเกี่ยวกับบทสนทนานั้น และในขั้นที่สูงขึ้นไปนั้นจะวัดความเข้าใจโดยการให้ฟัง การบรรยาย

แฮริสให้ข้อแนะนำในการเขียน item การวัดผลการฟังไว้ว่า ทั้งคำถามและคำตอบควร เป็นภาษาพูดให้มากที่สุด ศัพท์ที่ใช้ควรเป็นศัพท์ที่ใช้บ่อย เพราะเรากำลังวัดความเข้าใจประโยค หรือเนื้อเรื่องทั้งหมดไม่ได้วัดศัพท์คำตอบที่ให้เลือกก็ควรจะสั้น และท้ายสุด แต่ละประโยคที่อยู่ในเนื้อเรื่องที่ผู้สอบจะได้ยิน ควรมีความสัมพันธ์กันไม่ใช่เจตนาใส่มาเพื่อลวงหรือหลอกลวง สนใจของผู้ฟัง เป็นต้น

บทที่นับว่าน่าสนใจอีกบทคือบทที่ 5 อันว่าด้วยการวัดศัพท์โดยเฉพาะ ข้อสอบลักษณะ เก่าที่ถามเรื่องศัพท์ จะมาในรูปของการให้ศัพท์มาและให้เลือกคำจำกัดความหรือไม่ก็ในทางกลับ กันให้คำจำกัดความมา และให้เลือกว่าตรงกับศัพท์ข้อใด แต่วิธีดังกล่าวนี้เมื่อนำมาเปรียบกับวิธี completion (multiple-choice) หรือ วิธี paraphrase (multiple-choice) แล้ว มีวิธีหลังนี้จะดีกว่าด้วยเหตุผลที่ว่าผู้สอบจะมีโอกาสเห็นคำนั้นเมื่ออยู่ในประโยคเลย เช่น

The old woman was too _____ to push open the heavy door.

a. feeble	c. deaf
b. sincere	d. harsh

หรือ John was astounded to hear her answer.

a. greatly amused	c. greatly surprised
b. greatly relieved	d. greatly angered

แฮร์ริสยังได้แนะวิธีสร้าง item อีกด้วย เช่น คำจำกัดความควรจะใช้ภาษาง่ายๆ หรือ ศัพท์ที่ให้มาเลือกควรอยู่ในระดับความยากง่ายพอกัน หรือหากเป็นไปได้ควรอยู่ใน area เดียวกัน เพื่อป้องกันการเผลอของผู้สอบ ตัวเลือกที่ให้อย่างควรระวังเรื่องตัวสะกดเพื่อไม่ให้ผู้สอบไขว้เขวและ ควรมีความยาวระดับเดียวกันด้วย

บทที่นับว่าสำคัญที่สุดสำหรับผู้สอนการอ่านทั้งหลายน่าจะได้แก่บทที่ว่าด้วยการวัดผล ความเข้าใจในการอ่าน แฮร์ริสเริ่มด้วยการกล่าวถึงความสามารถที่จำเป็นในการอ่าน เป็นต้นว่า ต้องเข้าใจคำ (lexical items) และโครงสร้างของภาษา รวมทั้งสัญลักษณ์ในการเขียนต่าง ๆ เช่น เครื่องหมายวรรคตอน การใช้ตัวเอนตัวหนาและอื่น ๆ นอกจากนั้นยังจะต้องเข้าใจความคิด หลักและวัตถุประสงค์ของผู้เขียนอีกด้วย เมื่ออ่านจบแล้วควรจะสามารถสรุปความคิดของผู้เขียนได้ ความสามารถเข้าถึงน้ำเสียง และลีลาการเขียนก็มีความสำคัญในการอ่านไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน

ในการเลือกเรื่องที่จะมาทำเป็นข้อสอบนั้น ควรจะต้องคำนึงถึงความยาวและเนื้อเรื่องเช่น ควรเป็นเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายที่ผู้สอบจะฟังเข้าใจได้ เรื่องควรจะชัดและแจ่มแจ้งพอที่จะเข้าใจได้ โดยไม่ต้องอาศัยความรู้ภายนอกมาประกอบ ขณะเดียวกันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องที่รู้กันแพร่หลายมากถึงขั้น ที่ว่าไม่ต้องอ่านก็ตอบคำถามได้ ตัวแปรที่ควรคำนึงถึงอีกอย่างก็คือ ลีลา และการดำเนินเรื่อง เรื่องที่พูดถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งชัดแจ้งและตรงไปตรงมาจนเกินไปอาจจะไม่เหมาะสมในแง่ที่จะเป็นข้อสอบ และทำให้เกิดสิ่งคำถามได้ยากด้วย ลีลาที่เหมาะสมน่าจะเป็นเรื่องหรือเหตุการณ์ ที่มีลำดับขั้นตอนของเวลา หรือเป็นเรื่องที่เปรียบเทียบหรือเปรียบเทียบต่างสิ่งของ คนหรือเหตุการณ์ หรืออาจจะเป็นเรื่องที่แสดงทัศนคติและความคิดเห็นของผู้เขียนเรื่องเอง เกณฑ์ประการสุดท้ายก็คือให้ดูที่ภาษา เนื้อเรื่องไม่ควรจะเต็มไปด้วยศัพท์ที่ยากจนเกินไป หรือโครงสร้างประโยคที่ซับซ้อนจนเกินไป ฉะนั้นก่อนนำมาใช้อาจจำเป็นต้องคัดแปลงภาษาก่อน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะทำให้ง่ายจนกระทั่งข้อสอบไม่สามารถแยกได้ระหว่างคนเก่งและคนไม่เก่ง

สิ่งที่แฮร์ริสเน้นมากก็คือในการเขียน item ศัพท์และโครงสร้างภาษาของโจทย์ไม่ควร จะซับซ้อนเกินไป เพราะหน้าที่ของผู้สอบคือตีความเนื้อเรื่องที่อ่าน มิใช่มีการะกับการตีความ คำถามอีก นอกจากนั้นตัวคำถามส่วนที่เป็น stem ควรจะเป็นส่วนที่รวมคำถามไว้ *ไม่ใช้* มีลักษณะ ของคำถามที่ไม่ดี ดังต่อไปนี้

John

- A. obviously liked what he heard.
- B. became angry upon hearing Mary's words.

.....

หากจะเป็น item ที่นี้อาจจะต้องเขียนใหม่เป็น

It was clear from John's reactions to Mary's speech that he

- A. agreed completely with what she had said.
- B. found her remark highly insulting.

.....

หนึ่งในการเลือกคำตอบว่าข้อไหนถูกต้องจะต้องอาศัยความเข้าใจจากการอ่านและตีความเนื้อเรื่อง ไม่ใช่ผู้สอบเลือกได้ถูกเพียงเพราะผู้ออกข้อสอบใช้คำเดียวกันกับที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง หรือ เพียงเพราะตัวลงข้ออื่น ๆ ขัดแย้งกับข้อที่ถูกจนเห็นได้ชัดเจนว่าผิด หรือเป็นเพราะอาศัยความรู้ข้างนอกมาตอบไม่ต้องอ่านเรื่องเลยเป็นต้น

เมื่อกล่าวถึงการวัดผลการเขียนนั้น แฮริสได้สรุปว่าองค์ประกอบสำคัญที่จะต้องใส่ใจในการตรวจการเขียนก็คือ จะต้องพิจารณาที่เนื้อหา การลำดับความคิด ไวยากรณ์ สลึงา การเลือกใช้คำ และองค์ประกอบอื่นๆ เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ลักษณะการวัดผลจะแบ่งออกเป็น 2 แนวคือ เป็นแบบให้เขียนเรียงความ และการทดสอบแบบปรนัย แฮริสเองไม่ได้ตัดสินลงไปว่าแบบใดดีที่สุด แต่ได้เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของทั้ง 2 แบบให้เราดูโดยให้ข้อคิดเห็นว่าการวัดโดยให้ผู้สอบลงมือเขียนจริง ๆ นั้น มีข้อดีตรงที่ผู้สอบต้องคิดและเขียนจริง ๆ อันจะเป็นแรงจูงใจให้ผู้สอบปรับปรุงการเขียนของตนเอง และที่สำคัญก็คือ การออกข้อสอบทำได้ง่ายกว่า แต่ในขณะเดียวกันก็มีข้อโจมตีได้ว่าการวัดเช่นนี้จะวัดได้ไม่เที่ยงตรงเพราะผู้สอบอาจจะถนัดเขียนเกี่ยวกับหัวข้อหนึ่งมากกว่าอีกหัวข้อหนึ่งก็เป็นได้ และในการเขียนข้อสอบอาจจะเลียงจุดอ่อนของตัวเองได้ และแม้จะออกข้อสอบง่ายแต่การตรวจก็กินเวลานาน ฉะนั้นทางออกที่ดีน่าจะเป็นวัดรวมทั้ง 2 แบบ แต่หากจะคำนึงในแง่ความสะดวกในการตรวจแล้วการทดสอบแบบปรนัย (objective test) ก็น่าจะเป็นทางออกที่ดีกว่า

รูปแบบต่าง ๆ ของการทดสอบแบบปรนัยเท่าที่เสนอไว้ในบทจะมีแบบ error recognition คือผู้สอบจะต้องหาว่า part ไตในประโยคที่ผิด แต่วิธีนี้ได้รับการวิจารณ์ว่า ถึงแม้จะหาพบว่าผิดตรงไหน แต่ข้อสอบประเภทนี้ไม่ได้พิสูจน์ความสามารถในการแก้ส่วนที่ผิดนั้น อีกประการหนึ่งผู้สอบอาจจะตอบถูกด้วยความบังเอิญก็เป็นได้ ฉะนั้น หากจะให้สมบูรณ์ข้อสอบประเภทนี้อาจจะต้องมีควบคู่ไปกับข้อสอบประเภท Sentence completion ซึ่งผู้สอบจะต้องเลือกจากตัวเลือกที่ให้มาเติมให้ประโยคสมบูรณ์ในแง่ของไวยากรณ์และความหมายและน้ำเสียง ซึ่งจะเป็นการตรวจสอบความรอบรู้ในด้านลีลาการเขียนได้ หรือไม่ก็ให้ควบคู่ไปกับข้อสอบประเภท Sentence correction โดยในข้อสอบลักษณะนี้ผู้สอบจะต้องเลือก (จากตัวเลือกที่ให้) ส่วนที่เขียนเรียบเรียงใหม่แล้วที่มีความหมายตรงกับส่วนที่ขีดเส้นใต้ไว้ในคำถามเป็นต้น สำหรับการวัดการรวบรวมลำดับความคิดนั้น อาจจะออกมาในรูปการเรียงลำดับก่อน/หลังของประโยค เรื่องเครื่องหมายวรรคตอนก็อาจจะวัดได้ในลักษณะทดสอบแบบปรนัยเช่นกันโดยถามว่าตรงไหน (ที่โจทย์ระบุไว้) ควรใช้เครื่องหมายอะไร เป็นต้น ในตอนท้ายผู้เขียนยังได้เสนอแนะวิธีเตรียมข้อสอบและการตรวจให้คะแนนไว้ด้วยเพื่อที่การวัดผลจะได้เป็นไปอย่างเที่ยงธรรมที่สุด

ทักษะที่แฮริสยอมรับว่าวัดได้ยากที่สุดก็คือ Oral production เช่นเดียวกับการเขียนซึ่งต้องประกอบด้วยความสามารถหลาย ๆ ทาง ในการวัดทักษะการอ่านออกเสียงก็ต้องพิจารณาองค์ประกอบเหล่านี้ไปด้วย กล่าวคือ การออกเสียงไวยากรณ์ ศัพท์ ความคล่อง และความเข้าใจ วิธีหนึ่งที่ใช้วัด Oral production ก็คือ การสัมภาษณ์ ซึ่งผู้สอบต้องมีสูตรการให้คะแนนของตัวเองอยู่แล้วว่าจะพิจารณาให้คะแนนตรงส่วนไหนอย่างไร

วิธีอื่น ๆ ที่แฮริสเสนอไว้เช่นกันก็คือ การให้ผู้สอบอ่าน โดยผู้สอบกำหนดไว้ว่าจะเน้นเรื่องใด เป็นต้นว่า การออกเสียงสระหรือพยัญชนะ หรือการออกเสียงหนักเบา นอกจากนี้ยังมีวิธีอื่น ๆ ได้แก่การให้ผู้สอบเปลี่ยนแปลงรูปประโยค (เช่นจากบอกเล่าเป็นปฏิเสธ) การให้ผู้สอบแต่งประโยคโดยให้สถานการณ์มาและการให้ผู้สอบบรรยายภาพ เป็นต้น

เท่าที่กล่าวมานับเป็นการเล่าอย่างคร่าว ๆ ถึงวิธีการและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของแฮริส ในส่วนที่เกี่ยวกับการวัดทักษะต่าง ๆ ผู้ที่สนใจรายละเอียดเรื่องใดบทใดน่าจะได้อ่านจากต้นฉบับเต็มในหนังสือเล่มนี้เองจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

เพื่อที่จะให้หนังสือสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในแง่เนื้อหา ในบทที่ 9 แฮริส จึงได้กล่าวถึงขั้นตอนของการสร้างข้อสอบ ว่าควรมีการเตรียมการอย่างรอบ้างโดยแบ่งเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ถึง 6 ขั้นตอน ได้แก่วางแผน เตรียมคำถามและคำสั่ง ตรวจสอบและแก้ไขเรียบเรียง ลอง pretest และวิเคราะห์ผลรวมข้อสอบครั้งสุดท้าย และจัดพิมพ์ ในบทที่ 10 ก็พูดถึงวิธีการเตรียมการจัดสอบ

ที่น่าสนใจก็คือ แฮริส ให้ความสำคัญกับการตีความและการใช้ผลสอบมากดังจะเห็นได้ว่า ในบทที่ 11 เราจะได้ทราบถึงความสำคัญของการตีความคะแนนและการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง (measures of central tendency) ความสำคัญและการหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Ranks) และคะแนนมาตรฐาน (Standard scores) เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนก็ได้ให้กำลังใจมากกว่าไม่ใช่เรื่องเลือบ่ากว่าแรง แม้ผู้ที่เป็นไม้เบื่อไม้เมากับคณิตศาสตร์มากที่สุดก็ยังไม่อาจเข้าใจและทำได้ และเพื่อให้เรื่องง่ายเข้าใจในบทที่ 12 จึงได้เสนอสถิติพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการวัดผล เช่นการหาค่าความถี่ การหาคะแนนเฉลี่ย และอื่น ๆ

โดยสรุปแล้วหนังสือเล่มนี้จัดเป็นหนังสือที่ให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการวัดผลภาษาอังกฤษที่สมบูรณ์มากที่สุดเล่มหนึ่ง ผู้อ่านมีโอกาสดูจะได้ทำความเข้าใจกับรูปแบบต่าง ๆ ของข้อสอบ พร้อมทั้งรู้ข้อดีข้อเสีย ข้อจำกัดของแต่ละรูปแบบนั้น อย่างน้อยที่สุดก็ได้ความคิดว่าควรจะวัดที่จุดใดบ้างในทักษะและองค์ประกอบส่วนนั้น ๆ และประโยชน์ในขั้นสูงสุดก็คือสามารถสร้างข้อสอบที่ได้มาตรฐานเพื่อประเมินความสามารถของผู้สอบในทักษะส่วนนั้นได้ ผู้ที่สอนหนังสือคงจะเล็งเห็นว่าออกข้อสอบนี้ไม่ได้ และผู้ที่จะสามารถออกข้อสอบให้ได้ก็คงจะพลาดหนังสือเล่มนี้ไม่ได้อีกเช่นกัน

เสาวภา จิรพัฒนาพงษ์

Language Test At School

โดย

John W. Oller Jr. 1979

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือเกี่ยวกับการทดสอบและวัดผลทางภาษาที่สมบูรณ์แบบเล่มหนึ่ง ชื่อของ Dr. Oller ย่อมเป็นที่ยอมรับและรู้จักกันดีในหมู่นักวัดผลทางภาษา เพราะได้เขียนหนังสือหลายเล่มที่เกี่ยวกับการวัดผลทางภาษาไว้ เช่น *Research in Language Testing*, *Focus on the Learner: Pragmatic Perspective for the Language Teachers* นอกจากนี้ยังได้รับเชิญให้เป็นองค์ปาฐก ในการประชุมระหว่างชาติที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอยู่เนือง ๆ *Language Test At School* จะให้ความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการวัดผลในท่านต่าง ๆ และด้วยวิธีต่าง ๆ ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ผู้เขียนได้ให้ข้อคิดเห็นว่าวิธีการวัดผลทางภาษา แต่ละแบบมีข้อดีและข้อเสียอย่างไร ควรนำไปใช้อย่างไรจึงจะเหมาะสม นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะขั้นตอนของขบวนการวัดผล เช่น การเตรียม การนำไปใช้ การให้คะแนน และการตีความ ดังนั้นหนังสือเล่มนี้ จึงมีคุณค่ามากมิใช่แต่จะมีประโยชน์ในการอ่านประกอบ หรือเพื่ออ้างอิงในการศึกษาการวัดผลทางภาษาเท่านั้น แต่สามารถใช้เป็นตำราได้ดีด้วย เพราะในทุกบทซึ่งตัดขาดจากกันด้วยสาระสำคัญของแต่ละบท ผู้เขียนได้สรุปประเด็นสำคัญไว้ท้ายบท ติดตามด้วยคำถามที่ควรนำไปถกเถียงให้ความเห็นกันในห้องเรียน และปิดท้ายบทด้วยรายการหนังสือที่ควรอ่านเพิ่มเติม

หนังสือเล่มนี้ค่อนข้างยาว แบ่งเป็น 3 ตอนใหญ่

ตอนที่ 1 ทฤษฎีและวิจัยซึ่งใช้ในการวัดผลทางภาษาแบบผสมผสาน (Theory and Research Base for Pragmatic Language Testing)

Dr. Oller กล่าวว่าในปัจจุบันนี้การวัดผลที่ทำอยู่ แบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือ แบบทดสอบจุดๆ (Discrete Point Test) และการวัดผลแบบผสมผสานหรือการวัดผลหลาย ๆ ประเด็นในเวลาเดียวกัน (Integrative or Pragmatic Tests) ผู้เขียนได้แจ้งว่าการวัดผลแบบ pragmatic ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีอะไรบ้าง แต่ละแบบมีข้อดีข้อเสียอย่างไร เช่น การเขียนตาม

คำบอก (Dictation) เป็นการวัดผลที่ใช้มานานแล้ว เราสามารถใช้การเขียนคำบอกวัดผลหลาย ๆ ประเด็นและหลาย ๆ ทักษะในเวลาเดียวกันได้ นักเรียนที่เขียนตามคำบอกได้ก็จะต้องมีความรู้ทางด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ และมีทักษะในการฟังที่ดีด้วย นอกจากนี้ยังต้องสามารถเดาความหมายและหน้าที่ของคำที่ไม่รู้จักในเรื่องโดยอาศัยเนื้อความและไวยากรณ์ของเรื่อง (Linguistic Context) การวัดผลแบบ pragmatic อื่น ๆ ได้แก่ การตอบคำถาม (Question-Answering) การถอดความ (Paraphrase) การสัมภาษณ์ (Oral interview) การเรียงความ (Composition or Essay Writing) การเล่าเรื่อง (Narration) และการแปล (Translation)

ตอนที่ 2 ทฤษฎีและวิธีของแบบทดสอบจุดย่อย (Theories and Methods of Discrete Point Testing)

สิ่งที่น่าสนใจของตอนนี้ คือ เรื่องข้อสอบแบบปรนัย แบบมีข้อคำตอบให้เลือก (Multiple Choice) ผู้เขียนได้กล่าวว่าข้อสอบแบบนี้ ถึงแม้จะถูกจัดให้อยู่ในพวกการวัดผลที่ละเอียด แต่ก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้วัดผลแบบผสมผสานได้ การที่ข้อสอบปรนัยแบบมีข้อคำตอบให้เลือก (Multiple Choice) เป็นที่นิยมเพราะมันเป็นข้อสอบที่มีความตรง การให้คะแนนเที่ยงตรงเหมาะสำหรับใช้วัดผลคนจำนวนมากในเวลาจำกัด โดยใช้คนคุมสอบและตรวจข้อสอบน้อย ซึ่งหมายความว่าค่าใช้จ่ายในการสอบก็จะน้อยด้วย มีนักวัดผลบางคน แย้งว่าผลจากการใช้ข้อสอบปรนัยแบบมีข้อคำตอบให้เลือกนั้น ไม่น่าเชื่อถือเท่ากับผลที่ได้จากคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

Dr. Oller ได้ให้ข้อเสนอแนะเรื่องขั้นตอนของการทำข้อสอบปรนัยแบบมีข้อคำตอบให้เลือกไว้ดังนี้

1. ต้องเข้าใจอย่างแจ่มชัดก่อนว่าจะวัดอะไร
2. ตัดสินใจว่าจะใช้ข้อสอบประเภทใด
3. เขียนข้อสอบ
4. หากนักวิจารณ์ข้อสอบแต่ละข้ออย่างตรงไปตรงมา
5. นำข้อสอบที่ไม่ดีมาเขียนใหม่
6. ทำการทดลองข้อสอบ (Pretest)
7. นำผลจากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อสอบแต่ละข้อ
8. แก้ไขข้อที่บกพร่องอีกครั้ง
9. นำข้อสอบที่แก้ไขไปทดลองอีกครั้งแล้วนำผลมาวิเคราะห์
10. ประเมินความตรงของข้อสอบ

11. นำไปใช้แล้วนำผลมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนที่ 7-10

จากขั้นตอนที่กล่าวจะเห็นว่าข้อสอบปรนัยแบบมีข้อคำตอบให้เลือกนั้นยาก แต่ก็ปรากฏว่าเป็นที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางในการวัดผลการเรียนทั่ว ๆ ไปในห้องเรียนโดยที่ผู้สร้างข้อสอบไม่ได้เข้าใจถึงขั้นตอนในการสร้างเท่าไรนัก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะที่ควรนำไปใช้ในการวัดผลทางภาษา (Practical Recommendation for Language Testing)

ตอนสุดท้ายของหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนได้แนะนำวิธีการวัดผลทางภาษาที่ควรนำไปปฏิบัติ แบบวัดผลที่เสนอแนะที่น่าสนใจก็คือ ข้อสอบแบบ Cloze ซึ่งเป็นการวัดผลที่อยู่ในการวัดแบบผสมผสาน (Pragmatic Test) มีผู้เข้าใจผิดว่าข้อสอบแบบ Cloze นั้นเป็นการเติมคำทั่ว ๆ ไป ซึ่งตามความจริงแล้ว ผู้ที่จะทำข้อสอบแบบ Cloze ได้ จะต้องมีความรู้ทางไวยากรณ์ของภาษาอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังต้องสามารถเจาความหมายและหน้าที่ของคำที่ไม่รู้จักในเรื่องโดยอาศัยเนื้อความและไวยากรณ์ของเรื่อง (Linguistic Context) ด้วย

ข้อสอบแบบ Cloze มีหลายแบบ ที่นิยมได้แก่แบบ Fixed-Ratio Method คือแบบที่ละคำออกเป็นระยะเท่า ๆ กัน เช่นทุกคำที่ 5 หรือคำที่ 10 ในการละคำออกนี้อาจจะเว้นคำวิสามานยนาม หรือ วัน เดือน ปี ที่ไม่ต้องการได้ อีกแบบหนึ่งซึ่งนิยมเรียกว่า Variable-Ratio Method เป็นแบบที่ละคำที่ต้องการจะถาม คำนั้นจะเป็นคำถาม คำกริยา คำบุรพบท คำคุณศัพท์ หรือคำกริยาวิเศษณ์ก็ได้

ข้อสอบ Cloze นี้เหมาะสำหรับใช้วัดผลในห้องเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการวัดผลด้านการอ่าน ข้อสอบไม่ควรละคำออกเกิน 50 คำ ดังนั้นความยาวของเนื้อหาข้อสอบไม่ควรเกิน 500 คำ

หนังสือเล่มนี้เหมาะที่จะใช้เป็นตำรา และหนังสืออ่านประกอบในการศึกษาการวัดผลทางภาษา ไม่ว่าภาษานั้นจะเป็นภาษาที่หนึ่ง ภาษาที่สอง หรือ ภาษาต่างประเทศ จึงใคร่อยากขอเชิญให้ผู้ที่สนใจในเรื่องนี้ หรือทำงานเกี่ยวกับการสอนภาษา ลองเปิดหน้าสารบัญ แล้วศึกษาขอบเขตของหนังสือดู ท่านจะพบว่าผู้เขียนได้ครอบคลุมเนื้อหาของกรวัดผลทางภาษาไว้อย่างกว้างขวางไม่ว่าจะเป็นไปแง่ทฤษฎีและการปฏิบัติ ข้อมูลและตัวเลขต่าง ๆ ที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนได้มาจากการทำวิจัย และจากการนำไปทดลองใช้ จึงนับได้ว่าเป็นหนังสือที่น่าสนใจและมีค่าควรแก่การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

ตอบปัญหาจากผู้อ่าน

ควบคุมโดย ดวงตา ลักษณะประสิทธิ์

ในฉบับนี้ฉันได้เรียนเชิญอาจารย์ Maurice Broughton มาตอบปัญหาของคุณวีระ สมาชิกประจำของภาษาปริทัศน์ หวังว่าคำตอบของอาจารย์ Maurice ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาจากประเทศอังกฤษ คงจะคลายข้อข้องใจของคุณวีระ ได้นะคะ

ถาม

ปัจจุบันบทบาทของภาษาที่หนึ่งมีมากขึ้นในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ส่วนมากผู้สอนมักจะยึดแนวแปลเป็นหลัก ผมอยากทราบว่า จะมีวิธีอื่นใดอีกบ้างที่เราจะนำภาษาที่หนึ่งมาช่วยการสอนภาษาต่างประเทศ และการใช้ภาษาที่หนึ่งช่วยในการเรียนการสอนนี้เหมาะกับทักษะใด

วีระ

ตอบ

I think that role of the first language in second language teaching and learning has always been important. Different approaches to language teaching have taken this into account to a greater or lesser degree, the two extremes being the grammar translation approach in which all aspects of the second language are considered in relation to the learner's first language, and the various applications of the Direct Method in which the learner's first language is ignored completely and any element of comparison with the second or target language is actively discouraged.

However, as far as the learner himself is concerned, whatever approach might be taken in teaching, his own learning strategies involve the utilisation of the first language, unless he is so young (up to say, 10 years old) that he hasn't developed a degree of linguistic awareness to enable him to make comparisons and recognise distinctions between the two linguistic systems that he is dealing with.

For the vast majority of students in Thailand, however, learning a second language at school and university involves an academic rather than a specifically practical or utilitarian approach, and in such a learning context a conscious consideration of the differences between the first and second language is likely to be an extremely important basis for learning.

The question is, in what areas of language teaching can this awareness of linguistic differences be drawn upon to promote more effective learning?

In my opinion, an analysis of differences between the student's first language and second language is as important in spoken language as in written language. What the teacher should attempt to do is to draw on the first language in explaining difficulties and mistakes that occur in the production or comprehension of the second language. That is to say that it is necessary to draw a distinction between the practice that the learner has in speaking, writing and comprehending the second language, and understanding how the language system works or, if in fact it is not working effectively in the practice exercises, that is, if a lot of mistakes are being made, then why they are being made. This involves understanding the main differences between both languages at the phonological, syntactic, semantic and pragmatic levels.

To give a specific example: if when practicing a spoken dialogue students produce the form /fInlʃ/ when /fInlʃt/ is required, the teacher can use the first language to explain the nature of the difficulty—the fact that final plosives are not released in Thai but are released in English. This does not require a profound knowledge of linguistics, nor indeed the use of the metalanguage of linguistics, which should rather be avoided since it would only serve to confuse the learner. A number of examples and a simple analysis of the specific difference is all that is needed to make the student aware of the nature of the problem and the reasons for it.

Of course this does not mean that after such an explanation the learner will be able to produce the desired form /fInlʃt/ without any difficulty; but at least he will understand what he is supposed to be producing and why he is finding it difficult or not succeeding. Additional practice is always needed to follow up the explanation.

The use of the first language in this way as part of an approach to the teaching of a second language will provide the learner with an awareness of his difficulties, which should be a basis for him to develop strategies to overcome them.

ตอบปัญหาโดย Maurice M. Broughton

สนทนากับ ศาสตราจารย์ ดร. เกษม สุวรรณกุล

ศาสตราจารย์ ดร. เกษม สุวรรณกุล เป็นผู้ที่คลุกคลีกับงานบริหารมาตลอดชีวิตการทำงานของท่าน ท่านเคยเป็นคณบดี อธิการบดี และรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยหลายสมัย รวมทั้งสมัยปัจจุบัน การที่ท่านเป็นนักบริหาร ในวงการวิชาการทำให้ท่าน มองการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในมุมกว้างกว่านักวิชาการโดยทั่วไป ลองอ่านทัศนะของท่านเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการวัดผลภาษาอังกฤษ

– ท่านมีความเห็นอย่างไรคะเกี่ยวกับข้อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ใช้ได้ดีแค่ไหน

“คือเคยเห็นเป็นที่ยอมรับกันนะครับว่าการสอบเข้าของเรานี้ส่งเสริมระบบ cram คือระบบให้มีการกวดวิชา เป็นระบบซึ่งแข่งขันความเก่งในการท่องหนังสือส่วนใหญ่ นะฮะ ซึ่งความจริงมันก็วัดอะไรได้บางอย่างเหมือนกัน เพราะเท่าที่เราเคยทำการ evaluate การสอบนี้ก็ปรากฏว่ามันมี relevant พอสมควรเหมือนกันนะฮะ คือคนสอบได้ดีมักจะเรียนได้ดี อันนี้อาจจะเป็นเพราะว่าระบบในมหาวิทยาลัยของเรา ก็ไปส่งเสริมระบบนี้ด้วย ก็อาจจะเห็นได้ว่าการสอนในมหาวิทยาลัยนั้นยังไม่ได้มุ่งที่การสอนความรู้เด็กกว้าง ๆ ยังใช้วิธีใครท่องได้มากกว่าใคร มันก็เลยประสานต่อกัน”

– ท่านคิดว่าระบบนี้ควรจะปรับปรุงแก้ไขหรือไม่คะ และถ้าจะทำการเป็นแนวใด

“ครับ ระบบนี้ความจริงแล้วไม่ดีเลย ควรจะเปลี่ยนเสียใหม่ ทั้งเรื่องระบบการสอบ และการสอนในมหาวิทยาลัย เรื่องการสอนนี้ผมคิดว่าอาจจะมีความจำเป็นที่ต้องให้ความสำคัญกับผลงานของนักเรียนอย่างน้อยในระยะเวลาที่เข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษา ไม่ควรเอาเฉพาะการสอบตัดสิน ควรเอาผลที่เค้าเรียนมาหลายปีด้วย เป็นเครื่องตัดสินว่าเค้าควรได้เข้าหรือไม่ อย่างเช่นว่าถ้าหากจะเข้าคณะวิทยาศาสตร์ เราจะต้องดูว่ามีวิชาอะไรที่มีความสำคัญแล้วเราก็ดูว่าใน record การเรียนของเค้าได้สอบให้เห็นความสามารถอะไรบางแทนที่จะไปเอาเฉพาะชั่วครั้งชั่วคราวของการสอบเป็นเครื่องตัดสินทั้งหมดเหมือนอย่างที่เราทำปัจจุบันนะฮะ สรุปแล้วเราควรจะเอาผลการเรียนของชั้นมัธยมมาคิดด้วย”

– ทางทบวงเคยลงมือทำอะไรเกี่ยวกับเรื่องนี้บ้างไหมคะ

“เรื่องนี้ทางพวกอาจารย์ตลอดจนทบวงมหาวิทยาลัยเคยตำริที่จะเปลี่ยนระบบ โดยคำนึงถึงผลการเรียนชั้นมัธยมเป็นเครื่องตัดสิน แล้วหลังจากนั้นมหาวิทยาลัยก็จะมุ่งสอน aptitude ของ

คนว่าคนมี aptitude ที่จะเป็น mechanical ที่จะเป็น engineer หรือ aptitude อย่างอื่นที่จะเรียนอย่างนั้นได้ดี เป็นหมอบได้ก็อย่างนั้นเป็นต้น”

— พื้นนโยบายนี้ไม่ได้ใช้ในตอนนี้มีอะไรเป็นอุปสรรคหรือเปล่าคะ

“ก็เพื่อคณะกรรมการจะมาเปลี่ยนระบบการสอบมัธยมศึกษาใหม่ ให้แต่ละโรงเรียนสอบเอง เมื่อออกข้อสอบเองโดยไม่ใช้ข้อสอบรวมอย่างที่เคยทำมาตรฐานของโรงเรียนก็ไม่เหมือนกัน ยิ่งถ้าจะให้ผลการเรียน มศ. 5 หรือมัธยมนี้เป็นเครื่องตัดสินที่จะเข้ามหาวิทยาลัยแล้วก็มี tendency ที่ว่าแต่ละโรงเรียนโดยเฉพาะโรงเรียนราษฎร์อาจจะให้คะแนนให้ประโยชน์แก่นักเรียนของตน ซึ่งจะทำให้ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ในที่สุดต้องยับยั้งไว้ก่อน แต่อย่างไรก็ตามกระทรวงศึกษาและทบวงตำรวจสักวันหนึ่งคงจะต้องให้ผลการเรียนชั้นมัธยมเป็นเครื่องตัดสินอย่างที่ดีกันไว้ โดยที่กระทรวงศึกษาต้องปรับปรุงมาตรฐานการสอนให้ได้เสียก่อน สรุปแล้วคือการสอบที่เป็นอยู่ไม่ดี ต้องปรับปรุง ที่ใช้กันอยู่นี้เพราะความจำเป็น พร้อม ๆ กันนั้นระบบการสอนในมหาวิทยาลัยก็ต้องปรับปรุงด้วย ให้นิสิตนักศึกษาใช้เวลาในการศึกษาด้วยตนเองให้มากขึ้น และเมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วการสอบก็จะไม่จำกัดแต่ในสิ่งที่ lecture เท่านั้น”

— ท่านมีความเห็นอย่างไรบ้างคะเกี่ยวกับ โครงการที่คัตนักรเรียนมัธยมจำนวนหนึ่งซึ่งต้องการเรียนแพทย์มาฝึกงานในโรงพยาบาลก่อนเพื่อคุุทัศน์คติ

โดยหลักแล้วมันดีมาก เป็นการวัด aptitude ของคน ผมคิดว่าสิ่งนี้ไม่ได้วัดกันได้ง่าย ๆ ถ้าทำได้มันก็ชนะแล้วถ้ามีความยาก คือยากทั้งในแง่ของการวัดและยากทั้งในแง่ของการปฏิบัติ ในแง่ปฏิบัติอาจจะทำให้เรื่องนี้ทำไม่ได้เลย สำหรับหมอบที่จุฬาทำอยู่ตอนนี้ ก็ทำได้พอสมควร ทำกับคนจำนวนน้อย เราเคยทำกับคน 5-10 คน ต่อไปอย่างมากเราก็ทำได้ 40 คน เท่านั้นและก็ observe หลายโรงพยาบาล เพราะฉะนั้นแต่ละแห่งก็ observe 2-3 คนไม่ลำบากมาก แต่ถ้าเรารับนักเรียนเป็นหมื่นก็ทำได้ยาก เวลานี้ก็มีเหมือนกันเช่นที่คณะสถาปัตย์ มีการสอบวาดเขียน ที่คณะวิศวะ ก็มีเขาก็พยายามทำ ถ้าเราเขียนแบบทดสอบให้ดี ๆ ก็วัดวัดได้ผลให้ทดสอบ validity และ reliabilty สูงและมีการทดสอบทดสอบให้พอสมควรแล้วผมว่าอาจจะใช้ได้แทนที่จะต้องไปทำให้ดูจริง ๆ นะคะ”

— ขอเรียนถามเกี่ยวกับข้อสอบของมหาวิทยาลัยนะคะ ท่านมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการใช้ข้อสอบแบบปรนัย เพราะตอนนี้ข้อสอบแบบนี้เข้ามามีบทบาทในการสอบของมหาวิทยาลัยมากขึ้นทุกที

“เรื่องข้อสอบปรนัยหรืออัตนัยอะไรจะดีกว่ากัน ผมก็ว่ามันค่อนข้างจะ debatable ฝ่ายที่เขาอ้างว่า ปรนัยนี้วัดได้แม้กระทั่งบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งเป็นเรื่องของความคิดความเห็นถ้า ติไซ์นเทศให้ที ๆ นะฮะ ผมก็ยังไม่ค่อยจะปักใจนักว่าจะเป็นอย่างนั้น ทั้งสองอย่างมันคงจะมีติ บางส่วนมีเสียบางส่วน สำหรับอัตนัยหรือซัพเจ็คทีฟ (subjective) นี่หลายสิ่งหลายอย่างคงจะติ กว่าปรนัย เช่นว่าถ้าเราต้องการดู Literary Skill ของคนที่สอบนะฮะปรนัยคงไม่ช่วย นอกนั้น มันก็ยังมีเรื่องการแสดงความคิดความเห็นอะไรต่าง ๆ ซึ่งอาจจะทำได้ยากในระบบ ปรนัยเพราะ มัน specific เหลือเกิน ถ้าเราจะดูความคิดความเห็นของเขานี้ ปรนัยไม่ช่วยเท่าไร สำหรับ ปรนัยอาจจะติบางอย่างในแง่ที่ว่าครอบคลุมอะไรได้มากทั้งในแง่ของความจำ และในแง่ของความ เข้าใจบางอย่าง ข้อเสียเปรียบของปรนัยอันหนึ่งคือผมคิดว่าออกยาก คนที่เข้าใจจริง ๆ และคุ้น เคยกับเรื่องการทดสอบและการวัดผลจริง ๆ ถึงจะออกให้ติได้ ส่วนใหญ่มักจะไปมุ่งแต่ว่า จำได้ มากน้อยแค่ไหน โนโปลีเยนเกิดเมื่อไหร่อะไรทำนองนี้ ซึ่งอาจจะว่าไม่ติ ผมคิดว่าทั้งสองอย่างควร จะเสริมซึ่งกันและกัน ไม่ควรจะเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด”

— อย่างข้อสอบของคณะที่ท่านเคยสอนเช่นรัฐศาสตร์ หรือนิติศาสตร์ จะออกแบบ ปรนัยได้ก็สักเพียงใดคะ

“ก็ได้นะ ถ้าหากเรายอมรับว่ามันมีข้อเสียเปรียบบางประการ เพราะแม้แต่รัฐศาสตร์ ความจำก็อาจจะมีมีความจำเป็น เรื่องของความคิดก็อาจจะวัดได้ ถ้าคนออกข้อสอบออกเป็น ปัญหา เวลาให้อยู่ที่ว่าคุณออกเป็นมีน้อย ผมคิดว่าอย่างที่ว่าคำแห่งหรือสุโขทัยต้องทำเพราะความจำเป็น ไม่มีทางเลือกอย่างอื่นคนทั้งเป็นแสน ๆ เป็นไปไม่ได้เลยที่จะใช้ข้อสอบแบบอัตนัย สำหรับข้อ สอบนี้ถ้าเป็นไปได้ผมคิดว่าควรจะมีการผสมผสานอย่างนี้ ผมก็ยอมรับว่าผมออกปรนัยไม่ได้ผม ออกไม่เก่ง ไม่ค่อยได้ออก พอไม่ค่อยได้ทำมันก็ต้องออกอัตนัยสบายในการตรวจ”

บรรดาอาจารย์สมัยใหม่คงไม่คิดว่าข้อสอบอัตนัยตรวจสอบเสียแล้ว เพราะข้อสอบ ปรนัยปัจจุบันนี้อาจารย์ทั้งหลายท่านไม่ต้องตรวจเอง มีสมองกลตรวจให้

— ขอเรียนถามเกี่ยวกับภาษาอังกฤษหน่อยนะคะ ท่านคิดว่าภาษาอังกฤษระดับมหา วิทยาลัย สำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียนอังกฤษเป็นวิชาเอกควรจะมีความรู้แค่ไหน

“ความรู้สึกของผมมันมีอยู่อย่างว่าการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมหรือแม้กระทั่ง ระดับมหาวิทยาลัยมุ่งในเรื่องของหลักมากเกินไป ตามความคิดเห็นส่วนตัวของผมนะฮะ ผมคิดว่า

เลือกสอนสิ่งที่จำเป็นจริง ๆ ในการใช้ภาษาอังกฤษโดยไม่ต้องคำนึงหลักไวยากรณ์ให้มากนัก อาจจะทำให้การเรียนภาษาอังกฤษสนุกมากขึ้น การเพ่งเล็งให้ถูกหลักไวยากรณ์สร้างความเบื่อหน่ายให้นักเรียนมากเกินไป ต้องท่องจำในสิ่งที่ไม่ค่อยได้ใช้ เอาเฉพาะเรื่องสำคัญ ๆ เช่น tense หรือ passive active แต่สอนให้เก่งจริง ๆ ไม่ใช่เรียนไปหมดเสร็จแล้วไม่ได้อะไรทำให้เบื่อ ผมคิดว่าเราควรเปลี่ยน approach ในการศึกษา ผมสังเกตครูเรายังสอนเหมือนเดิม เคี้ยวนี้หลักไวยากรณ์มันเพิ่มขึ้นมากกว่าสมัยที่ผมเรียนอีก”

— ครูควรจะมีบทบาทมากแค่ไหนในการสอนภาษาอังกฤษ

“ภาษาอังกฤษนี่มันเป็นเรื่องของทักษะมากกว่าอย่างอื่น มันขึ้นอยู่กับความสนใจของนักศึกษา ความเห็นของผมแล้วผมคิดว่าสิ่งที่นักเรียนได้จากครูไม่น่าจะเกิน 25 เปอร์เซ็นต์ ถ้าได้ 25 เปอร์เซ็นต์ผมก็ว่าเก่งแล้ว อีก 75 หรือ 90 เปอร์เซ็นต์ควรจะได้จากตัวเอง ต้องทำให้นักศึกษารู้ตัวว่าควรเรียนภาษาอังกฤษให้ได้ดีนั้น ต้องพึ่งตัวเองจะหวังพึ่งเฉพาะครูคงไม่สำเร็จ ต้องหาความรู้ด้วยตนเอง ครูมีหน้าที่สร้างความสนใจให้นักเรียน การเอาไวยากรณ์มาให้ท่อง เอาหนังสือยาก ๆ มาให้อ่านจะทำให้นักเรียนท้อถอยถ้าครูทำให้นักเรียนสนใจได้เขาก็จะหาความรู้เพิ่มเติมเอง เวลาที่ติคส์พท์ก็ต้องรู้จักพจนานุกรม”

— ตามวิธีการสอนภาษาอังกฤษเท่าที่เป็นมา ท่านคิดว่าเราควรจะมีอะไรที่จุดไหนคะ

“ผมไม่ทราบว่าการสอนภาษาอังกฤษเดี๋ยวนี้เป็นแบบไหน ถ้าเป็นอย่างที่ผ่านมาผมคิดว่าเราอาจจะผิดคือเราสอนคล้าย ๆ แบบจำตัว ซึ่งต้องผ่านตามาก ๆ ครึ่งถึงจะจำได้ แต่เราไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันไม่ได้เห็นบ่อย ๆ แบบจำตัวที่ผมคิดว่าไม่ค่อยเหมาะ เราเห็นว่าเด็กเดี๋ยวนี้สะกดตัว ไม่ได้ แต่ก่อนผมเรียนแบบผสมตัวพอจบหลักการผสมตัวได้ก็ไปได้เด็กสมัยนี้ไม่ใช่วิธีผสมตัว ใช้จำเอา ใครอ่านมาก็พอจะไปได้”

เด็กสมัยนี้ประเภทที่อ่านมากก็หายากยิ่งกว่าผมเข้ม เวลาตรวจเรียงความภาษาอังกฤษครูต้องแก้ตัวสะกดจนเปอะไปทั้งเรื่อง

— ท่านพอจะเล่าประสบการณ์เรียนภาษาอังกฤษได้ไหมคะ

“เริ่มต้นที่ผมจำได้ว่าตั้งแต่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษจนถึงมัธยม 5 นี่ผมไม่รู้อะไรเลย แม้กระทั่งไวยากรณ์สักอย่างก็ไม่รู้ เช่นถ้าเป็น present tense ประธานเป็นเอกพจน์ กริยาต้องเติม

เอส (s) ผมก็ยังไม่รู้ แต่พอผมคิดว่าทำไมคนอื่นรู้ได้ผมก็ใช้เวลาหยุดทบทวนส่วนหนึ่งเอาหนังสือภาษาอังกฤษเรียนด้วยตนเองมาศึกษา เริ่มตั้งแต่ a-z อ่านแล้วก็เข้าใจ เผอิญหนังสือเล่มนั้นอ่านเข้าใจง่าย อาจจะอธิบายเป็นระบบดี ตามความเห็นผมเองน่าจะประทับใจกว่าคนอื่นข้างจะดี พอเกิดความเข้าใจก็เกิดความสนใจรู้สึกว่าคุณศัพท์สำคัญผมก็ต้องอยู่เรื่อย ๆ ต่อมาผมเห็นว่าวลีต่าง ๆ จำเป็นผมก็ต้องวลี แล้วก็หัดออกสำเนียง ผสมผสานกัน พอมาอยู่จุฬาปีแรกมีอาจารย์ท่านหนึ่งแนะนำให้อ่านหนังสือพิมพ์ ทั้งที่นั่นผมก็อ่านหนังสือพิมพ์มาเรื่อย ๆ จำศัพท์ในหนังสือพิมพ์ได้เร็ว ต่อมาพลิกหนังสืออื่น ๆ ก็รู้สึกว่าคุณศัพท์ได้เร็ว

เราคิดว่าประสบการณ์ของอาจารย์เป็นตัวอย่างและเป็นกำลังใจสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการเรียนภาษาอังกฤษ การเรียนภาษาเป็นทักษะที่อาศัยความเพียร หมั่นฝึกฝนถ้าต้องการจะรู้จริงแล้วเรียนด้วยตนเองก็ได้เมื่อไรก็ได้ไม่มีคำว่าสายเกินไป

– เกี่ยวกับทักษะทั้งสี่ของภาษาอังกฤษ อาจารย์คิดว่าทักษะใดสำคัญที่สุด และในการจัดหลักสูตรควรจะเฉลี่ยเวลาอย่างไรคะ

“ผมคิดว่าการเขียนนี้สำคัญ เขียนได้แล้วก็พูดได้เอง แต่ว่าพวกที่พูดได้อาจจะเขียนไม่ได้ ผมสังเกตดูภาษาอังกฤษของบางคนค่อนข้างจะ bookish คือแกจำจากเวลาเขียนแล้วเอามาพูดก็ใช้ได้”

– การฟังละคะ อยู่ในอันดับไหน

“มันก็จำเป็นละครับ ถึงแม้ภาษาอังกฤษเราจะได้อ่านได้เขียนได้ แต่ถ้าฟังไม่รู้เรื่องมันก็แย่ นักเรียนต้องพยายามหาฟังเองจากทีวี วิทยุ”

– ขณะนี้บางมหาวิทยาลัยสอนการฟังเฉพาะปีที่ 1 ท่านมีความเห็นอย่างไรคะ

“ผมคิดว่าเรื่องภาษานี้ถ้าจะเอาดีต้องเอาให้ถึง 4 ปี ไม่ใช่แค่ปีสองแล้วก็เลิกไปเลย ถ้าไม่ต้องการเรียนภาษาอังกฤษก็ให้เรียนภาษาอื่น ญี่ปุ่น หรือเยอรมัน เอาให้ดีอย่าให้ครึ่ง ๆ กลาง ๆ นี่ผมไม่ค่อยชอบ ไม่รู้จักจริงไม่ได้ความ”

– ขณะนี้มีบางมหาวิทยาลัยจัดให้ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เป็นวิชาเลือก เช่นถ้าเรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก เรียนภาษาต่างประเทศแต่ปีหนึ่ง ท่านมีความเห็นอย่างไรคะ

“ผมไม่เห็นด้วย ผมคิดว่าภาษาต่างประเทศเป็นของจำเป็น เป็นแหล่งหาความรู้ เราต้องยอมรับว่าภาษาไทยยังงี้ก็ไม่พอ เราต้องรู้ว่าการเรียนระดับมหาวิทยาลัย การหาความรู้เพิ่มเติมจำเป็นมาก ถ้ารู้ภาษาอังกฤษน้อยก็แย่ เราจะสังเกตได้ว่าพวกมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ที่มีการศึกษาเขาจะรู้ภาษาอังกฤษดี และพวกนี้มีความรู้กว้างขวางกว่าเรามากเพราะมี source มาได้มากกว่า ภาษาอังกฤษควรจะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ถ้าสนใจเยอรมันหรือญี่ปุ่นก็ศึกษาไป ผมคิดว่าถ้าจะเรียนปีสองปีอย่าเรียนดีกว่า”

ท่านรัฐมนตรีจับคำสัมภาษณ์ชนิดที่ส่งเสริมการเรียนภาษาอย่างเต็มที่ ทำให้ผู้สัมภาษณ์ทั้งสองซึ่งเป็นครูสอนภาษารัฐสภาล้ม คิดว่าท่านผู้อ่านร่วมอาชีพก็คงรู้สึกเช่นเดียวกัน

ทอรั้ง กรุงกิจจอนันต์ และ
อ้อยทิพย์ กรมกุล รายงาน